

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
N O. 13212

GROBERS

Hirsch Orland

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

Ca 18494

ה. אַרְלָאָנְד

גֶּרֶאַבְעַרְס

הַמִּזְבֵּחַ וְהַמִּזְבֵּחַ
בְּרוּסָהָם. אַבְעַרְסָהָם.

די בייפלייגנראטישע צאָרדייכע
נוונְג טוֹג דעם בוכ אונְג די שיטערן
פֿאָר בִּינְלַאֲצָעַק-קָאַסְטָלָאנְג זַיְנְגַן
אַפְּגַעַדְרוֹקֶט אַיְגַן, צַיְשַׁרְוִיטַט טוֹג
דוֹרְקָן, אַונְג אַיבַּד דעם קָאַרְטָן-רוּ-
פֿאָרְטָאָרִי טוֹג דער אַוְרְנִינִיעַד
בִּיכְעָר-פֿאַלְאַטָּע

אַוְרָה. פֿאַלְיֵיגֶר. פֿאַרְתִּי גִּינְקוֹנוֹג
קִיעְוָה. 2-טַע דְּרוֹקָעַטִּי, וְאַרְאַתְּסִיקִי גַּאַס 42
בָּאַשְׁטָן. 973. נַעַדר. 5.000. 21/2 דְּרוֹ-ג.
שְׂפָאַטְלִיס 2405.

וּוַיִּצְחַק, גָּאַלְדָּעַנְעַס אַרְטְּ-זֹוִיִּצְ, וּוּעַט זִיכְ כּוּוֹאַלְיַעַן

אֲפָלֶטְשִׁינְקָעָר בְּלָאַטְעָס הָאָבָן זִיכְ עַרְשָׁת צַעְפִּיקָעָט
דֵּי קְרָאנְ-קְרִיגָּעַלְעַכְ. וּוַיִּטְעַ, צִיטָעַרְיקָעַ קְיַיְלָעַכְלַעְכְ
הָאָבָן אַרְוִיסְגָּעַקְוָקָט פּוֹנוּמְ גַּעַפְנַטְנְ גְּרִינְגָּעָם גַּעַ-
בְּלָעַטְעָר, וּוַיִּלְיַעַנְעַס פָּאַלְעַסְיַישְׁעַ קִינְדָּעָר וּוְאַלְטָן
אַהֲנָצְוָא אַרְיִינְגְּגָעַלְיִיגְטׂ וּשְׁמַעְנִיעָס רִיְנָעָם שְׁנִיְיָ. אַיְן
וּוַיִּנְטִיקָן טָאגְ הָאָבָן קְרוּמָעוֹיוֹאָזָעְ וּוּרְבָעָס אַפְגָּעָשִׁיט
פּוֹנוֹ זִיכְ סָאַמְעַטְעַנְעַס "בְּעַרְעַלְעַכְ" אָוָן גַּעַלְאָזָט זִיכְ
מִיטָּן פְּלִיסְיָקָן טִימְכָל צָוָם אַלְטָן מִילְכָנְדָל.
טְלִיאָכְ... טְלִיאָכְ...

טָאגְ וּוַיִּנְאַכְטָה אַטְ אָזָי דָּאָס וּוּאַסְעָר גַּעַרְעַדְטָ,
איָז גַּעַגְאַגְעָן אָזָי דָּאָס וּוּאַסְעָר כּוֹן אָזְעָרָאָן קִיְּנָ-
לְוַטְשִׁינְקִי — צָוּ דָעָר הַרְעַבְלִיעַ, צָוּ דֵי גְּרִינְ-פָּאָרָ-
שִׁימְלָטָע דֻּעַמְבָעַנְעַס לְעַזְשָׁעַנְעָס אָוָן גַּעַטְרִיבָּנְגָן דֵי גַּעַ-
לִיְמָטָע הַילְצָעַרְנָעָס מִילְ-רָאָד.

דָעָר גַּאַנְצָעָר בּוּטָעָר הַאַט זִיכְ אַוִּיסְגָּעַדְרִיִּיט מִיטָּ-
דֵי קְלָוְנִיעָס צָוּ דֵי בְּלָאַטְעָס, זִיכְ גַּעַטְרִיקָנְטָ פּוֹנוּמְ
פְּרִילִינְגְּ-דִיקָן גַּעַוּוִיכָעָר אָוָן גַּעַשְׁמַעְקָט מִיטָּ שְׁפִיגִינְאָרָ-
אָוָן מִיטָּ וּוּרְעַמְדִיקָעַ שְׁוֹוָאַמְעָן.

אָפַן גְּרָאָזִיךְן פְּלָאָצֶחֶן חָאָבֶן פָּאָלִישָׁוּקָעָם גַּעֲגּוֹאַלִי
דָּעוּוּט אָוָן גַּעֲקָרִיגֶט זִיכְרִימֵיט גַּאֲרְנָעָנֶג, מִיטָּן אִינְזָשָׁעַ
נָעַר, פָּאָרָן טִיכְלָל, פָּאָר דָּעַר וּוּאַסְעָר.

אָז וּוּעָר הָאָט זִיכְרִים גַּעֲקָאנְטָן רִיכְטָן? —

פָּאָרָאִיךְן הָאָט אָ פָּאָרְטִיעַ אִינְזָשָׁעַנְעָרָן אִין
הַוִּיכְעַ גַּוְמָעַנְעַ שְׁטִיוֹלָל גַּעֲצָאָלָט אִין לוֹטְשִׁינְקִי זִילְּ
בְּעַרְנָעַ גְּרִיוֹינְקָעָס פָּאָר אִינְגָעַשְׁתָּאָגָעָנוּ טַעַפְלָעָכֶ
מִילְבָּד אָוָן גַּעֲמָאָסְטָן מִיט שְׁטָאָלָעָנָעַ סְטָעַנְגָּעָס דִּי
אַרוּמִיקָּעַ בְּלָאָטָעַס. זַיְהָאָבֶן אָוִיסְגָּעַשְׁתָּאָלָט אָפֶדֶי
לְאַנְקָעָס, אֹזֶשׁ בֵּין רַאֲדָאוּילַ, אֹזֶשׁ בֵּין אַלְעָוּוּסְקָעָר
טְרָאָקָט, הַוִּיכְעַ סָאָסְנָעַ-שְׁטָאָגָעָנוּ מִיט רַוִּיטָעַ פֻּנְדָּעַ
לְעַכְתִּיבָּאָפֶדֶי שְׁפִיצָן אָוָן צְוָגָעַזָּאָגָט קְוָמָעַן הַיְּינְטִיקָּס
יָאָר טְרִיקָעַנְעַן דִּי גּוּוֹאַדְזָן...

אִיז טְרָאָגָט אָנֶג דָּעַר רַוְעַב אִינְזָשָׁעַנְעָר אָ
שְׁלָאָק, דְּרִיְיָ טָעַג נָאָכָאָנָאָנְד גַּעַבְלָאַנְקָעָט, מִיט אָ
הַוִּיכְעַ שְׁוֹוָאַרְצָן נִיטְגָּוָטָן, אַקְאַצָּאָפֶ, גַּעַטְאָפְטָשָׁעָט
דִּי בְּלָאָטָעַס, אָוָן הַיְּינְטָן גִּיטָּעָר צַו וּוִיסָּנָדָעָם
כּוֹטָעָר:

— מְאָרָגָן טְרִיבְּטָן נִיט דִּי טְשָׁעַרְעָדָעַ אָפֶ רַאֲדָאָ
וּוַיְלָעַר זִיְיט. מְאָרָגָן—זָאָגָט עָר—וּוּעָלָן מִיר צָעַנְעַמְעַן
דִּי הרְעַבְלִיעַ, דִּי דְּעַמְבָּעַנְעַ לְעַזְעַנְעָס, אָוָן אַפְּצִיעָן
דָּאָס וּוּאַסְעָר פּוֹנְעָם אַיְבָּעָרְשָׁטָן טִיכְלָל. מְאָרָגָן—זָאָגָט
עָר—הַיְּיָבָן מִיר אָנֶגֶן דִּי קָאָנָאָלָג... אַיכְתָּבָן נָאָכָי
דָּעַמְ—זָאָגָט עָר—אַיְבָּעָרוֹאַרְפָּן אָ פְּרִיקָל אַיְבָּעָר דִּי
קָאָנָאָלָג...

— נָוָ, אָוָן דִּי מִילְ? פִּירָגְצָו דִּי שִׁינְדָּעָרָס אִין דִּי
וּוִינְגְּטָמְילָן?

— אונ דִּי טשערעדעס זאָלן דערוויל קראָנקען אַינ
די קלוניעס? פונג דער זײַט זיינען קײַן לאָנקעס ניטא.

— אונ קײַן אַלעוויסק, אָז מיזועט דארפֿן?

— פרײַטיך שטעלט זיך דארטבֿ יאריד...

אנ אלטער פֿאלישוק, אַינ אָגרינגעֶר סוּוּטֿקֿעַ, אַינ
אָשׂמִינְג הײַטֿל אָונַ מִיטַּ קָאַלְיַע אָוִיגַגַּן, הָאָטַ גָּאָרְגָּעָן
געשלעפֿטַ פֿאָרַ אָנַ אַרְבָּל — נָאָרַ ערַ זָאָלַ גַּיַּינַ מִיטַּ
אִים אַינַ קלוניעַ אָונַ אַ קוֹקַ טָנוּ מִיטַּ דִּי אַיְגָעָן
אוִיגַגַּן, וּוי דִּי טָלִיצַע זִינְעַהַט זִיכְרַ אַוִיסְגַּעַם אַגְּעָרַט
פארָן וּוִינְטָעַר...

נִיאָכַע, אָ פֿאָרְמָעְלִיקְטָעַרַ יַיְדַּ, וּוֹאָסַ סִ'הָאָטַ זִיכְרַ
געהערט פונג אִים דַּאֲרֵפַ פֿאָרַ אָמִילַ, מִיטַּ אַשְׁיטָעַרַ
בערְדָל אָונַ אָנַ אַוִיסְגַּעַפְּאַשְׁעַטַ בְּיַיְכַלַּ, דָעַרַ רָעְנָדָאָרַ
פֿוֹנְעַם מִילְכָנְדַלַּ, אִיז נִיטַ אַפְּגָעַטְרָאָטַגַּןַ פּוֹנַ זְלָאָטָאָוָגַןַ —
דָעַמַּ עַלְטַסְטָנַגַּןַ פּוֹנַ דִּי טְשָׁעְרָנָאַבְּיַלְעַדַּרַ גְּרָאַבְּעָרַטַּסַּ —
וּוְעַמְעַן גָּאָרַןַ הָאָטַ דִּי לְעַצְטָעַ טָעַגַּ דִּי בְּלָאָטָעַסַּ גַּעַ...

— דָעַרַ וּוֹאָלַדַּ וּוֹעַטַ אַנְהִיבַןַ דָאָרָגַן... אַיכְ זַעַם, אַירַ
זִינְעַטַ אַמְעַנְתָשַ אַפְּאַרְשָׁטָאַנְדִּיקְעַר...

סִ'זְיַינְעַן דָוְרְכָגָעָנְגָעַןַ דִּי קָאַרְאָסְטָעַנְעַרַ יְוָנְגָעַןַ,
יעַדְעַרְעַרַ מִיטַּ אַפְּאָרַ פֿרִישַ אַוִיסְגַּעַפְּלָאַכְטָעַנְעַלַּאָפַטַּ
טִיעַסַ אַינַ דִּי הָעַנְטַ — נִיאָכַעַ הָאָטַ זַיִי אַפְּגָעַשְׁטָעַלַטַ מִיטַּ
אַ זִים שְׁמִיכְעַלְעַ:

— הָאַ, אַירַ הָאָטַ זִיכְרַ אַוְאָדָעַ נִיטַ גְּעַרְיכַתַּ, אַז
סְדָאַ הַיְ זִיכְטַ אַיְדַ אַינַ דַּאֲרֵפַ? — עַרְ הָאָטַ אַפְּרִיְינַ
זִיפְצַ גַעְטָוְגַןַ — אַטַ אַזְוִי אַיְזַעַןַ אַלְעַ יְאָרָןַ פֿאָרַ
פֿרְעַמְדַטַ אָונַ צְוּוִישַןַ אַרְיִילִים...

די יונגען האבן אים באקווקט פונגוויבן אראָפּ:
— דרייסט אַ לידער, פֿעטער...
ניאכע איז נאָכְגַעְגָאָנְגָעָן די יונגען און געפרעגט
טאָמְעוֹוָאטָעּ:
— יָאּ, פֿאָר אַ צִיקָאוּוּסְטּ, — ווֹאָס זָאָגֶט אַיְיעַר פָּאּ
רעֵץ מִקְוַיְיעַכּ מִיְינַן מִיְיעַל ? ...
— עַד זָאָגֶט, שׁוֹינַן אַיְינְמָאָל גַעְזָאָגֶט ! קְוָמַט הַיְינַט
אַיְנָאָוָונַט צַו דַעַר הַרְעַבְלִיעַ, וּוּעַט אַיר הַעֲרָגַן וּוּעַרְ
טָעַר, רֻעַב נִיאָכָעּ.
די יונגען האבן זיך גַעַלְאָוּת אַיְנַן דַי שְׁמָאָלָעַ סְוּטּ
קָעַס, רַוּפָן דַעַם כּוֹטָעַר אַפְ אַן אַלְגָעַמִיְינָעַר פֿאָרּ
זָאָמְלוֹנָג.

בָא דַעַר הַרְעַבְלִיעַ אַוְנְטָעָרָן פֿרְיִיעַנַה הַיְמָל אַיְזָה
פֿאָרְגַעְקְוָמָעַנְגּ דַי אַדְגַעְמַיְנָעּ פֿאָרוֹאָמְלוֹנָג.
אַפְ אַסְאָנָעַ-קָלָאָצּ צְוַוְישַׁנָּאָפּגְעַרְוָוָן אַוְנַגְעַזּ
מִיטְלָעַכּ-שְׁמוּעַסְנְדִיקָן אוֹילְעַמּ אַרְבְּעַטָּעַר זִינְגַעַנְגַעַ
זַעַסְגַעַגְעַן אַוְנַגְעַלְאָטוֹן. זַלְאָטָאָוּהָאָט זְיכַר גַעַהְאַלְטָנָן,
וּוּי אַמְעַכְוָן, ווֹאָס גִּיט אָוִיס אַגְרָאָטָן קִינְד. עַד
הָאָט פֿאָרִיסָן דַעַם קָאָפּ צָוֵם הַיְמָל אַוְנַגְעַמְוָנְטָעַרְט
גָאָרְגָעָן:

— שׁוֹינַן צִיְיט. שׁוֹינַן צִיְיט.
צְוַוְיִי פֿאָקָעַלְגּ הָאָבָן גַעַטְשָׁאָדָעַט פֿוֹן בִּיְדָעּ זַיְתָן
קָלָאָצּ.
דַעַר גַעַנְצָעַר כּוֹטָעַר פֿאָלִישְׁוּקָעַס אַיְזָה גַעַזְעַסְגּ
אָפּגּ גַרְאָז אַרְוָם דַי אַרְבְּעַטָּר. גַעַרְוִיכְעָרָט אַוְנַגְעַזּ
שַׁוְוִיגָן.

די נאכט איז געוען א ליכטיקע, אַ וווײַטס. אַיְ-
געם זעומען פונעם נאענטג טיכל האט זיך געהרט
ווײַ דאס וואסער צאנקט, ווײַ סָגִיעָן דעם שווין
אויס די קויכעס.

וועגן טיכל האט גארן אַנגעההויבנ זיין רעדע.
גארן האט זיך געתשלט אַפּ דער קלאַץ אוֹן
מייטן אוֹיג אַרְוָמְגָעָכָאָפּ דֵּי זִצְנְדִיקָעּ מענגע מענטשן.
פונעם וואָלֶד, וואָס האט זיך געתונקלט באָ פָאָרָ-
געפלטע האַרְזִיאָנְטָג, פונעם כוֹטָעָר, וואָס האט גַּעַ-
פִּינְטָלֶט מִיטּ פְּרִילְעַבּ פִּיעַרְלַעַבּ אָפּן בָּאָרְגּ, פונעם
אוֹילְעָם, וואָס האט מִיטּ אָפְעָנָעּ מִילְעָרּ גַּעַוְאָרָט אַפּ
זַיְנָן וּוֹאָרָט, האט גַּעַאָטָעָמָט אַפּ אַיְם וּוַיְלַדּ גַּוּוֹרָעּ,
מִיטּ וּוּלְכָעָרּ מַעְ קָאנְגּ בָּעָרְגּ אַיבָּעָרְקָעָרּן.

— באַוְוִירִים, בִּירְגָּעָרּ פָּוּנְ גְּרוֹיסְנּ רָאָטְנְלְאָנדּ —
גָּאָרָן האט גַּעַרְעַט שְׁטִילּ, וּוֹיִיכּ, הָאַרְצִיקּ, — אַיְרָ אַלְעָ-
זַיְנָט גַּעַוְעָן אִידָּעָסּ פָּוּנְ דָּעָרּ לְעַצְטָעָרּ קְרִיגּ אַיבָּעָרּ
דָּעָרּ הָרְעַבְלִיעּ, אַיבָּעָרּ מִילְבָּנְדָּלּ. אַ פָּאָרָעָץ, אַ רָּעָנָ-
דָּאָרּ, אַ שִּׁינְדָּעָרּ, האט גַּעַשְׁטָלָט דָּאָסּ מִילְבָּנְדָּלּ אַפּ
רִיסְנּ אַ פָּאָסּ פָּוּנְ דֵּי פָּאָלִישְׁוּקָעָסּ אַוְנּ דָּעְרוֹוְיִילּ פָּאָרּ-
צְוִימָטּ דָּאָסּ וּוֹאָסָרּ, אַוְנּ דָּעְרוֹוְיִילּ פָּאָרְבָּלְאָטִיקָט אַ
גַּעַגְנָטּ... וּוּמָעָן האט עַסּ גַּעָּרָט, אַזּ אַ פָּאָלָקּ הָאַלְצָ-
הָעָקָעָרּ, אַזּ גַּעַזְיַנְדָּן קְוִילְנְבְּרַעְנָאָרּ וּוּלְגּ קְרַעְנְקָעָן
אַיְן אַוְמְגָלִיקּ, וּוּלְגּ וּוַיְקָנּ אַיְן וּוֹאָסָרּ? ...

גָּאָרָן האט זיך גַּעַצְוָנְדָן פָּוּנְ זַיְנָעּ אַיְגָעָנָעּ וּוֹעָרּ-
טָעָרּ. אַרְוָמּ אַיְזָן גַּעַוְעָן שְׁטִילּ. מַעְ האט גַּעַהָרָט, וּיְ
סָגְלִיטּ דָעָרּ טִיטָוּנּ באָ דֵי פָּאָלִישְׁוּקָעָסּ אַיְן דֵי צִיבָעּ-
קָעָסּ. מִיטּ פְּרָאָסָטּ אַיבָּעָרְצִיְּגָנְדִיקּ וּוּרְטָעָרּ, מִיטּ

פאשעטע ציפערן האט גארן געשילדרט די גרייסע
נוצנ פונעם קאנאל, וואט מע נעמט זיך איצט דורך
שניעידן איבער גאנץ פאלעטען.

— פון איינ זומער ארבעט וועלן פינפ טויזנט
דעסיאטיג לאנקע צוקומען. פון דער לאנקע וועט
שפער פעלד ווערב. זויזיך, גאלדענע טרטיזויזיך,
וועט זיך כוואליינ דארטג, ווי איצטער שטע肯
קראנ-קריגעלעכ זיירע קעפלעכ פונעם וואסער
ארויס, ווי ווילדע גענדז דריינען זיך אינדעראלופטן
אונ קוינ אויס פרעה...

אנ אלטער פאלישוק האט זיך אופגעהייבן, אראפּ
גענומען זיין שמוייסן היטל אונ עס א וואסער געטונג
איינ דער ער. ער האט איבער געשלאגנ גארנען.

— פארוואס-זושע האט מען צעמאזיקט ניאכען,
מיר האבן מיט אים שטענדיק געלעבט אינ פרידן?
האט זיך אופגעהייבן א טואל, גוואלדן.

— אהא! ניאכע האט דיר געגעבן אביסל בראנגן.
— דיר האט ער געגעבן!

— איז ער נעט 10 פונט פונעם פוד מאלעכץ...

— ריכטיך! מיר דארפּן ניט די פלוטזוייגערס!

— דער וואלד איז אונדזערער!

— צענעםען! זאל מען צענעםען!

ס'האט זיך געדוכט — א פריש וואסער האט זיך
צעפליעץ, אזיי האבן די פאלישוקעס גערויישט.

— מע זאל צענעםען די הרעליע!

— לאז מען גראבן די קאנאלן!

אווי וווערט טאג

אווי וווערט טאג אינ כוטער: א הינקענדיקער
וואלפ, וואס האט געהיט א גאנצע נאכט א רוקן פון
א קלונגייע, וואס האט א גאנצע נאכט געהראבלט מיט
די געונגטע צווויי פעדערשטע פיס דאס פעסטע
צוויליגנג-געפלעכת פון א כווערטשן פלוטט, וווערט פלוּ-
צימ אומרויך... דער ואלפ דרייט אויס דעם קאָפ
צום וואָלד. ס'אייז נאָכ פינצטער. קאלטער שינֶז פון
שארפּן וואַלפּן-אוֹיג קאנֶנָּאָכ נִיט כָּפְּגָן דָּעַם שְׁנִיט...
ווע איין בוים אונַן וווע איין נאכט. א שטערן האט גע-
פֿינְקְלְטַן-פֿינְקְלְט נאָכ. דער שטערן, א ווינטְלַן האט
געבלאָזֵן — בלאָזֵט נאָכ דאס ווינטְל. סע שלאָפְּט נאָכ
די שאָפּ אָפּ וואָרְעַמְּעַר שְׁטְרוּיַּאַינַּד דער קלונגייע... נאָר
א האָג האט שוין. געגעבען א קריי אָפּ א בּוּידַעַם...
דער ואלפּ פֿיְגַּט אָוְנְטְּעַר זִינְגַּצְּבָּרְעַנְגַּע פּוֹס אָוְן
לאָזֵט זִיכְרַן צוֹ דער הרעבליע, אונַן מִיט דער הרעבל-
ליַּעַד אַיִן ווְאַלְזַּי. שִׁינְגַּן נאָכ דער נאכט...
פארטָאג איין שוֹוִינְגַּען גַּעֲגַּנְגַּען די אַרְפְּעַט.

— אַיִינְס! צוֹוַי!

אנדרַיִי, א לוסטְיקָר יונְג מִיט א לוסטְיקָן טִיפְּן
שְׁנִיט אָפּ אַבָּאָק, האט גַּעֲקָמָאנְדְּעוּעַט מִיט די טְשֻׁעָרַ-
נָאָבְּילָעַר אַרְבְּעַטְעַר באָ דער הרעבליע. אַיִן צוֹוַי שְׁעַ-
רְעַנְגָּעַס זִינְגַּען זִי גַּעֲשְׁתָּאָנְגַּען, גַּעֲהַאַלְטַן אַיִן די פָּאָרַ-
הַאַרְטְּעַוּעַטְעַע הַעַנְטַן בְּעַרְעַזְעַוּעַ פַּאַרְשְׁנִיצְטַע דְּרַעְנְגַּ-
לְעַכְתַּבְעַנְגַּע אָוְטְעַרְגַּעְהַוְיִבְנַן מִיט זַיְדָעַם אַיְבְּעַרְשַׁטְנַן
לְעַזְשַׁעַן.

— אַיִינְס!

— צוּוֵי!

בָּא „איינס“ — האבן אלע ארײַנְגֶעַשְׁטָקַט די
דרענְגֶלְעַכְ בָּאַן דער נָאַט צוֹוִישָׁגְ ערְשָׁטָג אַונְ צוֹוִיְינְגְ
פָּאַלְקָגְן. בָּא „צּוּוֵי“ — זִיכְ אַרְוּפְגֶעַלְיִיגְטְ מִיטְ דיּ בִּיְ-
כָּעֵר אָפְ דיּ דְּרֻעְנְגֶלְעַכְ אַונְ גַּשְׁפָּאָרֶטְ מִיטְ אלְעַ
קְרַעְפְּטָגְ אַרְאָפְצָוְ, אַינְ וּוֹאָסְעָרְ. אַנְדָּרְיִיְ הָאָטְ צּוֹגְעַ-
וּוֹאָרְטְ אַוְיְילְעַ, זִיכְ אַנְגֶּעָנוּמָעְןְ מִיטְ אַטְעָםְ אַונְ מִיטְ
אַמְּאָלְ אַוְיסְגַּעַשְׁאָסְגְּ, גְּלִיבְ וּוּיְ עָרְ וּוֹאָלְטְ וּוֹעָלְןְ
אַיבְּעָרְשְׁרוּקָןְ דיּ אַרְבָּעַטָּעָרְ:

— מִיְּדְלַעַכְ גַּיְעַןְ!...

דיּ פָּעְנִימָעָרְ בָּאַ דיּ אַרְבָּעַטָּעָרְ זִינְגָןְ בָּאָמְ לְעַצְמָגְ
אַנְדָּרְיִסְ אַוְיסְגַּעַשְׁרִיְ גַּעֲוָאָרְגְּ צְוַנְטָעְרְ-רוּוִיטְ פָּאָרְ אַנְ-
שְׁטְרַעְנְגָוָנְגְ — דָּעַרְ לְעוֹשָׁעָנְ הָאָטְ זִיכְ גַּעֲרִירָתְ אַונְ אַ
שְׁפָרִיצְ גַּעֲטוֹנְ אַינְ אלְעַ זִינְטָגְ מִיטְ שְׁטִיקְלַעַכְ אַוְפְּגָעַ-
רִיסְעָנְעָרְ עָרְדְ אַונְ אַנְגְּגַעְבָּרְאַכְעָנְעַ צּוּוִיְגָנְ...

— אַיִינְסְ! צּוּוֵי!

אוֹן אַיבְּרָנְ גַּאנְצָןְ טִיכְלָהְ אַבְּנָןְ גַּעֲרָבָעָטְ אַינְ
זִיבְעָטְנוּ שְׂוִיִּיסְ דיּ קָאָרָאָסְטָעְגָּעָרְ אַרְבָּעַטָּעָרְ. גַּעֲקָאָ-
מָאַנְדָּעְוָוָעָטְ מִיטְ זַיְיִ הָאָטְ אַוְוּרוֹצָקִיְ אַונְ זָאוּעוּרְוּכָּעַ.
דיּ קָאָרָאָסְטָעְגָּעָרְ הָאָבָןְ גַּעֲגָרָאָבָןְ רִיוּוֹטְשִׁיקָעָסְ אַונְ
גַּעֲטְרִיבָּנְ דָּאָסְ וּוֹאָסְעָרְ צּוּמְ טִיכְלָהְשְׁטָרָאָמְ. אלְעַ הָאָבָןְ
גַּעֲשְׁוּוִיְגָנְ, עָרְנְסָטְ פָּאָרְטָוָנְ אַינְ דָּעַרְ אַרְבָּעַטָּעָרְ. קָוְהָצָעְ
לְאַפְּעַטָּעָטְ, גַּעֲטְוִיקָטָעְ אַינְ וּוֹאָסְעָרְ, הָאָבָןְ פָּרִילְעַכְ
גַּעֲבָלְאָנְקָטְ אַפְּדָעַרְ זָוָןְ.

— אַיִינְסְ! צּוּוֵי!

— מִיְּדְלַעַכְ גַּיְעַןְ!

קורץ, שארפ אונ מונטער האט דער ארבעטער-
רוֹפַּץ זִיכְּרָעַרְאָגֵן פּוֹנַּדְעַר הַרְעַבְלִיעַ צָוָם וּוְאַסְעָרַ,
צָו דִּי בְּלָאַטְעָם. זֶלְאַטְאָוּ אִין גַּעֲשְׁתָּאַנְעָנָן לְעַפְנָגָאָרַ—
געַנְגָּן אָוּנְגָּן בֵּית אַופְּגָעַהָעָרֶט צָו טְרוּמִיְּטָעָרֶגֶן, אָז סְאיַזְ—
אָנְגָּן אַוְיסְבְּרָעְנְגְּנְעָרִיְּ אִינְגְּ מְעַנְטְּשָׁנָן,—מַעְגַּדְעַת נְבָט גַּעַדְ—
טָאָרֶט שְׁטָעַלְגָּן דִּי גַּאנְצָעַ פָּאָרְטִּיעַ אַרְבָּעָטָעָר אָפְנָ—
עַרְשָׁטָן פִּיקְעָט. אַ קְלִיְּנוּקִיְּט, וּוְאָסָמָעַ האָט דִּי פָּאָ—
לִישְׁוּקָעַט צָוְגָעַזְאָגָט,—מַעְגַּדְעַת הַעַלְפָט מְעַנְטְּשָׁנָן
אַרְאָפְנָעָמָעָן אָוּנְגָּזְיִיְּ אַוְעַקְשִׁיקָּן אָפְנָגְּ פִּינְפְּטָן פִּיקְעָט,
קָאָרְטְּשָׁעוּוּן וּוְיִטְעָר דִּי בִּיְמָעָר אָפְנָדָעָר לִינְיָעָ פּוּ—
געַנְגָּן קָאָגָּאל.

גָּאָרְגָּס אַוְיָגָהָאָט פָּאָרְבְּלָעְנְדָט דָעָר וּוְיִמְלָ פּוֹנְדִּי
אַרְבָּעָטָעָר.

“מִיר בְּרַעְנָגָעָן פְּרִישׁ פָּעַלְד אָוּנְגָּעָרְטָעְנִישׁ אִינְגָּן
אָנְגַּפְּגָעְשְׁתָּאַנְעָנָם סָאוּוּעְטִישׁן קָאָנְטָן.”
— זֶלְאַטְאָוּ, דִּינְגָּמְינְוָג,— אָפְנָאָוְרוֹצְקִינְגָּן קָעָן
מְעַנְגָּפְאָרְגְּלוּבְּיִבְּגָן אַפְּאָרְטִּיעַ אַרְבָּעָטָעָר אָוּנְגָּשְׁיקָן אִים
מִיט זִיְּ אָפְנָגְּ פִּינְפְּטָן פִּיקְעָט?

גַּעַפְּרִיְּטָהָאָט גָּאָרְגָּעָן זֶלְאַטְאָוּסָוּס גִּינְסְטִיקָּעָר עַנְטָ—
פָּעָר וּוְעָגָן אָוְרוֹצְקִינְגָּן אָוּנְגָּזְיִיְּ וּוְעָגָן אַלְעָ קָאָרָאָסְטָעְנָעָר
גְּעוֹנוּמָעָן:

— אָוְרוֹצְקִי אִין דָעָר צְוּוּיְטָעָר אַנְדְּרִי,—עַרְהָאָט
אָגְעַפְּלָיְל אִינְגָּרְבָּעָט. אָוּנְגָּמִיט דִּי קָאָרָאָסְטָעְנָעָר אִין
זִיכְּגַּטְאָ וּוְאָסָמָעַ שְׁעַמְעָן,—זִיְּ עַסְנָ דִּי אַרְבָּעָט; זִיְּ
זֶלְגָּן זִיכְּגַּטְאָ נְאָרָגָן אַיְבְּעַרְעָסָן...

עַרְשָׁטָדָעָר פָּעְרָטָעָר לְעוֹזְשָׁנָן אִין גַּעַלְעָגָן גַּיְדָעָ—
רִיקָּעָר פּוֹנְגָּעָם וּוְאַסְעָרְפָּלָאָכָּ. אָז דִּי טְשָׁעָרָנָאָבְּיָלָעָר

האָבן אַים אָופְּגָעָרִיסֶן, האָט דָּס ווֹאַסְעֵר אַ שְׁפָאָר גַּעֲטוֹג מִיט קְרָאָפֶט, מִיט אַנְצָאַלְיקָע זִילְבָּרוֹנוּ שְׁפְּרִיצָן אַפְּ דָּעַר אַלְטָעָר מִילְ-רָאָד אָוָן זַי אַרְאָפְּגָעָשׂוּוּנְקָט, ווֹי אַ שְׁפָעַנְדָּל.

די גַּאנְצָע מִיל האָט זַיְכָּ גַּעַהוִידָעַט פּוֹנוּמָם רֻעוּעָנֶז דִּיקָּנוּ ווֹאַסְעַר-פְּלִיעִץ, די מִיל אָוָן נִיאָכָעָס בּוֹיכָ אָוָן טָעָרָן צַעַשְׁפִּילְיְעָטָן בּוֹרְגָּעָס... עָר אִין גַּעַשְׁטָאָנָעָן, נִיאָכָעָס, מִיטָּבָ הַוִּידְנְדִיקָן בּוֹיכָ אָוָן גַּעַדְרָאָט גַּאֲרָנוּנָעָן מִיט אַ פְּעָטָן בַּיְלְעָוּנוּמָם פִּינְגָּעָר :

— אִינְגָּאַרְאָסְטָעָן אִין דָּא אַ גְּעָרִיכְט, אָוָן עָר האָט פָּאָר אַרְעַנְדָּע-בָּאַצָּאָלָט, אָוָן ווֹי פָּאָרְגִּינְט זַיְכָּ עַס אַד אַומְגָלְיקְלָעָכָּ מַאְכָּנוּ אַ יִדְןָ ? גַּאֲרָנוּ האָט יִינְגְּלָשָׁ-פָּאָרְשִׁיטָן גַּעַלְאָכְט, גַּעַלְאָכְט, ווֹאַסְטָעָן דָּס ווֹאַסְעֵר פְּלִיעִיצָּ אַזְּאָגָ אָבָּן אָנָּ אַפְּשָׁטָעָל, ווֹי מַעָּ וּוֹאָלָט עַס גַּעַטְרִיבָּן מִיט דְּרוֹקָעָס, אָוָן פּוֹנָ נִיאָכָעָן גַּעַלְאָכְט.

— אַ יִד זַיְינְט אִיר ? אַט שְׁטִיעָן יִדְן אָוָן טְרִיבְּעָן ווֹאַסְעֵר אַפְּ אַיְיָעָר מִיל... ווֹי קוּמָט עַס, פָּאָנִיעָ אַרְעָן.

דָּאָר ?

דָּעַר גַּאנְצָעָר טִיכָּ קַאֲרָאָסְטָעָנוּר האָט אַפְּ אַמִּי נוֹטְקָעָלָע אַרְיִינְגָּעָשְׁטָעָקָט די לְאַפְּעָטָעָס אִין דָּעַר בְּלָאָטָע אָוָן גַּעַהְעָרָט מִיט בְּרִיְּתָ-שְׁמִיְּכָלְעָנְדִיקָּעָ מִיִּיְּ לְעָר, ווֹי „זַיְיָעָר“ אַינְגָּזְשָׁעָנָעָר לִיְגָט אַרְיָין אַ בַּיְלָעָקָן נִיאָכָעָן.

— רָעָב נִיאָכָעָס, אִיר קָעָנָט מִיט אָוְנְדוּ דָּא האָבן אַרְבָּעָט אַפְּ אַגְּנָצָ זָוְמָעָר... רָעָב נִיאָכָעָס, גַּעַנוֹג שְׁוִינָג גַּעַוּעָנָג אַפְּעָ בָּא די פָּאָלִישָׁוּקָעָס.

א פָּאָר עַלְטָעַרְעַ יַדְבֵּן האבן אַיְנֶגֶעַשְׁטִילַט דִּי
לאCONDIKU:

— אַ מעַנְטְּשָׁנָן רִינְטְּ בְּלוֹטָן אָונְ אַיר לְאַכְּטָן גָּזָן
לאניימ...

— אַיְינְסָן צוּוּיִי!

די טְשֻׁעָרְנוֹ אַבְּיִילָעָרָ רִיְּסָן דָּעַם פִּינְפְּטָן לְעֹזְשָׁבָן.
אוֹנוֹ פְּלוֹצִים הָאָטָן לְוַטְשִׁינְקָעָרָ קְלִיְּנוֹוָאָרגָן וּוְאָסָן
הָאָטָן פָּוָן גָּאנְצְפָּרִי אָונְ גַּעֲפְּלָאַנְטָעָרָטָן זִיבָן וּוְאַסְעָרָט
די אַרְבְּעַטָּעָרָ צְוִוִּישָׁן די פִּיסָּן זִיבָן צַעְקוּוּיטְשָׁעָטָן צָעָטָן
כְּרוֹיקָעָטָן וּוְיַיְיַיְרִימְלָעָכָן:

— פִּישָׁ!...

— העכט שׂוֹוִימָעָן!

— פִּיְּיִשָּׁ!...

פָּוָן עַרְגָּעָץ אִיז אַנְגָּעָלָאָפָּן דָּעַר אַלְטָעָר פָּאַלִּישָׁוָק
אַיְנָעָם גְּרִינְעָם סְוּוּיְטְקָעָלָעָ, אַיְנָעָם שְׁמוֹיְסָן הַיְּטָל אָונְ
מִיטָן די קָאַלְיָעָ אָוִיגָן. הַינְטָעָר אִים אִיז הַאַלְפָן לְרָן
טְשִׁינְקִי גַּעֲשְׁטָאַגָּעָן מִיטָן קִינְדָן אָונְ קִיְּטָן, אָונְ אַלְעָן
הָאָבָן גַּעֲהָאַלְדָעָרָטָן צָוָן גָּאָרְנוּן:

— גָּאָרְנוּן!

— גָּאָרְנוּן, טָו אַ טְוִיוּוּ אָונְ הַיִּסָּן, מִזְאָל מַעַרְנִיטָן
רִיְּסָן קִינְדָן לְעֹזְשָׁעָנָעָס.

— גָּאָרְנוּן, לְאָז אָונְדוֹן פָּאַרְהָאַטָּעָן מִיטָן גַּעַצָּן די
לְאָכָן... וּוְאָסָרְעָטָן אַיר, — אַזְוִיפִּילָן פִּישָׁ!...

— גָּאָרְנוּן, לְאָז אָונְדוֹן פִּישָׁ כָּאָפָן.

אוֹנוֹ דָּאָסָן קְלִיְּנוֹוָאָרגָן הָאָטָן פָּאַרְשְׁרִיעָן, פָּאַרְקוּוּיָן
טְשָׁעָטָן אַלְעָמָעָן:

— העכט שׂוֹוִימָעָן!

אָפַּ דָּעֵר זֹונִי-פָּגָאָלְדָּעֵטָעָר וּוָסְעָרְ-פְּלָאָכְ הָאָבָּן
גַּעֲגָלָנֶצֶט אָוָן שֻׁמְעָרִירֶת זַילְפָעָרֶנֶעָ בִּיכְעָרָ פָּרָגְ פִּישְׁ.
— אַיִּינֶסֶט צְרוּיִי!

די אַרְבָּעָטָעָר הָאָבָּן גַּעֲשָׂאָרֶט די בְּלָאָטָעָ אִינְגְּ דִי
זַיְתָּן אָוָן מִיטְ די לְאַפְּעָטָעָס גַּעֲנוּמָעָן קַאְרָבָּן די לִי-
נַיְעָ פָּוּנָעָם קַאְנָאָל.

אַיְגָאָזָוָנֶט זַיְנָעָג אַגְּגָעָקְוָמָעָן די פָּרָגְ מִיטְ פְּרָאָ-
דוֹקְטָג. יָאָסִי הַוִּיקָּעָר אִין פָּאָרְפָּאָרָן מִיטְ זַיְנָ פְּרָלָ-
גְּלִיְיכְ צַוְּ דָּעֵר אַרְבָּעָטָ, — גַּעֲבָרָאָכְטָ פָּוָגְ קָאָרָאָ-
סְטָעָן בְּרָעָזָעָנֶטָּו פָּאָר די קַאְנָאָלָגָ, אַ נַּיְעָ רָעָרָ צָוָם
נַיְוָעָלָידָר אָוָן אַגְּרָאָבָּן פָּאָקָעָטָ פָּוּנָעָם הַוִּיפְּטָ-אַיְנוּשָׁעָ-
נָעָרָ פָּאָר גַּאֲרָנוּנָן.

— בָּאוּוּעָר אַיְנוּשָׁעָנָעָר, — דָּעֵר הַוִּיקָּעָר הָאָטְ גַּעַ-
רָעָדָטְ הַיְמִישָׁ, וְיָיָן אַלְטָעָרְ בָּאָקָאנְטָעָרָ, — אַיְן
קָאָרָאָסָטָעָן רָעָדָטְ מַעַןְ פָּוָגְ אַיְיכְ.

עָרָ הָאָטְ צַעְפִּיקָעָטְ דָּעָםְ צִיבָּעָקָ, אַ טְוִאָטְ גַּעַטָּוָנָן
אָפְ אַיְינָ שְׁפָאָגְ נַעַעַנְטָעָרְ צַוְּ גַּאֲרָנוּנָן אָוָןְ אַ זָּאָגְ גַּעַ-
גָּעָפָגָ, נַיְטְ אַיְבָּעָרִיךְ זַיְכָעָרָ:

— אָוָןְ וּוֹעָןְ אִירְ וּוֹילָטְ, נַעַמְטָ אִירְ מִיכְ אָוִיכְ צַוְּ אָפְ
דָּעֵר אַרְבָּעָטָ, טָאָקָעְ מִיטְ מִינְ בּוֹיְאָנָעָםְ. אִירְ קָאָרָאָ-
טְשָׁעוּוּטְ בִּימָעָרָ, דָּעָרְצִיְילָטְ מַעַןְ, אִינְ לְוַטְשִׁינְקִיְ —
וּוֹאָלָטְ אַיְיכְ, אָוָןְ דָּעֵרְ בּוֹלָאָנָעָרְ טָאָקָעְ, זַיְ אַפְּגָעָשָׁלָעָפָטְ
פָּוּנָעָםְ קַאְנָאָלָ. אַיְידְ בִּינְ אַיְיכְ אַ קָּאָפְצָןְ, אִירְ וּוֹיִיסְטְ,
דָּאָכְטְ זִיכְ, גּוֹטְ... אַיְיכְ וּוֹאָלָטְ נַאָכְ מִינְ זֹוְנָ גַּעֲנוּמָעָן
צַוְּ זִיכְ, דָּעָםְ לְעָרָרָ, וּוֹאָסְ קַגְעָלָטְ מִיטְ נַיְאָכָעָטְ קִינְ-
דָּעָרָ, — גַּאֲדָלָעָןְ מִינְעָםְ.

ער האט זיך עפעם דערמאָנט, אונז וויזעדער גענוו-
מען רײַדַּן היימיש:

— הערט אַ מײַסַע, באָם קָאָמְסָאָמָּלְסָקָן קָלוֹב
בֵּין אַיִּכְּ אַיְגַּעַכְּתָּן דָּוּרְכְּגַּעֲפָאָרְן (אַז זַיְנַט זַיךְ גַּעֲזָוָעָן
אַיְn קָאָרָאָסְטָעָן אָפְּ קָלָאָדְבִּישְׁטְשָׁעַנְסָקָעְ?). אַיז דָּעָר
גַּאנְצָעָר קָלוֹב אַרוּיסְגָּאַלְפָן, הַוְילָע שְׁנוּקָעָם, אַונְ
זַיךְ אַנְגַּעַהוּבָּן דָּעַרְפְּרָעָגָן פּוֹן אַיִּיכְ אַונְ פּוֹן דִּי קָאָ-
נָאָלָן. עַפְעָס הַאָבָּן זַיְיָ מִיר אַנְגַּעַדוֹלָט אַ קָּאָפְּ מִיטְ אַ
נְסְטְרוֹנְקְטָעָר — זַיְיָ ווַיְלָגֶן שִׁיקָּן אַ נְסְטְרוֹנְקְטָעָר,
הַיִּסְטָעָם.

גַּאֲרָגֶן הַאָט אַיִּם גַּעהָרֶט מִיטְ אַיִּינְ אַוְיָעָר. עַו הַאָט
גַּעַלְיַעַנְטָ דִּי פָּאַפִּירָאָס-פָּאַפִּירְלָעָכְ פּוֹנְגָעָם גַּרְאָבָּן פָּאָ-
קָעָט : פָּאַרְמָעָן פּוֹן רַאַפְּאָרְטָן וּוְעָגָן אַפְּנַעַטְאַנְגָּעָנָעָר
אַרְבָּעָט, פָּאַרְמָעָן לְאַנְגָּע אַונְ שְׁמָאָלָע, פָּאַרְמָעָן בְּרִיְּטָע
אַונְ קָוְרָצָע. ערַהָאָט זַיךְ עַרְשָׁת גַּעַכְאָפְט, וּוּעָן דָּעָר
הַוְיָקָעָר הַאָט אַרוּיסְגַּעַפְּאַנְפָּעָט דָּאָס שְׁוּעוּרָעָ וּוְאָרְטָ—
„נְסְטְרוֹנְקְטָעָר“:

— וּוָאָס פָּאָר אַ אַיְנְסְטְרוֹקְטָעָר ?

— דָּעָר קָאָמְסָאָמָּל, הַיִּסְטָעָם, וּוַיְלָגֶן אַיִּיכְ אַרְיִינְ-
שִׁיקָּן אַ סְטְרוֹקְטָעָר, — דִּי אַרְבָּעָטָעָר, זַאָגָן זַיְיָ, זַיְנַעַן
שְׁוּאָכְ אַפְּ דָּעָר אַיוֹודָע. אַונְ גַּאוּעָטָן אַונְ בִּיכְלָעָכְ.
שִׁיעָכְ צָו רַעַדְן — זַיְיָ וּוַיְלָגֶן דָּא אַפְּאָנָעָם מַאֲכָנָ אַ
קָּלוֹב...

...דָּאָס וּוָאָסְעָר בָּאַ דָּעָר הַרְעַבְלִיעָהָאָט גַּעהָלָטָן
אַיִּינְ רְוִישָׁן. דָּעָר רְוִישָׁהָאָט זַיךְ צַעַטְרָאָגָן אַיְבָּעָר
די הַוִּיפָּן אַונְ זַיךְ גַּעַמִּישָׁט מִיטָּן הַלְּכִיקָּן גַּעַרְיִיד
פּוֹן דִּי אַרְבָּעָטָעָר ; אַיִּנְ דִּי הַוִּיפָּן אַפְּנָן שְׁלַיָּאָכְ, צַוְוִישָׁן

די צעוז אַרְפָּעֵנָה קלע策 אַפְּ דָּעֵר גָּסָה האבן די אַדְּ
בעטער געקדאכט פיש אונ קאשעס באשמאלאצן מיט
פריש-געבראכטן כאזער.

פונעם נאענטן טאל האט זיך אַ האַרְמָאַשְׁקָעָה אַנְּ
גערופן אונ גענארט יונגן אוילעט אַפְּ אַ באַנְּאַכְּטִי-
קער סימכע.

מייט דרייבנע טרייטעלעכ איז ווידער געקומען דער
הויקער. ער האט געפֿיקעט פֿאַרְקְּלִיעָרֶט זִין פֿאַרְלָאַ-
שענעט צִיבּעָק אונ סּוֹיְדָעָסְדִּיק אַוּוּקְגַּעֲרוֹפָן גַּאֲרְנוּנָן
אייז אַ זִּיט:

— איך באַדְּאַרְפָּ אַיך עַפְעָס זָאגָן.
געראַדְט האט דער הויקער פֿאַמְּעַלְעָכ. ווי ער טוֹט
אַ טוֹיוּעַ. ער האט אַיבְּעַרְגַּעַלְיִיגְט יַעֲדָעָס וּוֹאָרט, גַּע-
גבּוֹן מייט דָעַם אַנְצּוּהָעָרָנוּ, אָז ער ווֹיִיסְט נָאָכָ, נָאָר
נִיט אלְעָס קָעָן מעָגָן דּוּרְצִיְּלָן.

— כאַוּעָר אַינְזְעַנְעָר, הִיט זִיך פֿאַר נִיאָכָעָן!
ער האט זיך געכָאָפְט, אָז דער צִיבּעָק אַיז פֿאָרָ-
לָשָׂג, גענומען אַוְפְּקָלָאָפְן פֿיְינְעָר מייט דער קְרַעְסִילְעָ.
— פָוָן זִיך אַיז נִיט שְׁלִיעָכ צָו רִיְדָן, — איך בֵּין אַ
הַאַרְעַפָּאַשְׁנָעָר מְעֻנְשָׂתָש. אַלְעָ אַיְעָרָע קְאַרְאַסְטְּעַנְעָר
אַרְבְּעַטְעָר זִיןְגָּעָן פָוָן זִי הַינְטְּעַרְגְּעַסְלָעָכ, אָונָ אַיך
בֵּין אַיך פֿוֹנְדָאָרְטָן—הַאַרְעַפָּאַשָּׁנָע לִיטָזְיִינְגָּן מִיר.

— אַיז ווֹאָס, רַעַב יוֹסְעָפָ?

— כאַוּעָר אַינְזְעַנְעָר, אַ נַּאַשְׁ-בְּרָאָט אַיז אַ
וֹיִיסְעָר טַעַלְעָר — אַיר זַעַט ווֹאָס סִיטָוֹת זִיך אַפְּנָדָן.
אָונָ נִיאָכָע אַיז אַ נָּגִיד, אַ שְׁלָאָגָג. נִיאָכָע, כאַוּעָר
אַינְזְעַנְעָר, ווֹעַט אַיך נִיט שְׁעַנְקָעָן די מִיל.

— ווֹאָס, עַר הָאָט גַּעֲדְּרָאָט, נִיאָכָע?

— אַיְכָ זָאָג אַיְכָ, אַז עַר אַיְזָ אַשְׁלָאנְג, אַיְזָ וּוַיִּסְ אַיְכָ וּוֹאָס אַיְכָ זָאָג. אַיְכָ בֵּין אַהֲרֻעָפָאשְׁבָּנָעָר מַעֲנְטָשָׁ אָוָן פַּאֲרָדִינָג קָאֶשְׁעָר מִיְּנָן שְׁטִיקָל בְּרוּיט, אָוָן נִיאָכָע אַיְזָ אַבָּאָגִיד — אַלְעָ פָּאֶלְיְשָׁוּקָעָם, פָּוָן אַלְעָוָסָק בִּיזָמָזִיר, זִיְנָעָן אִים שְׁוֹלְדִיק גַּעַלְט, נִיאָכָעָן. זָאָגָט נִיאָכָע, אַז עַר וּוֹעַט זִיכָּר מִיט אַיְכָ אַפְּרָעָכְבָּעָנוּג. אַפְּ נִיאָכָעָן קָאָגָן מַעַב זִיכָּר רִיכְטָנָג — שְׁיַעַכְּ צָוְ רִידָנָג.

גַּאֲרָבָן הָאָט אַטְרָאָכָט גַּעַטְוָן, אַקְנִיְיטָש גַּעַגְעָבָן מִיט דָעָר נָאָז אָוָן גַּעַשְׁקָט דָעָם הַוִּיקָּעָר שְׁלָאָפָן.

— אַז אַיְכָ לָאָכָ פָּוָן זִיְנָן טָאָטָן. אָוָן אַיְר גִּיט אַרְוִיסָמָאָרְגָּן אַפְּ דָעָר אַרְבָּעָט.

אַיְנָ וּוֹאָלָד

שַׁאֲבַעַסְדִּיקָן טָאָג אַיְזָ דָאָס וּוֹאָסָעָר בָּא לַוְּתַשְׁיַנְקָעָר הַרְּעַבְלִיעָ שְׁוִיגָן שְׁטִילָעָר גַּעַגְגָעָן. פָּוָן דִּי אַרְוָמִיקָעָ בְּלָאָטָעָס זִיְנָעָן טְוָנְקָעָלָעָ רִיטְשָׁקָעָלָעָ שְׁוֹוָאָכָ גַּעַזְלָאָפָן צָוָם אַיְינָגָעָשְׁרוֹמְפָעָנָעָם טִיכָּל. אַפְּ אַנְטְּבָלוֹיזָעָ גַּעַטְרִיקָנָט אָוָן גַּעַלְעָגָב גַּדְיָנָעָר וּוֹאָסָעָר-שְׁלִימָ אָוָן זִיכָּר וּוֹלְדָעָ גַּעַנְדָז, וּוֹאָס זִיְנָעָן פָּוָן פַּרְעָמָדָע וּוֹיִיטָן אַנְגָּעָפְּלוֹיגָן אַהֲרָצָרוֹ צָו זְוִימָרָן אַפְּ אַיְנָגָעָזָעָסָעָנָעָ ערְטָעָר, הָאָבָן אַיְנָ לְוִיטָעָרָן פְּרִילִינְג-טָאָג זִיכָּר גַּעַדְרִיָּט אַיְנָדְעָרְלָוְפָטָן אָוָן גַּעַשְׁרִיָּעָן — דָעָם שְׁטָעַנְדִּיק-פָּאָרָה-וּוֹאָסָעָרְטָן פְּלִיְינָג הָאָבָן וַיִּיְגַּעַטְרָאָבָן אַהֲרָלָג, מִיט אַפְּעָנָעָ פְּלָאָטִיקָעָ גַּעַדְרִים... דִּי גַּעַנְדָז הָאָט נָאָכָ גַּעַ-

שראָ肯 דער טויבער הילכ פון וואָלד: ערצע נאָענט
האָבן די אַרבעטער בִּימֵר גַּעֲוָאַלְגַּעַרְט-אָונָ גַּעַרְיִי-
ニיקט די קאנאל-לייניע.

פון זונ-אָופֿגָאנְג אָן אַיז גַּאֲרָנָ אָוּוּק מִיט אַפָּאָר-
טִיעַ טְשֻׁעְרָנָאָבְּיָלָעֶר אָונָ מִיט זְלָאָטָאָוָונָ נְאָכָאָמָּאָל
איַבְּעַרְעַכְּעַנוּנָן די טִיפָּ פָּוּנָעָם קָאָנָאָל אָפָּ די עַרְשָׁטָע
פִּיקָּעָנָן. קָלָאָפְּצָעֶר נָאָכָ קָלָאָפְּטָעֶר הָאָט זְלָאָטָאָוָו
פָּאָרְשָׁלָאָגָן אִינְגַּוְיִיכְנָן גַּרְוָונָט פְּרִישַׁ-גַּעַהְבָּלְטָעָ בְּרָעָט-
לְעָכָ אָונָ מִיט בְּלָאָוָונָ לִיְבָרִיךְ אָנְגַּעַצְיִיכְנָט אָפָּ זַיְיִי
טִיפָּ.

...נָאָכָ מִיטָּאָג הָאָט גַּאֲרָנָס פָּאָרְטִיעַ דָּעָרְגִּיְיכְט די
בִּימֵר-וּוּאַלְגַּעַרְעָה. אַרוֹמָ יַעַדְנוּ בּוּיְם אָפָּ דָּעָרְ קָאָ-
נָאָל-לייניע האָבן זִיכְ גַּעַפְּאָרָעָט דָּרְיִי-פִּיר אַרְבָּעָטָעָר:
אַרוֹמָגַעַרְאָבָן די וּוּאָרְצָלָעָג, אָונְטָעְרָגַעַהָאָקָט, פָּאָרָ-
וּוּאָרְפָּן שְׁטָרִיךְ אָפָּן שְׁפִּיצְ בּוּיְם, אָפָּ די גַּרְאָבָעָ צְוּוִיְינָן
אוֹן גַּעַנוּמָעָן שְׁלָעָפָן:

- שלעפָ!

- שְׁטָרְקָעָרָ!

- הִיתְ זִיכְ!

- אַיְינָס! צְוּוִיְיָ!

די פָּאָלְנְדִיקָעָ בִּימֵר האָבן טְוִיב זִיכְ גַּעַלְיִיגָט אָפָּן
גרָאָזָ אָונָ גַּעַיְאָגָט וּוּינָט אִינְגַּיְיָן די זַיְיָטָן. סָע הָאָט גַּעַרְוָ-
דָּעָרָט, סִ'הָאָט זִיכְ גַּעַרְוִוִשָּׁט אָפָּ דָּעָרְ לִיְנָיעָ. מַעְ הָאָט
זִיכְ קָלִינְגָעַנְדִּיקָ-שָׁאָרָפָ אַבְּעָרְגָעְרוֹפָן פָּוָן די צְעוֹוָאָרָ-

- אַ שְׁטָרִיךְ! בִּיסְטָ טְוִיב גַּעַוְאָרָן?
- אַ דְּרָעְנְגָלָ דָּעְרָלָאָגָן!

— האלט, לאו ניט אפּ!

— קוועטש זיך ניט, ס'יט עפּעס אַרויסקוועטשנ...
אָוּוֹרִיךְ אֵיז פֿאָר דֵי לְעַצְתָּע פֿאָר טָאג שְׁטָאָרָק
אָפְּגַעֲרָעָנֶט גְּעוּוֹאָרָג. פּוֹנוֹ אַלְעָ קְלִיעָנָאָפּ זַיְינָ פְּגָנָעָמָה
אֵיז גְּעוּוֹאָרָג אֵינָ גְּרוּיסְעָרָדְלָעָן. עָר אֵיז אָוּמָגָעָ-
לְאָפּן צְוִישָׁן דֵי בִּימָעָר, גְּעַשְׁרִיעָן, גְּעַזְּדָלָט זַיְיכָ, וּוּעָ-
מָעָן גְּעַהְאָלָפּן צִיְּעָן אַשְׁטְּבָיקָ, אַוְנְטְּעָרָהָאָקָן אַוְאָרָצָל:
— פְּרִיאַילְעָכָעָר, אוּילָעָם, סְהִינָּטָשָׁאָבָעָם, — מִיר
וּוְאָרָפּן דֵי אַרְבָּעָטָ פְּרִיאָעָרָ מִיטָּא שָׁא, נִיטָּ פְּאָרְשָׁפָעָ-
טִיקָּן צָוָם שָׁאָלָעָסְוָדָעָס...

זָאוּוּרָוכָעָ קְלֻעָפּטָ זַיְיכָ אַרוּם אַגְּדָרְיִיעָן. זַיְיִ שְׁרִיבָנָ-
אַיְבָעָר אַיְצָזְוּיִיעָן דֵי אַרְבָּעָטָר. זָאוּוּרָוכָעָ הָאָט גַּעַ-
הָאָלָטָן אַלְאָנָגָגָן פְּאַרְשָׁמָאַלְצָעָזְוּעָטָן פְּאַפְּיָידָר אַיְן הָאָנָטָ-
אוֹן אַ בְּלִישְׁטִיפָטָ פְּאַרְשָׁטָעָקָטָ אַפְּנָן אוּיְעָרָ. צָוְגָעָקוּ-
מָעָן צָוָא גְּרוּפָעָ אַרְבָּעָטָר, הָאָט אַנְדָרִיָּ זַיְיכָ אַוְיסָ-
גַּעַדְרִיָּטָ צָוָא זָאוּוּרָוכָעָן מִיטָּ דָעָרָ פְּלִיעִיצָעָ אַוָּן אַפָּ-
פִּיר אַוָּן גַּעַנוּמָעָן שְׁרִיבָנָגְעָרָאַכָּעָנָעָ אַוְיסִיםָּ:

— לְאַפְּיָידָעָס: דִּין נָאָמָעָן? טָاطָנָס נָאָמָעָן? פּוֹנוֹ-
וּוְאָנָעָן שְׁטָאָמָטָ עַס אַ נְעַפָּעָשָׁ? אַיְן פְּאַרְיִינָגְ בִּיסְטוֹ?

— עָ, וּוּעָן אַיְכָ בִּינָ...

— גַּיְיִ שְׁנִיְיצָ אַוִיסָדֵי נָאָזָ...

אַנְדָרִיָּ אֵיז גַּעַשְׁטָאָגָעָן אַוָּן גַּעַדְרִיָּטָ מִיטָּן קָאָפָ-
הַיְנָ-אָונָ-הָעָרָ—פּוֹנוּמָ אַוְיסְגָּעְפְּרָעָגָטָן אַרְבָּעָטָרָ צָוָ-
זָאוּוּרָוכָנָ אַוָּן צְוּרִיקָ. מִיטָּ דָעָרָ פְּלִיעִיצָעָ הָאָט עָרָ-
קִיְינָ רִירָ נִיטָּ גַּעַטָּוָגָ, גַּעַשְׁטָאָגָעָן, פּוֹנְקָטָ וּוּיָ אַ שְׁנִיָּ-
דָעָרָ וּוְאָלָטָ פּוֹנוֹ אִיםָאָ מְאָסָ אַרְאָפְּגָעָנוּמָעָן...

דער הויקער האט געפירות מיט ווירדע זיין בו-
לאנעם, אינגעשפאנט אין איין כאמות. אים צוגע-
פירט צו אג אומגעוואל גערטן ברימ, פארשליפט דעם
שטאמ מיט א שטריך, ביידע פריעע שטריך-עגן
ארײַנגעסיליעט אין די אויערנ פונעם כאמות און
געונמען קערעוועג אראָפ אָפ דער ליניע:
— נו, ייגעלאָ...

דעם הויקער האט פיל געהאלפֿן זיין זונ, דער
געועזענער לערער בא ניאכעס קינדער. אַ וויס באָ
כערל מיט פוקקע הענט אונ אַ פוקקע פאנעם, וואָס
ארבעט מיט אַ מינע—אַיכּ בִּינְ זִיכּ מאָפקִיר באָ דער
ארבעט... אָז גָּרְנוּ אֵיז צֹגּוּקּוּמָעַן בענטער, האט
דאָס באָכְעָרָל עפָעַט אַפְגִּיכּ אַינְגַּעַרְוִימָט דעם פָּאַטְעָר
זִינְעָם, דער הויקער האט אַפְגַּעַשְׁטָעלָט דָאָס פָּעָרְדָּל
אונ אַפְגַּעַוּוִישָׁט מיט אָגָּרְבָּל דעם נִיט פָּאַרְשָׁוּוִיצָּטָן
פאָנָעָם:

— גָּאַט הָעָלָפּ, באָוועָר אַינְזַעְנָעָר! פָּאַטְעָר, נו,
מיר אַרְבְּעָטָן, הייסט עַס — ער האט גַּעֲקוּקְטָּפָּאַטְעָרִישׁ—
פארדייגעט אַפְ זִינְ זונ, וואָס חָאַט זִיכּ גַּעֲלָאָזֶט גִּינְ
צּוּמָ ווַיִּטְשְׁטִיעַנְדִּיקְגָּן עַמְּרָר ווָאַסְעָר.—באָוועָר אַינְ
זִעְנָעָר, וואָס זָאָגָט אַיר עַפְעַט אַפְ מִינְ בְּעַנְאָקּ? ער
איּז אַסְאַצְיַאַלִיסְטָן... פָּוּנְ דִּי צִיּוֹנִיסְטָן... זִי זִינְעָנָ
בָּאָ דִּי גְּדוּלִילִים אַפְגַּעַפְרָעָגֶט... נָאָר וואָס טָוָט מַעַן
דָעַצְוּ — ער איּז אַ שְׁעַמְוֹודִיקָּעָר באָ מִיר... אַיכּ
וְאַלְטָא באָלְגָעָוָעָן, אַיר זָאָלָט אַימָדָאָמָן עַפְעַט
פָּאָר אַשְׁרִיבְעָרָל. אַיכּ זָאָגָ אַיכּ, ער האט אַ גָּאָלָ
דָעַנְעָ פָּעָן אַינְ דָעָרָהָנְטָן. ווַיְלַט אַיר נִיט, אַיּוֹ—נִיט...

אַרְוֹם אָגָּלְטָן דַּעֲמֵב הָאָפָּנָן גַּעַשְׁמִינִיעַט בָּא : א
צַעַנְדְּלִיק קָאָרָאַסְטָעַנְעָר אָוָן נִיט גַּעַקְעַנְט אִים אַרְוֹמַ-
גַּרְאָבָן — זַיְנָע פַּאַרְדָּאַרְטָע וּוּאַרְצְלָעָן הָאָפָּנָן אַרְוֹיסַ-
גַּעַשְׁפָּאַרְט פָּוָן דַּעֲרָ עֶרֶד אַרְוֹם דַּעֲמֵב שְׁטָאָמָּא אָפָּ צַוְּוִי-
קְלָאַפְּטָעָר אִין דִּיאָמְעַטָּעָר. פָּוָן דִּי שְׂטִיעַפָּע הָאַרְטָע
וּוּאַרְצְלָעָן זַיְנָעָן הַעַק אַפְּגַּעַשְׁפְּרוֹנוֹגָעָן, וּוּי אַנְגַּעַטְרָאָפָּן
אָפָּ גַּעַנְאָסְעַנְעָם גּוֹמִי. מַעַן הָאָט שְׁוִינָן גַּעַפְּרוֹוֹזָן אָוָן-
טַעַרְזָעָגָן דַּעֲמֵב שְׁטָאָמָּא, נָאָר דִּי זַעְגַּ-צִיְּנָדְלָעָכָן הָאָפָּנָן זַיְכָ-
גַּעַטְעַמְּפָט אָוָן גַּעַבְרָאָכָן זַיְכָ אִין דִּי סְטָאַרְטָשְׁנְדִּיקָע
סּוּקָעָס. דַּעַרְזָעָעָן גַּאַרְנָעָן, הָאָפָּנָן דִּי קָאָרָאַסְטָעַנְעָר
אַרְיִינְגַּעַשְׁטָעַלְט דִּי הַעַק אִין דִּי גַּאַרְטָלָעָן, פַּאַרְדְּרִיָּט
מַאְכָאַרְקָעַ-צִיְּגָאָרָן, אָוָן אַיְנָעָרָא גַּעַפְּאָקָט יִידָּל הָאָט
זַיְכָ אַיְנְגַּעַשְׁטָעַלְט אָוָן גַּעַפְּרָעָגָט :

— כָּאוּוֹר אַיְנְזָעַנְעָר, וּוֹאָס טָוָט מַעַן, אַשְׁטִיְּגָעָר,
מִיט אָט דַּעֲמֵב קִינְד ? — עָר הָאָט מִיטָּן קָאָפָּ אַנְגַּעַוּוֹזָן
אָפָּ דַּעֲמֵב דַּעֲמֵב.

- סֻע זַיְנָעָן אַנְגַּעַגְאַנְגָּעָן נָאָכ אַרְבָּעַטָּעָר. זַיְכָ אַיְבָּעָר-
גַּעַוּוֹאָרְפָּן מִיט הַאַלְבָּעָ וּוּעְרָטָר :
- מִיר פַּאַרְשְׁפִּילְגָּן דַּעֲמֵב גַּעַוּוּט .
  - דִּי קָאַצְאָפָעָס הָאָפָּנָן מָאָזָל .
  - אַ קוֹנָצָ, אָז זַיְיָ פָּאָקָט זַיְכָ דַּיְנָעָ דַּעֲמְבָלָעָכָ... .
  - וּוּי הוּוִישָׁאָנָעָס... .

אוַילָּעָם הָאָט מַעוֹוִינִיש בַּאַטְרָאָכָט דַּעֲמֵב בּוּיְמָ, אַיְיָ-
צָעָס גַּעַגְעָבָן, זַיְכָ גַּעַוּוֹצָלָט. דָּאָס גַּעַפְּאָקָטָע יִידָּל הָאָט
אַרְיִינְגַּעַלְיִיגָּט זַיְינָ שַׁוּאַרְצָע בַּאַרְד אִין מוֹיְל אַרְיִינָ,
גַּעַקְיִיט זַיְיָ, גַּעַקְיִיט, אַמָּאָכ גַּעַטְוָן מִיטָּעָ דַּעֲרָ הָאָנָט,
אַיְנְגַּעַשְׁטָעַלְט דַּעֲמֵב פִּילְדָּעְרָנְדִּיקָן אוַילָּעָם אָוָן מִיט אָ

ניגן, ווי מע לערנט געמאָרַע, אַ געְדָּאנְק אָפְּגָעַ-
געֶבֶן.

— מע ווֹאַלְט בַּאֲדָאָרְפַּט אוַיְסְבוּעָרְבַּן דֵּי עַמְּעַסְּדִיקָע
לאָכ אָוָנְטָעָר דֵּי ווֹאַרְצְלָעָג... ווֹאַסְּזָשָׁע ווֹעַט זִינְ?...
אוֹנְ אִין דָּעַר לאָכ צַעְלִיגָּן אַ פִּיעָר... ווֹאַסְּזָשָׁע ווֹעַט
זִינְ?... דָּאָס פִּיעָר ווֹעַט שְׁוִינְ דָּעַם בּוֹיְם אָפְּטוֹן זִינְ?
רעַכְט... .

גָּאָרְגַּה הָאָט זִיכְּ דַעֲרַמְּאַגְּט, אָז קָאָרָאָסְטָעָנְעָר עַרְדַּ-
פָּאָרוֹוָאַלְטָוָנְג הָאָט אִים מִתְּגַעֲגַעֲבָן אַ בְּלָעָבָן פּוֹדָעַ-
לָעַ דִּינָּאָמִיט, פָּאָר שְׂטִינְגְּעָרְ-דִּיסְנַ, אוֹיְבַּ סְזָועַט אוַיְסְקוּ-
מָעַן, אִיז אִים אַיְנְגַעְפָּאָלָן אָפְּצָוְרִיסְן דָעַם דָעַמְבַּ.

— כָּאוּוִירִים, מִיט פִּיעָר ווֹעַט אִיר דָעַם דָעַמְבַּ
נִיט נַעַמְעָן, — עָר אִיז פִּיכְטַן. אַיְכְּ הָאָפַּ אָנְ אַיְצָעַ:
מִיר ווּעַלְנָ אִים אָפְּרִיסְן מִיט פּוֹלוּוֹעַר.
דָעַר אָוַילָעַם אַרְוֹם הָאָט אָנְ אַכְּקָעַ גַּעַטְוָן פָּאָר
הִסְפִּילְעָם.

— נִינְגַּן, מִיט אָזָא אַיְנוֹשָׁעָנְעָר ווּעַסְטוּ נִיט פָּאָר-
פָּאָלָן ווּעַרְנָן.

— אָט אַ קָּאָפַּ!

... אַ פִּיעָפַּ פּוֹנְ אַרְיִינְגְּעָלְיִיגְטָע צָוּוִי פִּינְגָּעָר אִין
מוֹרֵיל הָאָט אַ שְׁנִית גַּעַטְוָן דָעַם אָוָונְטִיקָן אִין-
דְּרוֹיסְנַן.

— שָׁאָבָאַש!

אָוּוּרְצָקִי אִונְ אַנְדָּרִי זִינְגָּעָן גַּעַלְאָפָן, ווי פָּאָר-
סָאָמְטָע אִיבָּעָר דָעַר לִינְיָע אִונְ גַּעַוְאָרָנְט דֵּי אַיְילָנַ-

דִּיקָע אַרְבָּעָטָעָר נִיט פָּאָרְגָּעָסְן דָאָס גַּעַצְיָיגַ.

— דֵּי הַעַק, סְאִין קָאָזִיאָנָע הַעַק!

פֶּאֱלָעַסִּיעַ צִיט אָפַ זִיכָּא נִיעַם גַּעֲבִין

הינטער לוטשינקי האבן די קאראסטענער גע-
מאכט שוטפעס אויג געארבעט איינ ערטאעל.
דרײַסיק פֿיקעטן. דריי קילאמטער קאנאל, האבן
ז'י פֿאָרְנוּמָעָן אויג געארבעט פֿוֹן קָאָלָס בֵּין אֵין דָעַר
זִינְקָעְנְדִיקָעָר נָאָכָט אַרְיִינְג. אַיְינְג עַלְטַסְטָן האבן ז'י
געַשְׁטָעַלְט אַיבָּעָר זִיכָּ — אַוּרוֹצְקִינְג, אויג אַוּרוֹצְקִי
הָאָט אַגְּעַמְּאָסְטָן יַעֲדָן פֿאָרָל צָעַן קָלָאַפְּטָעָר:
— זָעַט, כְּעוֹרָע, יַאֲגָט נִיט די נַעֲשָׂאָמָע!

אַרְאָפְּגָעָוָאָרְפָּן די רַעֲקָלָעַכ אַוְגָ די אָונְטָעַרְשָׁטָע
הָעַמְּדָעָד, פֿאָרְקָאַשְׁעָרְטָט די הַיּוֹגָן בֵּין די קְנִי, האבן
די קוּוַּילְ-אַפְּגָעָפְּרָעָנְטָע אַרְבָּעָטָע זִיכָּ גַּעַטְאַפְּטָשָׁעָט
די עַרְשָׁטָע טָעַג אַיְנָעָם אַפְּגָעָרוֹדָעָרטָן שָׁוֹאָרָצָן
גְּדוֹלָה.

וּוֹאָס מַעַר זִיּוֹן האבן גַּעַגְּרָאָבָן, מַעַר הָאָט זִיכָּ זִיּוֹן
גַּעַדְוָכְט, אָז זִיּוֹן וּוּלְבָן גַּאֲרָקִינְגָמָל נִיט אַרְוִיסְקָרִיכָן
פֿוֹן די גַּרְיְבָלָעַכ וּוּאָסָעָר, וּוֹאָס זִינְעָגָן גַּעַוְאָרָגָן פֿוֹן
יַעַדְעָר שְׁטָעָכ מִיט דָעַר לְאַפְּטָעָטָע. דָעַר הַוַּיְקָעָר אַיּוֹ
פֿוֹן פָּאָרְטָאָג אָג גַּעַגְּנָגָעָן לְעַנְגָּוִיס דָעַר לְיִנְיָעָ אַוְגָ
גַּעַטְרָאָגָן אַיְינְג בִּיְדָעָהָעַט צָו עַמְּעָר בְּרוֹנוּמְיָוָאָסָעָר.
אַ בְּלָעָגָן קוּוֹעָרְטָל הָאָט אִים אַרְוִיסְגַּעַשְׁטָעָקָט פֿוֹן אַ
הַיּוֹגָן-קָעְשָׁעָנָע. בָּא יַעַדְעָר פֿאָרָל גַּרְאָבָעָרָס הָאָט עָרָ
זִיכָּ אַפְּגָעָשְׁטָעָלָט אַוְגָן גַּעַגְּבָן זִיכָּ אַ דָּרְיִי מִיט אַ
זִּימְטָל, אָז מַעַזְאָל דָאָס קוּוֹעָרְטָל דְּעַרְזָעָעָנָ:—
טְרוֹנוֹק וּוּאָסָעָר!

אונג איז די פארשוויצטער אָרְבֶּעַטֶּעֶר האָבָּן זִיכְּ אָנָּן-
געטרונקען, האָט ער זיך ווֹידַעַר גַּעֲשְׁטָעלַט מִיטַּן
זִיטַּל, מֵעַ זָּאֵל צּוֹרִיק אַרְיִינְגְּלִיגְּן דָּס קּוּוּרְטָל צּוֹ
אִים אֵין קָעְשָׁעָנוּ, אונג נִיט גַּעַלְאָזֶט קִינְעָם אָפָּאַטָּעַ
מעב זיך:

— צַעְקָאַטְיוֹקָעַט זיך, כְּעוּרָע, לְאַזְוַת זיך נִיט אָפָּ-
קִילְג — אָזּוֹי טָו אַיכְ אַוְיכְ מִיטְמִינְ פּוֹלָאנְדָם: אַנְגָּעָ-
פּוֹיעָט, שְׁמִינִיס אַיכְ אִים אָוּנְטָעָר, אַנְיִיט קָאנְגָּעָן נָאָכְ
פֿאַרְקִילְט וּוּרְבָּן די גַּעַבְּלִיטָג.

— יָאָסִי, אַהֲעָרְ מִיטְ דָּעָר וּוָסָעָר!
מַעַ שְׁרִיְיט צּוֹ אִים פּוֹנְג אַ וּוּיְיטָן פֿיקָעַט, אונג
דָּעָר הַוַּיְקָעָר שְׁלַעַפְט זיך וּוּיְיטָעָר אַיְבָּעָר די בעַרגְ-
לְעָכְ אַרוּסְגָּעָוּ אַרְפָּעָנְעָר עָרְד, בִּינוּ ערְ קּוּמְטִצְוֹ צּוֹ
די לעַצְטָע. בָּאָמְ לְעַצְטָן פְּאַרְלְ זְעַטְטָ ערְ זִיכְ אָפְ אָנְ
אַיְבָּעָרְגָּעָקְעָרְטָן לִיְדִיקָּן עַמְּעָר, פְּאַרְוִיכְעָרְטָ דָּעָם
צִיבָּעָק אונג הַיְּבָט אָגְ גַּעַמְיִטְלָעָכְ זִיכְ זָאָגְנְ פְּאַרְנְ
אַרְטָעָל:

— גַּאֲרָגְ וּוּעָט מִסְטָאָמָע אַנְלוּיְפָן אונג דָּעַרְזָעָג
די בלְאַטָּע. וּוּאָס אִיר האָט אַנְגָּעָמָאָכְ... ער וּוּעָט
ברֻעְנְגָּעָן אַ פְּאָלָק סָאַלְדָּאָטָן אַיְיכְ אַרְוּמְרִינְיִינְקָן —
שִׁיעָכְ צּוֹ רִיְדָן.

איְבָן פְּרִימְאָרְגָּן זִיְגָעָן די אָרְבֶּעַטֶּר גַּעֲקוּמָעָן
אָפָּנְ קָאנְאָל אונג גַּעַטְרָאָפָּנְ אֵין יְעָדָן פּוֹנְחָט, וּוּפְ מַעַ
הָאָט גַּעַגְרָאָבָן, פּוֹלְעָ גַּרְיְבָעָר מִיטְ וּוָסָעָר, וּוּאָס אִיז
אַנְגָּעָלָאָפָּנְ פָּאָר דָּעָר נָאָכָט.

— בָּאָטָש בְּרֻעְנָג די וּוּיְבָעָר אונג שִׁיק זִי אָגְ
מִקְוָע — שִׁיעָכְ צּוֹ רִיְדָן...

אָוּרְזֶצְקִי הָאַט נִיט גָּעֵלָאֹזֶט קְרֻעַכְצֶן. עַד הָאַט
אָפְנִיב אָוִיסְגַּעַשְׁטָעַלְטַן אַינְ אַלְאַגְּנָעַ שְׂעַרְעַנְגַּע אַלְעַ
אַרְבְּעַטְעַר:

— בְּרִידְעַרְלָעַכְ! אַ שְׁמַאלְעַר רְיוּוֹטְשִׁיק זָאַל מִיר
וּוּרְגַּן: אַפְּ אַלְאַפְּעַטְעַ דִּי בְּרִיטִיט! אַיְפְּעַר אַלְעַ אָוְנִי-
דוּעָרַע פִּיקְעַטְן. אָוָן אַנְ דָּאָרְטָן וּוּלְגַן מִיר אִים פָּאָר-
קְעַרְעַוּוּנְ!

— אַיְינְס! צְוּוֵי!

שְׁטִיקְלָעַכְ גָּלְאַנְצִיקְעַ עַרְד זַיְנְגַּע זִיכְ צַעְפְּלוֹיְגַּן
אַיְנִי דִּי זַיְתְּגַן, זִיכְ צַעְפְּרוּכִיטַן אָוָן צַעְפְּלוֹיְסְקָעַט. מַעַן
הָאַט זִיכְ גַּעֲרִיכְטַן דַּעַמְטָאָג אַפְּ גָּאָרְנְגַּן, הָאַט זִיכְ
גָּעוּוֹאָלַט וּוֹאָט גִּיכְעַר אָרוֹיְסְקְרִיכְבַּן פּוֹנְגַּם רְיוּוֹטְשִׁיק.

— לְעַפְּעַדְיְקָעַר! אַיְינְס!

אָנְגְּגָעַהְיִיבְגַּן גְּרָאָבָן הָאַט מַעַן פּוֹנְגַּם לְעַצְטָן
פִּיקְעַט אָוָן גָּעָרְוקְט זִיכְ מִיטְטָאָג מִיטְטָאָג אָוָן גָּעַזְיְדָלְט
אָפְּ צּוּרִיקְוּוּגְם.

— לְעַפְּעַדְיְקָעַר! צְוּוֵי!

גָּאָרְגַּן אִין גַּעֲקוּמָעַנְ גָּאָכְ פָּאָר מִיטְטָאָג אָוָן גָּעַזְיְדָלְט
אָוּרְזֶצְקִינְ בִּיּוֹן סָאָפְטָאָג:

— אָז וּוּרְ הָאַט אַיְיכְ דָּעַרְלְוִיפְטַן צַעְקָאָרְדָּאָשָׁעַן
אוּזִי דִּי לִינְגַּע?

זְלָאָטָאָוָן אִין פּוֹנְגַּ רָאָדָאָוְילַן נָאָכְ מִיטְטָאָג אָנְגְּגָעָרוּ-
מַעַן. עַר אִין גַּעֲקוּרָאָכְנַן אַיְנִי דִּי אָוִיסְגַּעַרְאָבְעַנְעַ גְּרִי-
בָּעָרַע, גַּעַמְאָסְטָן דִּי טִיפְטִיכְ מִיטְטָאָג אָצְעַוְוִירְעַטְעַר לִיְסַט
אָוָן גַּעַשְׁאָקְלַטְ פָּאָרְכִּידְעַשְׁטַן מִיטְטָן קָאָפְ:

— אַיְפְּעַר, גָּאָרְגַּן — דִּי יַיְדָעַלְעַכְ הָאָבָן אָרוֹיְסְגַּע-
וּוּרְפְּגַן קוֹבְגַן, הָאַלְעַוּוּתְ אַפְּ מִינְגַּע גַּעַזְאָגַט גָּעוּוֹאָרְגַן!

מיר האבן באם "וועיזערל" קיין האלב דערפונט בית געמאכט! יונגען, פאלגט מילך, שטעלט זיך מארגן פון אנההייב ארבעט אייערעדר אווב גייט שוין מיט א סיידער. דאס ריווטשיקל — איזו ניט קיין שלעכט שטיקל ארבעט האט איר אָפֿגַעַטּוֹן; געדארפט עס טוב דעם ערשות טאג, אויב איז האט זיך פארמאסטן אָפּ דֶּרְיִיסִיךְ פִּיקְעַטְן.

די קאָראָסְטָעַנְעָר האָבָן געקוּקְט זְלָאָטָאָוָן אִינְגְּוִיל אַרְיֵין אוֹב גַּעַשְׁאָרְפְּטָמִיט פִּילְעַכְלָעַכְ דִּי לְאָפְעַטְסָע זְיִיעָרָע. די באָזָאָרָעָר האָבָן גַּעַרְוִיכְבָּרָעָט צִיגָּאָרָן, גַּעַבְלָאָזָן דַּעַמְּ רְוִיכְ אִינְגְּזִיט אֹוֹב גַּעַוְאָלָט, אֹז זְלָאָטָאָוָו זָאָל זְיִי זָאָגָן, — וּוַיְיַלְלָעָרְה האָלָט שוֹין די לְיִסְטָאָבָן אִינְגְּדָעָרָה, — וּוַיְיַפְלָל האָבָן זְיִי פָּאָרְדִּינְטָטָרָה די לעַצְטָעָטָעָג...

מע האט דעם הויקער געשיקט קיין לוטשינקי, ער זאָל שפָּאנְגָּעָן דָּאָס פָּערְד אֹוֹב בְּרַעֲנְגָּעָן עַכְנָאָ אַפְּ הַיְמָנָט וּוְעַטְשָׁעָרָע אֹוֹב אַפְּ מַאְרְגָּנְדִּיקָּן טָאגְ: אַ וּוְאַ רְעַמְעָ נָאָכָט, אֹוֹב אוּלְלָעָמָ אִיז מִיד, וּוְעַט מַעַן שְׁוִין דָאָ באָמָ קָאָרְשָׁנְפּוּיִם אַיְבָּעָרְנוּכְטִיקָּן.

שִׁיטָּעָרָס האָבָן זְיךְ צְעַלְעַקְט אַרְוָם דַּעַמְּ קָאָנָאָל מִיט רְוִיטָע צִינְגְּלָעָכְ, אֹוֹב מִידָעְ רְוִוקְנָס האָבָן פּוַיְל גַּעַבְוִיגְן זְיךְ אַיְבָּעָרְ צְוָגָעְשְׁטָעַלְטָעְ טְעַפְּלָעָכְ וּוְאָסָעָר. יונגווארָג אִיז אוּוּקְ טִיפְ אִינְגְּ וּוְאָלָד נָאָכְ צְוּוַיְיגְן אֹוֹב פָּאָרְהַיְמָלְעַכְקִיטָּה פָּאָרְצְוִיגְגָּן נִיטְ הרִיסְטָט דַּעַמְּ אַיְבָּעְגָּעְנוּמָעְנָעָם וּוְילְדָן פָּאָלְעַסְיָשָׂן מַאְטִיוֹו, וּוְאָסָטָאָגָט זְיךְ טְעַגְוּוַיְיזְ פָּוֹן וּוְיִטְעָרְ אַרְגָּן צָוָם קָאָנָאָל-צָוָם. וּוְיִסְעָרְ גַּעַפְלָעָ, וּוְיִשְׁטָעָרְ מִילְכָּה, האָט גַּעַנוּמָעָן

שפאָרָן פֿוֹנְגַּ דָּעֵר עַרְד אֲרוֹוִיס. עַרְגָּעֶץ הָאָט גַּעַהְוִילְט
אַ וּוֹאַלְפַּ, צַי דָּעֵר פָּאַסְטָעַכְּ הָאָט גַּעַטְרִיבְּגַּן דִּי פָּאַרְ-
שְׁפַּעַטְיקְּטָעַ טְשֻׁעַרְעַדְעַ קִינְגַּ לּוֹטְשִׁינְקִי אָוָגְנַעְגַּעַנְגַּעַנְגַּעַן
זִינְגַּן לִיד.

אַ שְׁטַעַרְגַּן, אַ לְוִיטְעַרְגַּן שְׁטִיקְלַן דִּימְעַנְטַן, הָאָט גַּעַ-
עַפְנַט אַיְנַן מִיזְרָעַכְ-זִיְּטַן אַ לְעַכְלַן אַיְנַן הַיְמַלְן. גַּאֲרָן הָאָט
גַּעַוְוָאַרְעַמְטַן דִּי הַעַנְטַן בָּאַ אַפְּיַעַרְלַן אָוָגְנַעְגַּעַן
גַּעַוְוָעַן, שְׁטָאַרְקַן מַעַקְאנְגַּעַן גַּעַוְוָעַן דִּי אַרְבְּעַטְעַרְגַּן,
זִיכְּבַּ אַפְּגַּעַנְאַרְבְּעַטְעַרְגַּן אַטְאָגַן, אָוָגְנַעְגַּעַן לִיבְנַעְגַּן דִּי נַאַכְטַן
אָוָגְנַעְגַּעַן דִּי רַוְן. וּוֹעֵן עַר אַיְזַן אָגְנַעְגַּעַן אַרְבְּעַטְעַרְגַּן, וּוֹאַסְמַן וּוֹאַלְטַן
אַיְם אַיְצַט אַפְּגַּעַנְגַּעַן? וּוֹאַסְמַן, אַשְׁטִיגְגַּעַר? ...

יָאָסִי הוַיְקָעַר הָאָט גַּעַפְרָאַכְטַן פֿוֹנְגַּן לּוֹטְשִׁינְקִי אַ
פּוֹרְלַן עַסְבַּן אַוְנַן גַּעַפְרָאַכְטַן אַ גַּאַסְטַן.
— אַיְכְּ קְוּמַן צַוְּ מִיכְיַילְעַן — עַר זִיצְטַן, דִּעְיַיְנַעְגַּעַן פָּאַ-
רַעַץ! פּוֹנְעַם קָאַמְכָאַמְלַן זִיצְטַן עַר, פּוֹנְעַם קָאַרְאָסַן-
טַעַנְעַר. אַיְכְּ קָעַן אַיְם.

עַר הָאָט פּוֹנְעַם „אַבְּבָעַק“ - זַעַקְלַן אַרְוִיסְגַּעַשְׁלַעַפְטַן
צְוּוֹיִי שְׁמַאְלַעַ פָּאַסְגַּן כַּאֲזַעַר אַוְנַן זַיְיַי אַפְּגַּעַעַבְנַן אַוְרַיְ-
רַוְצְקִינַן צַוְּ דִּי הַעַנְטַן. רַיְדְגַן הָאָט עַר נִיטַן אַפְּגַּעַ-
הַעֲרַטַן, צַוְּ גַּאֲרַנְגַּעַן גַּעַרְעַדְטַן:

— זַאְגַּ אַיְכְּ אַיְם : בְּרוֹדְעַרְלַן, וּוֹי קְוּמְסְטוֹ אַהֲרָצְ-
פֿוֹנְגַּ דָּעֵר קְרוֹוִינְשְׁתָּאַט ? שְׁמַעְעַבְנַן צַוְּ רַעַדְגַּן — עַר אַיְזַן גַּעַ-
קְוּמְעַן דָּא עַפְעַנְגַּעַן אַ קלְוַבְן. טַיְינְעַ אַיְכְּ צַוְּ אַיְם :
וּוֹאַסְמַן פָּאַר אַ קלְוַבְן, אֹז הַיְנַטְן הָאָפְנַן מִיר קָאַמְמַן זִיכְנַן
אַיְיַצְעַדְעַן גַּעַגְעַבְנַן מִיטַן וּוֹאַסְעַר אַוְנַן מִאַרְגְּנַן גַּאנְצְפְּרִיְ-
שְׁטַעַלְגַּן מִיר זִיכְרַן וּוֹיְדַעַר צַוְּ דָּעֵר אַרְבְּעַטְעַר ? שְׁאַקְלַט

ער מיט די אויערג אונז זאגט — איך זאל אים מיט-
געגען, אנדערש ניט געוווינט געווואָרן בא זענ-
טאָטן. זאג איך: ביסט ניט קלײַן גײַן צופס. אַט
האָט איר אים, טאָמעד דארפֿט אַיר!

דער הויקער האָט זיך גענוועגן ציילן די קאָ-
רענע ברזיטן אונז אַראָפֿגעטְרִיבּן דעם פֿאָרשׂוֹן פֿונְגּעָם
וועגעלָע.

אַ פֿאָרְשְׁפַֿילְיַעַט, גְּרִינְגּ בְּאָכְעָרֶל. ער איז מעָ-
נִיט אלט, ווי אַיאָר זעכְּצְנִיזְבְּעָצְנַן. אונז אוּבּ עַלְתְּעָר —
קָאנַן מעָן אַים גַּעֲבֵן אַלְעַ פִּיר אונז צוֹאנְצִיךְ. ער
האָט זַיכְּרַע גַּעֲזַעַט בְּאָמְפִּיעָר, פּוֹנְגּ אַ שׂוֹוָאָרְצָן טַעַ-
רָאָטְעָנְעָם טָאַש אַרְוִיסְגַּעַשְׁלַעַפְּט אַ הַיפְּשַׁ פְּעַקְלַ-
בְּרִיוֹן אונז גענוועגן זַיִּה כָּאָרְטִירְגּן. אַיְּנְגַּעַרְאָבּן די
קוֹרְצִיכְטִיקָע אָוִיגָן אַין אַנְ אַדְרָעַס אַפְּ אַ קָּאנַן-
ווערט. עַרְגַּסְט אונז שׂוּוּרְלַעַכּ אַפְּגַּעַהוּבּן דעם קָאָפּ
אונז אַוְיסְגַּעַרְוּפּן:

— **כָּאַיְּמַה בְּעָרְמָאַרְיִינְעַ!**

דאָס קָאָל בא אַים אַיז געוווען אַ פֿאָרְדוּמְפַֿנס.
ער האָט זַיכְּרַע גַּעֲפִילְט נִיט הַיְּמַלְעַכּ פּוֹנְגּ דער נִיט-
גַּעַרְיכְּטַעַר קַאָלְטַעַר בְּאַגְּעַגְּעַנִּישׁ, ווֹאָס ער האָט דָא
גַּעַטְרָאָפּן, אונז סִיהָאָט אַים גַּעַשׂוּנְגַּדְלַט אַין די אָוִיגָן.
אַרְבְּעַטְעַר זַיְּנְבָּעַן אַים בְּאָפְאָלָן ווי די בִּינְעַן, גַּעַ-
שְׁרִיְּעַן אונז אַיְּבְּעַרְגַּעַכְּאַזְעַרְט :

— **גָּאַלְדְּנוּבְּעַרְגּ!** ווַיְּזִין! **גָּאַלְדְּנוּבְּעַרְגּ!** סְפִּיוּוֹאָקְ!

דאָס בְּאָכְעָרֶל האָט גַּעַהְאָלְטָן דעם קָאָפּ אַיְּנַ-
גַּעַרְאָבּן אַין די אַדְרָעַסְן אונז גַּעַלְיִיְעַנְטּ נִיט גַּעַ-

כָּאָפּט פְּאַמְּלִילִיעַס אונז גַּעַמְעַן.

גארן האט אים געלאָזט קומען צו זיך. בעט-
שפער, וועגן דער גאסט האט שוין געהאט צע-
טיילט אלע בריוו, דערצ'ילט אלע שטוטלשע נייסן
און גענומען אויפֿינְדֶּן אַ גַּעֲשׂוֹאַלְגַּן פַּעַקֵּל צִיטּוֹנְגָּעַן,
אייז גארן צו אים צוֹגּוֹגָאנְגָּעַן, גַּעֲגַּבְּן אַ האנט אָוָן
זיך פָּאָרְגָּעַשְׁטָעַלְטַ.

דער הוינער האט זיך אַרְיִינְגָּעַדְרִיכִיט האַפְּעַרְדִּיךְ,
ווײַ אַ מעַכְּוָטָן פּוֹן בִּידָעַ צְדָאָדִים, אָוָן אַפְּגַּעַעַנְטַפְּעַרְט
פאָרָן שְׂוּיִיגְּנְדִּיקְן גָּסְטַ.

— קְרִיסָּס, פּוֹנְגָּעָם קָאָרָאָסְטָעַנְגָּר קָאָמְסָאָמָּל, גַּעַ-
קְוָמָעָן אַרְבָּעָטָן אַפְּנָן קָאָנָאָל אָוָן פָּאָרִינְגָּוָעָגָס שְׂוִין
זַיִּינְ אַ נְסְטְרוֹקְטָעַרְ.

אוילעַם אייז גַּעַוּוֹעַן לְעַבְּעִידִיךְ פּוֹן דֵי הַיְמִישָׁע
גרוֹסָן, וּזְאָס מַעַן האט אַפְּגַּעַעַנְמָעָן, אָוָן אַרְוָמְגָעַ-
שְׁמִיעַט מִיטַּהְיָסָה הַילְצָעַרְגָּנָעַ לְעַפְּלָלָ פּוֹן נַאֲרַזְוָאָס
אַיְבָּעַגְעַמְיִשְׁטָעַ זְוִדְיָקָעַ טַעַפְלָעַכְּ. מַעַן האט גַּעַכְאָפְּט
נייסן צְזָאָמָעָן מִיטַּאֲלַגְעַבְאָקָעָנָעַ בְּרוּיט אָוָן זַיִּי
אוועַקְגַּעַטְרָאָגָן צְוַוְוִיטָעַ פִּיעַרְלָעַכְּ.

— גַּעַהְעַרְתִּים דָּאָס נַיִּיס?

— סְבָּרוּיט אַיְזַהְיָינְטַ שְׂוֹעָרַ מִיטַּ רַוְכָּעַס!

— פּוֹן אַזְוָעָרָאָן קְלִיְּפָטְ זַיִּכְּ צְוַ אָונְדוֹ אַ דָּעַלְעַ-

— גַּאֲצִיעַ פָּאַלִּישְׁוּקָעַס, זַיִּי וּוַיְלָןְ מִיר זָאָלָןְ בָּא זַיִּי קָאָ-
נָאָלָןְ מַאְכָּןְ.

— וּוֹאָרְט אָוִיסָּס, מַעַן וּוּעַט אָונְדוֹ נָאָכְ קְוָמָעָן
בעטָן!

— דֵי טַשְׁעַרְנָאַבְּיָלְעַר זָאָלָןְ נָאָרְ דֵי אַרְבָּעָט נִיטַּ
אוֹיסְכָּאָפְּנָן בָּא אָונְדוֹז...

קְרִיס אָיז נִיט מֵיד גַּעֲוֹאָרְבָּן דַּעֲרַצְיִילָן נִיִּיסֶן נָאָכָנֶס. עָר אָיז גַּעַשְׁטָאנֶגֶן אַינְמִיטָן אַרְעַדְל אָוָן גַּעַהְוִי. דַּעַט אַנְאָסֶן אוּיסְגַּעַטְאָנֶגֶן עַמְּשָׁוֹל אַיבָּעָרְגָּן פִּיעָר.

— דַּעֲרַצְיִיל, קְרִיס, נָאָכָאָמָּל פֿוֹן אַזְּעָרָן.

— אָיז, זָאָגְסָטוּ, מִיט וּוָאָס וּוּעָלָן זַיִ צָאָלָן — מִיט גַּעַהְיַלְצָ רַעֲכָעָנֶגֶן זַי?

— סְאָיז עַרְשָׁת אַמִּיטָּע אַפְּ נָאָכָנֶס יַאֲנְטוּיוֹוִים?

— אַ קְלוֹגָעָר קָאָפְּ!

— דַּי כָּאָכְמָע שַׁטְּעַקְט אַוּוָדָע בָּא דִיר.

אוַיְלָעָם אָיז זִיכְר וּוַיְדָעָר צַעַלְאָפָן צַו דַּי פִּיעַרְלַעַכ אַיבָּעָרְמִישָׁן דָּאָס גַּעַקְעַכְטָס, אָוָן דַּעַר שְׁמוּעָס אַיבָּעָר דַּעַר לְאַנְקָע הָאָט גַּעַזְאָטָן אָוָן גַּעַשְׁוִימָט זִיכְר, וּוְיַי דַּי גַּעַרְשָׁטָעָנָע קְוּלִישָׁן, וּוְיַי דַּי בַּאֲרַשְׁטָשָׁעָס אָוָן וּוְיַי דַּי קָאָשָׁעָס מִיט מִילְבָּס.

— דַּעַן נָאָר אַזְּעָרָן? אָוָן בַּעַלְאָקָאָרָאָוִוִּיטְשָׁעָר כּוֹטְעָרָעָס זַיְנָעָנָע אַהְוָנָט בָּאָגָּט? אָוָן דַּי „הַאֲזָעָנָע לְעַכְעַר“?

— אָוָן סְלָאָוּעָשָׁנָע, מִינְטָאָר, שְׁטִיטָאָת אִינְ דַּעַר טְרוֹקָנָה? מַע וּוְאָלָט נִיט בָּאָדָרְפָט דָּאָרְטָן וּוְיַי אִינְ לְעַבְנָה דָּוְרְכָשְׁנִיְיָדָן אַקְנָאָלָעָל?

— אַיְסָעָכ, סְלָאָוּעָשָׁנָע: פֿוֹן שְׁכַעַטְלַעַכ הַאלָט אַיכְ נִיט... גַּיִ הַאָפְּ צַו טָוָן מִיט יַדְעַלְעַכ!

— בְּעוּוּרָע, מִיר דָּאָרְפָן זִיכְר נָגָר צְוֻלָּעָרְגָּעָן דַּי מַעַלְאָכָע, וּוּעָלָן מִיר גַּיְנוּ אִינְ גַּאֲלָד.

— אַוְיכְ מִיר אַ מַעַלְאָכָע — גַּרְאָפָן מִיט דַּעַר לְאַפְּעַטָּע...

— זוינטער. דארפ מען זיך אַרגאניזֿין אֵין אָנ
עמעסן אַרטעל אָונ גַּעמען גַּאֲרְבָּעָן אַלְיָין אָפָּא
שטעלע צו אונדז.

— טִיקָּעֶפֶת פְּלִיט עַר.

— ווֹאַסְ'אַי — אַונְדוּזָעַר גַּעַלְט אִיז שְׁמַעַלְט ? דָּאַכְּט
זַיךְ פַּאֲרָה אַרְעוּוּט גַּעַלְט.

יאנקָל סְפִּיוּוֹאָק, אַ שְׁמַאלְצִיקָּעֶר פָּאַרְשָׂוִין אֵין אָ
לאַסְטִיקָּבָּן רַעַקָּל, מִיט אַ גַּרְוִיסְטָר בְּלָאָוּעָר גּוֹלִי הַיְנָה
טַעַרְנוּ לִינְקָנָן אוּירָר, הַאָט גַּעֲקִיט אֵן עַק בָּאָרְד אֵין
מוֹיל אָונ גַּעַדְרוֹנְגָּעָן פָּאָר אַ רְעָדָל :

— גַּעַדְאָרְפָּט ווַי אֵין לְעֵבָן פָּאָרְנָן אֵין אַלְעָוָוָה
סְקָעָר אַוִּיסְפִּירְקָאמָן אָונ אַוְפְּגַעַבָּן אַ פְּיָאנ — זָאַל מַעַן
אַונְדוּזָה צְוַשְׁנִידָן אַ נַּאֲכָלָעַ עַרְד פָּאָר דָּעָר גַּאנְ-
צָעָר בָּאוּרְוּסָעָ. אַיכְ קָוָק זַיךְ צָו, רַאֲבּוֹיסְטִי, צָו דִּי
פָּאַלְישּׁוּקָעָס ...

— יַאֲנָקָל, אָונ דָּאָס ווַיְיַיְבָּהּ הַאָסְטוּ שַׁוִּינְגַּעַרְעָגָט ?

— זַי ווּעַט דִּיר מַאֲכָבָן אֹזָא פָּאַרְשָׁפִיל, דִּיר אָונ
דָּעָר נַאֲכָלָעַ דִּיְינָעָר, אֹז ווּעַסְט פָּאָלְדָּ פָּאַרְגָּעָסָן דִּי
פָּאַלְישּׁוּקָעָס ...

— אָונ מִיר, יַיְדָגָן, גַּעַפְעָלָט דָּעָר פְּלָאנָן. קַיְיָינְכָּעָרָה
סָאנָן אִיז ווַיְיַטְלָעָכָּ, אָונ גַּיְיַ צְעַבְרָעָכְ-זַיךְ. — דָּא, קּוֹמָט
אוֹיסָם, אִיז אַונְטָעָר דָּעָר נָאָז ; בִּיסְט בָּא זַיךְ אַינְדָּעָרָה
הַיִּם, וּאָרָעָם ווּפִיל אִיז פָּוְנְדָאָנָעָן קַיְיָינְכָּעָר אַסְטָעָן ?

— שְׁמִיעָ, ווֹאָס שְׁוֹוִיְיגָן עַפְעָס אַיְיָרִיקָע ?

יאָסִי הַוַּיְקָעָר הַאָט אַוְעַקְגַּעַמָּאַכְט מִיט דָּעָר הַאֲנָטָה :

— עַפְעָס גַּעַפְעָלָן מִיר נִיט דִּי בָּאַזְאָרָעָר — זַי
הַאֲלָטָן פָּוּן זַיךְ שְׁטָאָרָק ...

גָּאָרְגַּן הָאָט שָׁוִינַּג לְאַנְגַּקְיִינַּג צִיְּטוֹנוֹגְעָן נִיט גַּעֲלִיְּעָנֶט
די אַרְבָּעַט־שְׁטוֹוִיסְט, פָּאַרְכְּלִינְגָעַט, פָּאַרְגִּיסְט. וּוַיְפֵל מַאל
אַיְנַדְיִי פָּאַרְטָאָגְנ, אָז עַר גַּיִיט צַו דַּעַר אַרְבָּעַט, פִּילְט
עַר, גָּאָרְגַּן, אָז פָּאַלְעָסִיעַ הוַיְדָעַט זִיכְר אִים אַוְנְטָעַר דִּי פִּיס,
אָז פָּאַלְעָסִיעַ רִיטְשָׁעַט אָונַג צִיט אָפְזִיכְר אַנְיִיעַם גַּעֲבִיְינַּג.
— הָעַרְט, כָּאוּוֹרְ קְרִיסְט, אִיכְרַהְאָבְזִיכְר בָּאַטְרָאָכְט
— מַעַדְאָרְפְּ פִּירְנוֹ אַ קְוַלְטוֹרְ-אַרְבָּעַט צְוִישָׁנַּדְיִי אַרְדְּ
בְּעַטְעַר, אִיכְרַהְאָבְזִיכְר קְיִינַּג צִיטְנִיט. עַפְשָׁעַר וּוּעַט אִיר
עַס נְעַמְעַן אָפְזִיכְר? לְוִינְג וּוּעַט אִיר בָּאַקְוַמְעַן לוֹיטְנַ
טָאַרְיִיפְ — אִיכְרַוּלְ אַיְיכְ דָּוְרְכְפִּירְנוֹ אַיְנַטְאָבָעַל, וּוּיְיִאָ
טָאָגְ-אַרְבָּעַטְעַר.

קְרִיסְט הָאָט צְוַגְעַסְמַאָלָעַט דֻּעַם שְׁטִיוֹוָל, וּוֹאָסְטַעַר
הָאָט גַּעַהְאַלְטָג אַיְבָעַרְנוֹ פִּיְיעַר. עַר הָאָט גַּעַבְלָאָזְן אָונַג
גַּעַשְׁפִּיגְנַּג אַפְנַט פָּאַרְדָּאָרְטָג לְעַדְעַר. גָּאָרְגַּן הָאָט עַר
גַּעַנְטָפְעַרְטַקְוּרְצַ:

— נְיִינַּג, בָּאַטְאָג וּוּלְ אִיכְרַאָרְבָּעַטְנַט בָּאַגְּלִיכְ מִיט
אַלְעַמְעַן. אַפְדָעַרְגָאָכְט, נָאָכְ דַעַר אַרְבָּעַט, וּוּלְ אִיכְרַ
אַלְצִינְס...

עַר הָאָט גַּעַנוּמְעַן אַרְוֹפְצִיעַן אָפְזִיכְר אַלְעַכְעַרְדִּיקְן
זָאָק דֻעַם אַיְנְגַעַשְׁרוֹמְפַעְנָעַם שְׁטִיוֹוָל, נָאָרְ עַר אִין
נִיט גַּעַקְרָאָכְג. אִיזְיַעַר אַוּוּקְגַעַשְׁפְרָוְנְגָעַן אָפְזִיכְר
פּוֹסְ צַוְאָרְ אַוְאַסְעָרְל, טָאָמָעָר וּוּעַט אַיְנַטְאָסָעָר אָפְזִיכְר
גַּיְינַט דַעַר לְעַדְעַר.

פּוֹנְגְדִי פִּיְיעַרְלָעַכְ הָאָט מַעַג גַּעַרְוָפְנַט:

— קְרִיסְט, קְוּמַטְאַפְנַט אַלְעַפְלַזְזְפַעְכְצַ:

— קְרִיסְט...

גָּאָרְגַּן אִיזְיַעַר אַוּוּקְגַעַשְׁגָגָעַן צּוֹפָסְ קְיִינַט לְוַטְשִׁינְקַי.

פיבער

פריזומער האט זיך געלאָזט דערקענען נאָר אַינ
דער וועקסענער געלקייט פון די ווערבעס אָונ אַינ
די קילע פֿאַרטאגן. באָטאג האָבן די וואָלְדִּילְאַנקעס
שׂוֹין גֿעְקֿוֹלְגֿעְגֿעְן פֿוֹן הֵיצֶן אָונ מִיט מַעֲטָאַלְעָנְעָם זְשֻׁומֶן
פֿוֹן שְׂוּוִינְדְּלִידְיקָעַ מַוקָּן אַינ גֿרְאָזְעַ אַקְּיִ-פֿלְיִגְעַלְעַכֶּבֶן.
אַינ אַרְבְּעַטְעַר האָט זיך אַוּוּקְגֿעְלְיִיגֶט קְרָאנְק.
הַעַנְת אָונ פֿים האָט אִים גֿעְפְּרָאַכְּגָן, דְּאָס פֿאַנְעָמֶן גַּעַז
פֿיעַרְט. עַר אַיְזֶן גֿעְלְעַגֶּן אָפֶן גֿרְאָזְעַקֶּבֶן גֿעַלְעַעַלְעַ
אָונְטְעַר בִּימְלָעַכֶּבֶן אָונ שְׂטִיל גֿעְקֿלְאַגְּט זִיכֶן:

— סִימִיר קָאלְט אָונ סִהְאַדְעַט מִיכֶן.

די קָאַרְאַפְּטָעַנְעָמֶה האָבָן גֿעְרְבַּעַט שְׂוּוִיגְגְּנְדִּיקָעַ.
די הֵיצֶן האָט גֿעְמוֹטְשַׁעַט אָונ די מַוקָּן האָבָן נִיט גַּעַז
לְאַזְעַט צְוָרוֹ. דַּעַר הַוַּיְקָעַר אַיְזֶן וּוְיַי אָונְמָרוֹ אַוְמָגָעַ
גֿאַנְגַּעַן מִיט די עַמְּעַר וּוְאַסְעַר הַיְנ אָונְצְׂרוּיק —
אוַיְלָעַם האָט גֿעְטְּרוֹנְקָעַן לְאַנְג אָונְצְׂשַׁעְדָּנָע. פֿוֹן
צְׂיִיט צְׂוִצְׂיִיט האָט זיך אָנְגְּדָעַר אַפְּגָעָרִיסָן פֿוֹן
דַּעַר אַרְבַּעַט אָונְאַוּוּקְנַעַשְׁפָּאַנְט צְׂוָם וּוְיִתְנַבְּגַל:

— נִי, כּוֹילָע, וּוָסֶן מַאֲכָסְטוֹ?

דַּעַר קְרָאנְקָעַר טָוָט פֿאַרְמָאַרְעַשְׁכְּוִירָעַט אַמְּאַכְּמִיט
דַּעַר האָנט. וּוְי אַיְנָעַר רַעַדְט: — זַעַסְט נִיט? אַיכְ
בִּינְ פֿאַרְבִּי!

אַפְּטַעַר פֿוֹן אלְעַמְּעַן קוֹמֶט גֿעוֹוֹאַרְעַז וּוְעָרְבַּן יָאַסְיַי
הַוַּיְקָעַר. עַר שְׁטַעַלְט אַוּוּקָעַ די עַמְּעַר אָונְזְעַצְט זִיכֶן
צְׂוִצְׂמָעַ כּוֹילָע צְׂוַקְאַפְּנָס. עַר פֿרְעָגֶט אִים, טָאַמְעַר
וּוְילַ עַר אַפְּרִישָׁן קָאלְטָן טְרוֹנָק. אָונְאָזְעַר שְׁלָאַ-

פֿער שטרעקט אויס א ציטערנדיקע האנט נאכּן
קונערטל, דער מאָנט זיך דער הויקער:
— טאמער טאָרטו גָּרנִיט טריינקען? דאָ כאַ
לאָעַסְגּוֹן, וואָסְטּוֹן וואָסְטּוֹן אַיז סָמֵם פֿאַר זַיִן.

ער טאָפט דעם קראָנקן דעם קאָפּ:
— ברענסט, ברודערל, ווי אַ פֿיעַר, — יָאַסִּי הַיְבַּט
זיך אוֹפּ מִיט אַ קְרָעֶכְצָן, נַעֲמַת דַּי עַמְּדָר אָוֹן גִּיט
אוֹוּקָן צַוְּדִי קָאנָאלְגָן.
— סְיָאָל כָּאָטְשָׁן נִיט זַיִן קִין טִיפּעַם, זָאָל נִיט
זַיִן...
— גַּעַדָּרְפַּט אַיבָּעַרְיַידָּן מִיט קְרִיסָּן אָוֹן זַעַן דָּאַ
עַפְעַנְגָּן אַ מְעֻדְפּוֹנְקָט.

— גַּיִּ רַעַד מִיט אַיִּם, שַׁיְיַעַךְ צַוְּ רַיִּידָּן — אַז עַר
וּוַיִּסְטּוֹן נִיט פּוֹנְגָן קִין עַלְטָעַרְסָן אַיבָּעַר. זַיִן! אַ וּוְיַיל
יַיְנָגָל, - בַּיְזָן גַּאֲרָן אַ וּוְיַיל יַיְנָגָל, נַאֲרָן וּזְיַיִן אַיר זַעַט
מִיכָּן אַ יַּיִדָּן, — עַר וּוּעַט זַיִן דָּאַ אַונְטָעַרְיִיסָּן באַ
דַּעַר אַרְבָּעַט...

דעם ערשותן טאג אַרְבָּעַט אָפּוֹן קָאנָאל זַיִנְגָּן
קְרִיסָּן גַּעַוּוֹאָרְגָּן וּוַיִּסְטּוֹן פּוֹכִירָעָס אַפְּ דַּי דְּלָאַנְיִיס (עַר
הָאָט זַיִן פָּאָרְגָּאָנוּעָט פּוֹנְגָן פְּרַעַמְדָּע אַוִּיגָּן אָוֹן גַּעַט
בְּלָאָזָן אַפְּ דַּי פְּרַיְעַנְדִּיקָּעָ דְּלָאַנְיִיס אָוֹן בָּאַשִּׁיט זַיִן
מִיט צַעְרִיבְעַנְעָר עַרְדָּ), דעם דְּרִיבָּן טָאָגָן הָאָבָּן דַּי
פּוֹכִירָגָן גַּעַפְלָאָצָט אָוֹן סְיַיִן אַוִּיסְגַּעַרְוָנְעָן וּוַיִּסְלְעַכְיַי
גַּעַדְיכְּטָע וּוָסְטָר. דַּי נַאֲסָעָה הענטָהָאָבָּן זַיִן גַּעַקלְעַפְטָט
צָוָם הַילְצָעַרְגָּעָם הַעֲנַטָּלָהָפּוֹנְגָן דַּעַר לְאַפְעַטָּע אָוֹן גַּעַט
שְׁמָאָצָט, וּזְיַי אַפְגַּעַבְרִיטָע. קְרִיסָּהָאָט זַיִן נִיט אָוֹן-
טְעַרְגְּעַגְּבָן. עַר הָאָט גַּעַרְבָּעַט וּזְיַי אַגְּלָאָקָן פּוֹנְגָן

פארטאג אָג אונ מיט קיין איינ לאפערע-שטאכ ניט
אַפְּגַעַשְׁטָאנְגָּב פֿוֹן זִין „פֿאָר“. אַינְדָּעָרְהֵיִם האָט עֶר גַּעֲרוּכָּעָרט, דָּא באָ דָעָר
אַרְבָּעָט האָט עֶר גַּעֲוָאָרְפָּן רַוִּיכָּעָרְגָּן,—שַׁוּעוֹר גַּעֲוָעָן
מִיט נַאֲסָע שְׁמַאֲצַנְדִּיקָּע פֿינְגָּעָר פֿאָרְדְּרִיעָן אַ צִּיְּ
גָּאָר. פֿאָרְנָאָכָּט, וּוֹעָן אוַילְעָם האָט דִּי אַרְבָּעָט גַּעֲעָנָ
דִּיקָּט, האָט עֶר קִיְּבָן אַיְּגַעַנְעָם שַׁיְּטָעָר נַיְּט גַּעֲמָאָכָּט—
צַׁוְּגַעַשְׁטָעַלְט באָ אַפְּרָעָמְדָן פֿיְּעָר זִין רַוִּיטָאָוּמִיְּשָׁ
קַעַסְעָלָע, אַפְּגַיְּבָן אַפְּגַעַגְעָסָן אָוּנָא אַוּוּקָן אַשְׂוּוּיְּגָנְדִּי
קָעָר שְׁלָאָפָּן.

אַשְׁאָפָּעָס פֿאָרְנָאָכָּט, וּוֹעָן גָּאָרְבָּן האָט פֿאָרְמָאָסְטָן
די אַפְּגַעַאָרְבָּעָטָן קוּבָּן, האָט דָעָר מִידָעָר קְרִיס אִים
אַפְּגַעַשְׁטָעַלְט:
— כָּאוּעוֹר אַיְּזָשָׁעָנָעָר, גַּעֲבָן אַרְבָּעָט פֿוֹנְעָם קוֹפָּ
הַיִּסְט—אָוּוּקָפָאָטָעָרָן מַעַנְטָשָׁן! שַׁטָּעַלְט אָוְנְדוֹז אַיְּבָעָר
אַפְּ טָאָגְ-אַרְבָּעָט.
אָוּנָאָכָּב:

— דָעָם זַעַקְסָטָן קְרָאָנְקָן הַיִּנְט אַפְּגַעַשְׁקִיט קִיְּנָ
קָאָרָאָטָעָב. מַע דָאָרָפָ בָּאָגִיסָן די אַרְוּמִיקָע זַומְפָנָ
מִיט נַאֲפָט, אָוּנָכִינָע—כִּינָע פֿאָרוּוֹאָס גִּיט אַיר נַיְּט
אַרְוִיס די אַרְבָּעָט?

אַמִּיטָּנָבָאָטָג האָט זִיכָּאָנְגָּהוּיְּבָן כְּמַאְרָעָן. פֿוֹן
מִיזְרָעָכְ-זִיְּט הַיְּמָל זִיְּנָעָן גַּעֲגָנְגָעָן אַפְּ דָעָר זָוָן
קְלִיְּנָע הַעַלְעָו וּוֹאָלְקָנְדָלָעָכ, מַאֲכָנְעָסְטוּמִיז גַּעֲגָנְגָעָן, וּוֹי
טַשְׁעַרְעַדְעָס שָׁאָפָּ, זִיכָּאָנוּיְּפָגָעַשְׁלָאָגָן אָוּנָטָוּנְקָעָ
לָעָר גַּעֲוָאָרָן, אָוּנָוִידָעָר זִיכָּאָצְפָּלִיקָט אַיְּנָלִיכְטִיקָע

הויפנס וואטע. אַ גְּרִינְגֶּר וּוּינְטָהָאַט גַּעֲטְרִיְּסְלָט דָּעַם
וּוְאַלְד, גַּעֲבֵלָזָן טְרוֹקָן אָפּ דִּי קָאנָאַלְבָן אָוָן בַּאֲדַעְקָת
דִּי בְּרוֹדִיקָעַ רִיטְשְׁקָעַלְעַכּ מִיטָּה אָנוֹ אַנְפְּלִי גַּעַלְעַסְּסָיַ
בַּעַנְגָּאַדְלָעָג.

— יַדְגָּן, סְקָלִיבֶּטְ זִיכָּר אַ רְעָגָן, אָוָן אַיכָּה אַפּ
שְׂוִינְגָּקִין קוֹיְיעַכּ נִיטְ...

אָפּ דִּי קָאנָאַלְבָן הָאַט מַעַב גַּעֲרָבָעַט מָאָט. מָאָט
גַּעֲשְׁטָאַכְנָן דִּי לְאַפְּעַטְעַט אָוָן פּוֹילְ אַרְוִוְסְגָּעוֹוָאַרְפָּן דִּי
לוֹיזָעַ עַרְד. אָגּ פְּלִיעַסְ הָאַט מַעַב גַּעֲרָבָעַט, נָאָר מִיטָּה
גַּעֲנִיתָבּ אָוָן זִיכְעָרָן שְׁטָעַל, אָוָן דִּי בַּעֲרָגְלָעַכּ אַנְשִׁיטָ
בָּאָמָּר רָאָנָד קָאנָאַל זַיְנָעַנְגּ גַּעֲוָאַקְסָן גַּלְיִיכּ אָוָן מִיטָּה
מָאָט, וּוְיַ אַונְטָמָעַר אַ שְׁנִירָל.

יַאָסִי הַוַּיְקָעָר הָאַט גַּעֲטְרָאַגְּן זַיְנָעַנְגּ עַמְּעַר בְּרוֹנוּמָ
וּוְאַסְעָר אַיְבָעָר דָּעַר לִינְיָעַ אָוָן אַיְבָעְרָגְעָגָעָבָן מִיְּסָעָס
אָוָן וּוְעָרְטָעַלְעַכּ פּוֹנְ אַיְינְ פְּיקָעַט צּוֹמְ צּוֹוִיְינָן. שְׁוּעוּרָ
איְזָ אִים גַּעֲוָעָנָן צּוֹ טְרָאָגָן דִּי עַמְּעַר. עָרָ אַז גַּעֲגָנָנָ
גַּעַגְ אַיְנָגְעָפְוָיָגָן, הָאַט זִיכָּר גַּעֲדָאָכָט, אָז אַפְּנָן הַוַּיְקָעָר
זַיְנָעַמְ אַיְזָ פָּאָרָן כּוֹידָעָשְׁ אַרְבָּעַט אַיְן וּוְאַלְד אַוִּיסְגָּעָ-
וּאַקָּסָן נָאָכּ אַ קלִיְינְ הַוַּיְקָעָרָל.

— אַי — יַאָסִי הַוַּיְקָעָר הָאַט אַפְּגָעְקָרָעַכָּט בָּאָ
גְּרוֹפָעָ אַרְבָּעַטָּעָר — מִיטָּה יַדְגָּן אַיְזָ נָאָר גּוֹט קוֹגָל צּוֹ
עָסָן, שְׁיִיעַכּ צּוֹ רַיְדָגָן... מַעְ אַיְזָ, דָאָכָט זִיכָּר, אַלְצִיְינָן
קָאָפְצָאָנִים, הָאַט מַעַן זִיכָּר צָעְטִילָט, אָפּ קָאָלָאָנִיָּעָס
זִיכָּר צָעְפּוֹצְקָעַט...

דָּעַר הַוַּיְקָעָר הָאַט אַוְועַקְגַּעַשְׁטָעַלְטָ דִּי עַמְּעַר, פָּאָ
רוּכְעָרָט דָּעַמְ צִיבָעָק אָוָן דָּעַרְלָאָנָגָט אַ קוּוּרְטָל
וּוְאַסְעָר אַ פָּאָרְשְׁוּוִיצְטָן אַרְבָּעַטָּעָר :

— אָפַקְאָרָעַס דָאָרֶפֶ אִיכְ זַיִ, נָאָר זַי זַיְנָעַן
פָאָרֶט גַעֲרַעַכְט, דֵי בָאֹזָאָרֶעָר. אֹז זַי זַיְנָעַן שָׂוֹאָכְעַ
אָרְבָּעָטָעַר, אִין וּוָסָ? דָאָרֶפֶ מָעַן זִיכְ פָוָן זַי אָפְ
טַיְלָגְ? אָדָעָרָאָפְעַ, מָעַ דָאָרֶפֶ זַי מָעָקָאָרָעַוּ זַיְינָן אָוָן
אָרְבָּעָטָגְ, וּוָסָ גָאָט גַיְט... אִין נִיגְ... זָאָגָן דֵי אָוָן
רוֹטָשָׁעַר, מָעַ זָאָל נִיט זִינְדִיקְמִיט דֵי רַיְיד, אֹז זַי
זַיְנָעַן אַפָּאָזָנָדָעַר קָאָלָאנְיָעַ. אָוָן דֵי קָאָרָאָסְטָעַנְדָר
זַיְנָעַן אָוָאָדָעַ אַקָּלָאנְיָעַ—אַ וּוּרְטָעַלְעַ, הָוָנָדָעַרְט
נִינְצִיךְ אָרְבָּעָטָעַר זַיְנָעַן זַי אִיצְטָעַר, מִיט דָעַר פָּרִיְ
שָׁעַר פָּאָרְטִיעַ פָוָן קָאָרָאָסְטָעַנְדָר. אָוָן דֵי סָלָאָוּשָׁנָעַר
מָעָרִידְנִיקְוּוּתָשָׁעַר הָאָבָנָן זִיכְ אָוִיל גַעַמָּאָכָט אַקָּלָאָ
נִיעַ — צָוֹאָנְצִיךְ שְׁלִימָעָזָלְנִיקָעַס. וּוָסָ טַוְיָג אִיכְ
מִיְסָעַס — בָא דָרִי הָוָנָדָעַרְט יִדְיְישָׁעַ אָרְבָּעָטָאָרָעַר
הָאָבָנָן זִיכְ צָעַטְיִילָט אָפְ פִינְפָאָלָאנְיָעַס אָוָן אלָעַ וּוְילָן
טְרִינְקָעַן אָוָן דָא בִּינְ אִיכְ אִינְגָעָר... — עַד הָאָט מִיט
אַ קְרָעָכָץ גַעַנוּמָעַן דֵי עַמְעָר אִינְגָעָן דֵי הָעַנְטָן אָוְנוֹוּקָ
צָוָם וּוּיְטָעַרְדִּיקְנְ פִיקְעַט. גַעֲרַעַדְט צָו זִיכְ אַלְיָינְ:

— קָאָמָ אַיְנְגָעַשְׁטָילְט דֵי מָאָגָנָס... סָגָאָר קִיְינְ
כִּידָעַש נִיט, וּוָסָ זַי זְשָׁלִיאָקָעַן אָזְוִי... אֹז אלָעַ עַסְגָן
כָאָזָעָר, אֹז זַי קָאָנָעַן גָאָרְ דָעַם כָאָזָעָר נִיט פָאָרָונְ
מָעַן — פָאָרְשָׁטָעַקְט מָעַן זַיְיכְ דֵי נָאָז אָוָן מַעַ שִׁיט אָגְ
אָפְ אַשְׁטִיקְלָ קְוּוִיטָשְׁ אַגְּנָצְנָן פּוֹד זָאָלָצְ.

— יָאָסִי, אַהֲעָרְ מִיט דֵי עַמְעָרְ.

— רָעַפְ לִיְיוֹוִי, אִיר וּוְילָט אַ טְרוֹנוֹנְקְ? אִיר עַסְטָ
זִיכְ קִיְינְכָאָזָעָר נִיט... כָאָפְט זִיכְ נִיט צָו... אֹז זַיְ מִיְיָ
נָעַן, דָעַר כָאָזָעָר גַיְט זַיְ קוּיָעַכְ—נִיט מָעַרְ, מָעַ טְרִינְקָטְ
דָעַרְנָאָכְדָעַם אָסָאָכ אָוָן מַעַ בָּקוּמָט דָאָס קָאָדָאָכָעַס...

ס'האָט גענומִינְג מאַראָקָג אַנְ אלַאֲכַסְנְדִיק רַעֲגַנְדֵל,
אוֹילְעַם אַיְזָן אַרְוִיסְגַּעַקְרָאַבָּג פֿוֹן דִי קַאנְאַלְג אָוג גַעַ-
לָאָזֶט זִיכְ לַוִּיפְגַּן צֹו דִי וּוַיְיטַע בְּרַעֲזַעַנְטַעַנְעַ פָּאַלְאָטַ-
קָעַס. לוֹיְפַנְדִּיק הָאָט מַעַן אַרְוִפְגַּעַכְאָפְט אָפְ זִיכְ דִי
רַעֲקַלְעַבְ, אַנְגַּעַרְוקְטַ דִי הַיְטַלְעַן אַיְבָעַר דִי אוּיְעַרְן
אוֹן דָאָס יוֹנְגַּוְאַרְג הָאָט גַּעַפְלַיְדַעַת אַיְנָעַם פָּאַנְאָנְ-
דָּעַרְגַּעַגְאַנְגַּעַנְעַמְ גַּאַסְ-רַעַבְ:

- פָא
- דִי
- קָאַ
- רַאַס
- טַע
- נַעַר
- אַיְזָן
- אַ
- פָאַר
- טַרְאַג

בָא דִי באָזָרָעַר אַיְנְ פָּאַלְאַטְקָע הָאָט שְׁמַיְיעַ צֹו-
נוֹיְפַגְעַשְׁטָעלַט אַצְעַטְלָ פֿוֹן זִינְעַ אַרְבְּעַטְעַר:
— נַאֲכֻמְ-בָּעַר הָאָסֶט זִיכְ שְׂוִיצְ פָּאַרְשְׁרִיבְגַן? דַו
בִּיסְטַ דָעַר לְעַצְטָעַר? אַט הָאָסְטוֹ, — צְוֹוִי אָונְ צְוֹוָאנְ-
צִיךְ זִינְעַן מִיר גַּעַפְלִיבְגַן. אַיְנָן אָונְ צְוֹוָאנְצִיךְ אָונְ דִי
שְׁטוּמָע... נַאֲכֻמְ-בָּעַר, סִיהָאלַט שְׁמָאַל.

— וּוֹאָס שְׁמָאַלְעוּוּסְטוּ מִיד? יַעַנְעַ וּוֹאָס הָאָפְגַן
מִיר אַפְגַעַשְׁיקַט אַהֲיִים צָעַן שְׁלַאֲפָעַ? אַיְנְעַכְטַנְ —
פִּינְפִּינְ? נַעַכְטַנְ הָאָפְגַן דָרְיִי גַעַמְאַכְט פְּלִיְיטַע? הָאָסְטוֹ —
אַכְצַנְ? צְוֹוִי אָונְ צְוֹוָאנְצִיךְ זִינְעַן מִיר? אַיְזָן וּוֹאַסְ-זַושַע

וילסטו—אלע אונדזערע פערציך... נאר עפעס גרוילט
מיכ אביסל...

בא די קאראָסטענער אינ דער גרויסער פאלאַט**ק**
האט קרים געלִיינט אָפֶג קָאָל פָּאָר אַ גְּרוֹפָע אַרְבָּעַ
טער דאס לִיְּטַ אַרטִּיקֵל פּוֹנָ אַ יְּנֻעָרְוּ אַכְּקָעָר צִּיִּ
טוֹנָג. ער איז געשטאנגען באָם פַּאֲרָהָוּקָעָטָן פְּעָנָצָ
טָעָרָך, גַּעַהַאַלְטָב אַגְּ פִּידָעָ הענט דָעָם צַעְפִּיצְלָטָן
בלָאָט אָוָן פַּאֲרָהִיקָּעָנְדִּיק זִיכְּ אַרוֹיְסָגָעָרָעָט אַ לָּאָנָג
וּוֹאָרָט „קָאָנוֹפְּיִדְעָנְצִיאָלְנוּ“... אוֹילָעָם הָאָט אִים אָוָנָ
טָעָרָגָעָהַאַלְפָנָ אָוָן גַּעַפְּרוֹוֹת טְרָעָפָנָ דיּ טִימְטָש. באָ
די סָלָאָוּעָשָׂנָעָר אַגְּ פַּאֲלָאַטָּקָע אִיז גַּעַגְּאָנָגָעָן אָנָ
אלְגָעָמִיָּנָע פַּאֲרוֹזָאָמָלָוָג, אַוּרָאָמָם סָלָאָוּעָשָׂנָעָר הָאָט
גָּרָעָדָט, אָוָן וּוֹאָס שְׁטָאָרָקָעָר דָעָר רָעָגָן הָאָט גַּעַיָּ
קָלָאָפָט אָפְּ דָעָר דְּרוֹיְסָנְדִּיקָעָר זִיכְּ פּוֹנָעָם בְּרָעָעָנָט,

מעָרָהָאָט ער זִיכְּ גַּעַהַיְצָט אָוָן גַּעַשְׂיָט פִּימְעָר:

— דָעָר אַינְזָשָׂנָעָר טָאָגָט אָוָן נְעַכְּטִיקָט עַרְגָּעָץ
בָּא זִינָעָ טְשָׁעָרָגָאָבְּלָעָר אַגְּ רָאָדָאָוְוִיל אָוָן דיּ יִידָּג
דָא גַּעַלְאָזָט אָפְּ הַעֲפָקָעָר... דָעָר פִּיבָּעָר וּוּעָט
אוֹנְדָזְ אַלְעָמָעָן אַוּוּקְלִיְגָנוּ... מָעָ פִּירָט דיּ שְׁלָאָפָע
קָלְאָמָעָרָשָׂט קִיְּנָ קָאָרָאָסָטָעָן אַגְּ שְׁפִּיטָאָל, נָאָר מָעָ
הַאַלְטָ זִיכְּ דָאָרָטָן אָפְּילָעָ קִיְּנָ טָאָגָ נִיטָ, אַבְּיָ מָעָ גַּיָּ
אוֹנְדָזְ בִּינָעָ...

דָעָר רָעָדָנָעָר הָאָט פְּלוֹצִים אַוְפְּגַּעַצִּיטָעָרָט אָוָן זִיכְּ
אָ כָּאָפְּ גַּעַטָּוָגָן באָ זִיכְּנָ פַּאֲרוֹאָקָסָעָנָעָם נָאָגָן.

— אַוּרָאָמָ, סִ'הָאָט דִּיכְ שְׁוִינָ אָ נְעָם גַּעַטָּוָג?

— אַוּרָאָמָ, פָּאָלָגְ מִיכְ, נְעָם אַיְנָ אַ פְּרָאָשָׂעָק.

אוֹבְּ אַוּרָאָמָ:

— פילדערט ניט אזי, ס'איו א טראפּן פון דער
סטעלייע האט' מיר ארײַנגעקאָפּעַט אַיבּ קָלְנוּר
ארײַנְג... מיר זײַנען דאָ דֶּרְיִ הָונְדָּעַרְט יַידְגּוֹן, אָוָגּ דָּעַר
אַיְנוֹשָׁעַנְעָר אִיז דָּאָכּ נִיט קִין פִּינִינְסְפָּעַטְעָר,— דָּעַם
יַידְגּוֹן צָאָלָגּ טִיעַרְעָרְטָפּוֹן דֵּי גּוֹיִים, וּוַיַּלְמַעְלֵמָן
אוֹנדְזּוֹ צָוּ דֵּי קָאַצְאָפּוּסּ נִיט גְּלִיכְגּוֹן, מִיר קָעַנְעָן
מִיט קִין צִיבְעַלְעָדָעַם טָאגּ נִיט אַפְּקוּמוּנָגּ אָוָגּ אַהֲיָם
דָּאָרְפּ מִעְן שִׁיקְנָגּ... דֵּי מַאִינְטְּקָאָסּ, וּוָאָסּ מִיר האָבָּן
אַיְנְדָּעַרְהָיִם גּוֹלָאָזּוֹת? הָאָט עָר אַפְּבָעָה, דָּעַר אַיְנוֹשָׁעַ
נָעָר, אָ צָאָד — דֵּי קָאַרְאָסְטָעַנְעָר טַעַלְעַרְלָעַקְעָרָסּ
הָאָט עַ, אָוָגּ זַיִן שְׂטִיעָן פָּאָר אִימּ אַיְזָן...
— אָוּרָאָמּ, מִעְן דָּאָרְפּ מַאֲכָנָן אָ רְאַשְׁׁ...
אָ יְוָגּ בָּאַכְעָרְלָא אִיז גּוֹשְׁטָאָנְעָן בָּאָמּ אַרְיִינְגָּאנְגּ.
עָרְהָאָט גּוֹהָאלְטָן זַיִן לְאַפְּעַטְעָה אַפְּנָל אָוָגּ גַּעַ...
רוֹפּוֹן דָּעַם אוֹילְעַם צָוּ דָּעַר אַרְבָּעָטָה:

— דָּעַר רָעָגּוֹן הָאָט שְׁוִינְגּ אַפְּגָעַהָעָרָט אָוָגּ דֵּי קָאָ
רָאַסְטָעַנְעָר גְּרָאָבָן שְׁוִינְגּ.

וּוְעַן דֵּי צָעהִיצְטָעָסּ לְאַוּעַשְׁנָעָר זַיִנְעָן אַרְוִיסּ פֿוֹן
זַיִעַר פָּאַלְאָטְקָעָ אִיז דָּעַר הִימְלָ שְׁוִינְגּ גּוֹוּעַן אָוִיסּ—
גּוֹלְיִיטָעָרָט. דֵּי קָאַרְאָסְטָעַנְעָר זַיִנְעָן גּוֹשְׁטָאָנְעָן אַיִן
קָאָנָאָל אָוָגּ גּוֹשָׁאָרְפּט גּוֹלָאָסּ דֵּי לְאַפְּעַטְעָסּ. דֵּי
אָוּרוֹטוֹשָׁעָר (הָאָבָן) גּוֹוֹאָרָט בָּאָ זַיִעַרְעָ פִּיקְעַטָּן, דָּאָסּ
רָעָגּוֹנוֹאָסָעָר זָאָל אַפְּלוֹיְפָן פֿוֹן דָּעַר בָּאַטָּאָרִיּוּ.

דֵּי זְוִינְגּ הָאָט וּוַיִּכּ גּוֹשְׁיִינְטָ, גּוֹוֹאָרְעַמְתָּ דֵּי נָאָ—
קָעַטָּעָ פְּלִיְיצָעָסּ פֿוֹן דֵּי אַנְגָּעְבּוֹיְגּוּנָעָ אַרְבָּעָטָרָ. אָ
מִידְקִיתָהָאָט אַוִיסְגָּעָסּ אַלְעַמְעַנְסָ פָּעַנִּיםְעָרָ. מַעַ...

רעDET צווישן זיך פויל, — מע צעשלאגט זיך מיט א
ווארט די געדאנקען. אייניקע פארגןוועגען זיך
אונג טוען זיך א טאפ דעם קאָפ — דאַכט זיך, א
קאלטער קאָפ...

גאָדל, יאָסִי דעם הוייקערס זונ, האָט איבערגענוּ
מען דעם פֿאָטערס אָרְבֵּעַט אָונֶג גֿעְטְּרָאָגָן דַּי עֲמַעַר
וּוְאָסָעָר אִיבְּעָר דַּעַר לִינְיַע. יאָסִי הויiker אוֹז נִיט מִיט
אלְלֻמְעָן אָונֶג נָאָכָנֶג דַּעַגְּנָאָפָּע אָרְבֵּעַט נִיט אָרוֹסָּס
גֿעְגַּאנְגָּעָן. גֿאָדָל האָט גֿעְדָּרִיט זַיְינָן קַעַפְּלָאָפָּנָן דַּאָרָן
הַלְּדוֹזְעַלְעָן אָונֶג מָאָרָעְשְׁכְּוִירְעַדְיק גֿעְדָּאָרְשָׁנָט באָ דַי
גֿוֹפְּפָעָס אָרְבֵּעַטָּעָר:

— אַיְנָג רָאָדָאוֹיל אוֹז דַי לְוַפְּט רַיְינְעָר, לִיגְט עַר
דָּאָרְטָן, דַּעַר גָּאָרְגָּן, אָונְדוֹז האָט עַר דָּא אִבְּעָרְגָּעָן
לָאָזָט אָפָּ אָוּרוֹצְקִין. וּוֹאָס וּוַיִּסְטָא קָאָמִיּוֹגִיסְט?
אָונְדוֹזְעָרָע רַיְיָעָן וּוְעָגָן שִׁיטְעַרְעָר אָונֶג שִׁיטְעַרְעָר...

— סִיזָּאָל דִּיר „רַיְיָעָן“ אַיְнָקָאָפ. וּוֹעֵר פְּרָעָגָט דִּיכְ?

גֿאָדָל שְׁלִינְגָּט אָרְאָפָּא מָוַיָּל שְׁפִּינְעָכָץ אָונֶג דַּעַר
גֿרוֹיסְעָר „קָנָאָפָּ“ פּוֹנוּעָם דַּאָרָן גֿעְדָּגְעַלְעָטָוֹת אָפָּאָרָר
אָרוֹפָּא אָונֶג אָרְאָפָּ. עַר נָעַמְתָּ מִיט אָזִיפְּצָ דַי עֲמַעַר
אָונֶג גִּיטְזִיךְ וּוַיִּטְעָרָע. גִּיטְזִיךְ אָפָּ עַטְלָעָכָע שְׁפָאנָן
שְׁטָעַלְטָזִיךְ אָונֶג דְּרִיְיטָזִיךְ אָוִים אָפָּ צְוִירִיקָ:

— אָונֶג אַיְכָּ זָאָג מִינְסָ, מַעַדְאָרְפָּ בְּרַעְנְגָעָן אָקָאָ
מִיסְיעָ פּוֹנָג קָאָרָאָסְטָעָן, זָאָל זַי זַעַג, וּוֹאָס דָא טָוֹט זִיךְ
אָונֶג זָאָל זַי אָנְעַמְעָן מִיטְלָעָן. עַפְשָׁעָר דָאָרָפָּ מַעַן אָפָּ
שְׁטָעַלְגָּן דַי אָרְבֵּעַט...

— פָּאָרְגָּעָם זִיךְ, פָּאָגָעָם, צְוּ דַי סְלָאָוּוּשָׁנָעָר פּוֹיִידָ
לִיאָקָעָם.

כעורך, אינ די קאנאלן!

די קאנאלן זיינגען געהאנגען כאדראָם: די באַ
זארעד יידן האָבן זיך צענטעוועט אוּן אָפּ דער
אָרבעט ניט אָרויסגעגן... נאָכעט-בֵּער באָזער
איּן געשטענען באַ די קאָראָסטענעֶר פִּיקעטן אוּן
איּנְגַעטִינְעֶט מיט לִיּוֹוי שְׁלִימְעַס:

— רעַבּ ליּוֹוי, קומט צו אוּנדּוּ אַינְ פֿאַלאָטְקָעּ,
אַיר זיינט פֿאָרט אַבּ עַלְטַעַרּ מַעֲנְטָשׁ, אוּן גִּיט אַ
קוּק מיט אַיְיעָרָע אַיְיגָעָנָע אָוִיגָּנוּ,—שְׁמִיעָ אָונְדוּזְעָרָעָר
ליּיגַט אַינְ אַיְינְ הַיְצָאָה, בְּרָעַנְט וּוּי אַסְרִיְיפּעּ, אוּן אָז שְׁמִיעָ
ליּיגַט, וּוַיְלַ אַוְילָעָם פָּונְגּ די גַּעַלְגָּעוּרָס זִיכּ נִיטּ רִירָגּ.
קַיְינָעָרּ פָּונְגּ די קאָראָסְטָעָנָעָרּ הַאָט דַּעַמּ קָאָפּ נִיטּ
אוּפְּגָעָהוּבָגּ. זַיְ זַיְנָעָגּ גַּעַשְׁטָאָנָעָנָעּ אַינְ קַאָנָאָל אַוּנְ
גַּעַרְבָּעָט גִּיכּ, וּוּי מַעְ זַיְאָלָט זַיְ מִיטּ שְׁטָעָקָנָס גַּעַ
טְרִיבָּגּ, אַרְיִינְגַּעַשְׁטָאָכּוּן די לאָפְּעַטְעָס בִּיזּ די הַילְצָעָרָנָעּ
הַעַנְטָלָעּ אוּנְ זִיכּ אָונְטָעָרְגָּעָרִיסָן וּוְאָפְּנָדִיקּ שְׁוּעָרָעּ
הַרוֹדָעָס עַרְדָּה. אָוּרָאָמּ סַלְאָוּוּשָׁנָעָרּ הַאָט נִיטּ גַּעַ
לָאָזָטּ רָעַדְנָה נַאֲכָעָמִיבָּעָרָגּ, עַר אַיְן אַרְיִינְגַּעַשְׁפָּרוֹנוֹגָעּ
צַו די קאָראָסְטָעָנָעָרּ אוּנְ גַּעַטְאָפְּטָשָׁעָט אַבְּאָרוּעָסָעּ
אַינְ דַּעַר בְּלָאָטָעּ.

— אַסְוָאָרָעּ,—הַאָט עַר גַּעַפְּיִיפּט דַּוְרָכּ די שַׁיִ
טְרָעָעּ צִיְּגָן,—פְּרָאָוּוִיאָנָט וּוּלְגָמְרָאָרּ אָפּ וּוּטְשָׁעָרָעּ
הַאָבָּן אַפְּיִיגּ. אַ דַּאַס אַיְן אָוּרְוֹצְקִי גַּעַפְּאָרָגּ קִיְּגּ
רָאָדָאָוְילּ... אוּנְ דַּעַר פִּיבָּעָר אַיְן אַזְוּרְתָּעָלָעּ? באַ
זָּאָר אַיְן שְׁלָאָפּ, סַלְאָוּוּשָׁנָעּ אַיְן שְׁלָאָפּ, אוּנְ אַיר וּוּעָטּ
אוּכּ פָּאָלָגּ פָּונְגּ די פִּיסּ...

נאכעמא-בער האט געזוכט עמען פאר וועמען זיך צו פארענפערן אוון אראָפנעמען פון באזאר דאס אַכְרִיּוּס. ער האט אַפְגַּעַשְׁתַּעַלְתַּג אַדְלָעַן, וואָס אַיז אָונְטַעַרְגַּעַקְוּם. נאָ קְרָעַצְנְדִּיקָעַר מִיטַּדִּיעַמֵּר וּוֹאַסְעַר.

— גָּאַדְלַ, מִיר ווילְגַּן דעַן נִיטַּ אַרְפֶּעְטָנוּ? נָאָר אַז שְׁמַיּוּ לִיְיַגַּט זַיךְ אֲוּוּקַ מִיטַּ פָּעַרְצִיךְ גְּרָאָד, דָּאָרְפַּ מַעַן זַיךְ הָאָבָן אַהֲרֹן פּוֹן אַ טָּאַטָּעָר... פִּיסְטַּ זַיךְ פָּאָרְטַּ אַ יּוֹנְגַּעַרְמָאָן, קוּם אַרְיִינַן צַוְּ אָונְדְּזַ אַינְ פָּאַ לְאַטְקָעַ אָובַּוּ אַ קוֹקַ מִיטַּ דִּינְגַּעַ אַיְגַּעַנְעַ אַרְיְגַּגְ... אַ יּוֹנְגַּ אַיז צַוְּגַּעַלְאָפַן צֻוְּמָן קָאָנָאָל, אַ פָּאָרְסָאָפָּעַ טָעָר, אַ דָּעַרְשָׁרָאָקָעָנָעָר. ער האט זַיךְ גַּעַשְׁתַּעַלְתַּג בָּאָמָּ רָאָנָדַ קָאָנָאָל, אַיְנְגַּעַנוּמָעַן דָּעַם בּוֹיכַ, וּוֹי ער נָעָמַט זַיךְ אַיְבָּעַרְשָׁפְּרִינְגַּעַן דִּי בְּרִיְּטַעַ בָּאָטָאָרִיּוּ, אוֹתַ אַ גַּעַשְׁרִיּוּ גַּעַטְוֹן:

— קוּמַט אַינְ פָּאַלְאַטְקָעַ, יַאֲסִי הַוַּיְקָעַר אַיז בָּאַ דִּי לְעַצְטָעַ מִינְגְּוֹטָנוּ! אַינְ קָאָנָאָל הָאַט אַיְנָעַר גַּעַהָאַט פָּאָרְקָעַרְעוּוּט אַ וּוּסָעָרְלַ אַינְ אַ רְיּוֹתְשִׁיךְ אַרְיִינַן. דָּאָס וּוּאָסְעַר הָאַט אַ פְּרִיְּלָעָכַן פְּלִיאִיךְ גַּעַטְוֹן, אַ זְשָׁוּמָעַ, אוֹנְגַּן וּבַ צַּעַבְוָרְטָשָׁעַט. מאַרְיִינַע הָאַט אֲוּוּקְגַּעַוּוּאָרְפַּן זַיְנַע לְאַפְּעַטְעַ אַינְ וּוּאָסְעַר אוֹנְגַּן אַ מַאַכְּ גַּעַגְעַבְן מִיטַּ דָעַרְתָּהָאָנָט, פָּאָרַ. קלָעַמְטַ:

— גַּעַנוֹגַ!...

גַּאֲכַ מַאַרְיִינְגַּעַן הָאָבָן דִּי אַיְבָּעַרְיקַע קָאָרְאָסְטַעְנָעַר גַּעַנוֹמָעַן וּוּאָרְפַּן זַיְעַרְעַ לְאַפְּעַטְעַס; מַעְגַּדְתַּה אַיז נִיטַּ

געווארפֿן, זיין זיינען אלײַנ פון די הענט אָרוּיסגע-
פֿאלְג, ווי זונדרוֹיז-שטענְגָּלְעָכ אַינ אַ שטוֹרְעָם. קִיינְגָּעָר
הָאַט קִיְּינ ווֹאֶרֶט נִיט אוַיסְגָּעַרְעַדְט, שׂוֹוִיְּגָנְדִיקָּע הָאַט
מַעַן אַנְגָּעַהְרֵיבָּנ אָרוּיסְקָּרִיכָּנ פָּנוּמָּקָּאנָאָל. אָוּוֹרָאָמָּ
סְלָאָוּעָשָׁנְגָּעָר אַיְּז אַ צְעִיאָצְטָעָר אָוּוּקָּגָּעַלְאָפָּנ מִיטָּ
דָּעָר בְּסָוּרָע צָו דִּי ווֹיִיטָע פִּיקְעָטָנ. גָּאָדָל הָאַט פָּאָר
אַיְּבָּעָרָאָשָׁוָּג אַיְּסָגָּעָגָּאָטָנ בִּיְדָע עֲמָר ווֹאָסָעָר, אַיְּ-
נָעָם נָאָכָּנ אַנְדָּעָרָג, אָוָן פָּאָמָעָלָעָכ אָוּוּקָּגָּעָשָׁפָּאָנָט
צָו דָּעָר גְּרוּיסָעָר פָּאָלָאָטָקָּע זִיכְּגָּזָּעָנָעָן מִיטָּן
פָּאָטָעָר.

מַאְרִיְּנָע הָאַט בִּיְדָע הָעָנָט אָרוּנְטָעָרְגָּעָשָׁטוֹפָט
אוֹנְטָעָרָג הַיְּטָל אָוָן זִיכְּגָּעָרָאָצְט אַינ קָאָפָּ. דִּי נָאָז
אַיְּז אִים גָּעוּעָנ בְּלָאָוָן אָוָן אָרוּמָּדִי אַוְיָגְּזָבָּן זִיכְּ
אַיְּסָגָּעָלִיְּגָּט קְרוּינְדָּעָלָעָכ קְנִיְּתָשָׁנָ.

— עַי, קִינְדָּעָרְלָעָכ, אַיְּז בִּיטָּעָר!...

דָּאָם יְוָנְגָּוָאָרָג אַיְּז גָּעוּסָנ אַיְּסָגָּעָזָעָט בָּאָמָּ
רָאָנָד קָאָנָאָל אָוָן גָּעָרָאָבָּן מִיט דִּי פִּינְגָּעָר פָּוָן דִּי
בָּאָרוּוּסָעָ פִּיס גְּרִיבָּלָעָכ אַינ דָּעָר פְּרִישָׁ-אַנְגָּעָשָׁאָטָעָ
נָעָר-עָרָד. מַע אַיְּז גָּעוּעָנ פָּאָרְטוֹנ אַינ דָּעָרָדָזְיָקָעָר
אָרְבָּעָט, גָּלְיִיכְּ זִי גִּיטְזִיְּ אַינ לְעָבָנ. בָּאָ לְעָמָעָן זִיְּ
נָעָן דִּי אַוְיָרָג גָּעוּאָרָג אַנְגָּעָשָׁפִיצָט, גָּעַכְאָפָט יְעָדָעָר
רִיגָּעָוָעָ פָּוָן דִּי עַלְטָעָרָעָ.

מַאְרִיְּנָע:

— אַיְּז אָוּמְזִיסָט גָּעוּעָנ דִּי מִוּטְשָׁעָנִינָע, הָא?
מַע הָאַט נִיט גָּעַרְעַדְט דָּעָרְפָּוָג, נָאָר מַע הָאַט גַּעַי-
וּוֹסָט, אֹז מַעַר אַינ קָאָנָאָל גִּיטְזִיְּ מַעַן נִיט. אֹז — אָנָ
עָק! מַע אַיְּז גָּעוּסָנ מִיט אַרְאָפָגָעָלָזָטָע קַעַפְּ אָוָן

ס'האָט גענון מען באָנק צו טוּן עפֿעַס, ס'האָט
עפֿעַס געשרהָקָן.

— אֹזֶא שטיך קאנְאַל שוּין אַפְּגַעַמְאַכְּט...

— פִּיסְעַם מֵיטַ רַאֲמַסְעַס גַּעֲפָאַוּעַט...

— אַ יַּעַשְׁ!

— אֹזֶעֶט נַעַמְתַּן זִיכְרַאֲכְטָן, אַיְזַ דָּאַס דַּעֲפַנְתַּן נִיכְעַ...

דָּאַס יְוָנְגָוּוָאָרְגַּה אָט גַּעַשְׂוִינְדָּעַר גַּעַנְוּמָעַן גַּרְאָבָן
די גַּרְיְּבָלְעַב אַיְנָעַם וּוַיְיכַבֵּן אַנְשִׁיט. מַעַן אַיְזַ גַּעַזְעָסָן
גַּעַפְּלָעַפְט אָוָן דַּעֲרַשְׁלָאָגָן. אַיְנָעַרְתַּה אָט אַוְפְּגַעַרְיִסְנַּן
דַּעַם קָאָפְט אָוָן הַיְּזָעַרִיק זִיכְרַאֲגָעוּרְוָפְן צַו מַאֲרִיְגָעַן:

— אָוָן מֵיט אַוְנְדָּז וּוֹאָס וּוֹעַט זַיְינְ?

פָּוָן דִּי וּוַיְיַצְּטָע פִּיקָּעָטָן זַיְינְעַן אַיְנְצִיקְוַיְזַן צַוְּגַעַקְוַיְזַן
מַעַן אַרְבָּעַטָּעַר. מַעַן אַיְזַ גַּעַגְאַנְגָּעַן מֵיט דַּעַר לְאַנְקָעַ,
שְׁטִילְ-שְׁמוּעַנְדִּיקָע, וּוְיַי נַאֲכָא לְעוּווִיַּע, אַפְּגַעַרְעַנְטָע,

פָּאַרְכּוּיְשָׁעַכְטָע, מֵיט דִּי לְאַפְּעַטָּע אַפְּ דִּי פְּלִיְיצָעַם.

אוֹוָרָאָם סְלָאָוָעַשְׁנָעַר אָט פָּאַרְלִיְיגַט דִּי הַעַנְטָן
אָפְנַהַיְנָטָן אָוָן גַּעַשְׁפָאַנְטַה הַיְנָה אָוָן צּוּרִיקַה. עָרַה אָט
גַּעַפְּאַכְקָעַט מֵיט וּוּעַרְטָעַר: — פָּאַרְפָּאַלְן דִּי קוּמִיטָן
שְׁטוּרִיקְלַן... אַיְבָּה אַבְּעָרְתַּה גַּעַוּוֹסְט אַפְּרִיעַר ...

נַאֲכֻמְ-בָּעָר אַיְזַ אַנְגָּעַקְוּמָעַן פָּוָן דַּעַר בָּאַזְאָרָעַר
פָּאַלְאָטְקָע. עָרַה אָט זִיכְרַאֲגָעַצְטָט לְעַפְנָן מַאֲרִיְינְעַן מֵיט
דִּי פִּיס אַוְנְטָעַר זִיכְרַאֲגָעַצְטָט, וּוְיַי מַעַן זַעַצְטָט זִיכְרַאֲגָעַצְט
שְׁיוּעַ נַאֲכָא אַנְטָן טָאַטָּן, וּוֹאָס מַעַן הָאָט זִיכְרַאֲגָעַצְט
לְאַנְגַּגְעַט אַפְּ זַיְינְ טַוּטַה.

— כִּיהָאָבְדָּעַצְיִילַט שְׁמִינְעַן, שְׁרִיעַט שְׁמִינְעַן, אַז
מַעַן זָאָל זִיכְרַאֲגָעַצְט דַּעֲרוּוֹעָגָן אַוְעַקְגַּיְינְ פָּוָן דִּי קָאָיַן

נאָלֶן. ער ווועט פֿלְעַטְנָה דעם קאָפּ. נאָר ער רעדט
אָפָּאנָעָם פֿוֹנֵן הִיצְזָה, נַעֲפָעַכָּה, שְׁמִיעַ...
קריס האָט זיך אָפְגָעַהוּבָן פֿוֹנָעָם הִיְפָלָה יונָגָן-
וואָרג, ווֹ. ער אִיז גַּעֲזָעָסָן אַ כְּמוֹרְגָּנָעָר, אַ שְׂוּוִיגָּנָדִי-
קָעָר אָונָן צְוָגָעָגָנָגָעָן צָו דִי עַלְטָעָרָעָ.
— כָּאוּוּיְרִים,—הָאָט קָרִיס אָנְגָעַהוּבָן מִיט אַ מִי-
טִינְגִּיטָּאָג,—מִיר האַלְטָן..

דָּאָס יונָגָוָאָרָג האָט אָפְגָעַהָעָרט גְּרָאָבָן דִי גְּרִיבָ-
לְעָכְבָּמִיט דִי פִּיס. זַיְיַהְךָ אָפָּנָה זַיְיַהְךָ אָלָעָ אָפְגָעַהוּבָן אָונָן
גַּעֲעַפְנָט דִי מִילְלָעָר,—וּוֹאָס ווּעָט קָרִיס זַאֲגָן?—פָּאָרָ-
לְאָרְנְקִיטָה האָט פָּאָרְשָׁאָרְפָּט דִי נַעֲזָעָר פֿוֹנֵן דִי יְוָנָגָעָן,
פֿוֹנֵן דִי אוּגָן האָט גַּעֲשָׁלָאָגָן אָנְגָעַשְׁטָרָעַנְגָּטָעָר נִיִּי-
גִּיר. זַיְיַהְךָ זַיְיַהְךָ גַּעֲוָעָן צְוָפִילָה לְאָפְעָרִיק צָו רִירָן מִיט
אַ גַּעַדָּאָנָק, אַפְּ צָו בָּאָנָעָמָעָן, ווֹאָס דָא קְוָמָט פָּאָר.
עַס האָט זַיְיַהְךָ פָּאָרְטוּבִּיפָּט דָּאָס גַּעֲשָׁעָנָעָ אָונָן מַעַן
גַּעֲוָעָן מַאְטָה אַלְיִין אַ קלְעָר צָו טָוָן.

דָּעָר מִיטִּינְגִּיטָּאָג, מִיט ווּעַלְכָּבָן קָרִיס האָט גַּעַנוּמָעָן
רַיִידָג, האָט עַפְעָס נִיט גַּעַפָּאָסָט צָו דָעָר שְׂוּוִיגָּעָנִישָׁ
פֿוֹנָעָם זִצְנְדִיקָן אוּילָעָם. ער האָט זַיְיַהְךָ אָרוּמָגָעָקוּקָט,
קָרִיס, אַפְּ דִי פָּאָרְמָאָרְעַשְׁכּוּרְעַטָּע אָרְפָּעַטָּעָר אָונָן גַּעַ-
נוּמָעָן רַיִידָג גַּעַפְאָלָעָנָעָר:

— מִיר האַלְטָן, אָז דִי יְוָנָגָעָן ווּעַלְגָּנִיט אָוּוּקָגִינָן,
טוּט מִיט אָונְדוֹזָן ווֹאָס אִיר ווּילְטָ...

דָּאָס קָאָרָאָסְטָעָנָעָר יונָגָוָאָרָג קָלְעָפָט אָרוּמָ דִי
סָלָאָוּשָׁנָעָר. זַיְיַהְךָ עַסְנָה זַיְיַהְךָ אַפְּ דָאָס הָאָרָצָה:
— ווֹאָס הָעָרט אִיר אַיְיָעָר אָוּרָאָמָעָן? ער אִיז אָנָן
אלְטָעָר סְפָעָקָוּלִיאָנָט, אַיְיָעָר אָוּרָאָמָם. בְּלִיְיָפָט דָאָ:

קְרִיס אֵין דָעַג נִיט גַּעֲרָעֶכֶת ? מִיר זַיְנָעֶן שׂוֹינַ בָּאַלְדַּ
אַרְיבָּעֶר דַּי זַוְמָפָג, אַיצְטַ גַּיִט אַ קָּאנָאַל, וּוֹי אַ פַּיִּ
דַּעַלְעַ—טַאֲרַפַּ גַּיִט... מִירָנוּ אַפְּפָאַרְדִּינָעַן פָּאַר אַיצְטַיִּ
קָעַר צַיִט אֹוִיכַּ, אַיְנַ אַ כּוֹיְדָעַש אַנְדָעַרְהַאַלְפָג אַרְוָם
קוּמָעַן מִיר צַוְּ מִיטָּן קָאנָאַל בֵּין רַאַדְאַוְילַ.

גַּאַדְלַ דְּרִיְיט זַיְכַּ אֹוְם אַפְּרָמוּיַּעַכְטָעַר. עַר שְׁטָעַלְטַ
זַיְכַּ אַלְעַמְּאַל אַפְּ בָּאַ אַנְדָעַר קוּפְּקָעַלְעַ אַרְבָּעַטָּעַר,
הַיְצַט זַיְכַּ אֹוְן דָּאַס דָּאַרְעַ גַּעֲרָגְעַלְעַ מִיטָּן קְנָאַפַּ
שְׁפְּרִינְגַּט אַרְוָפַּ אֹוְן אַרְאַפַּ:

— מִיר דָאַרְפָּן זַיְכַּ הַאַלְטָן אַיְנַם. אַלְעַ אַרְבָּעַטָּעַר
דָאַרְפָּן זַיְכַּ הַאַלְטָן אַיְנַס. דַּי בָּאוֹזָרָעַר אֹוְן דַּי סְלָאַ
וּוּשְׁנָעַר גַּיִעַן אֹוּעַק פָּוּנַ דַּי קָאנָאַלַּן. דָאַרְפָּן מִיר
אֹוְיכַּ אֹוּעַקְגַּיִינַ, יַעֲדָרְעָר דָאַרְפַּ קוּמָעַן צַוְּ זַיְכַּ אַיְנַ
שְׁטָעַלְטַ אֹוְן פְּרָאַטְעַסְטִירַן — מַעְ אַטְ אַוְנָדוּז עַקְסַ
פְּלוֹאַטְיַרְטַ וּוֹי דַּי לְעַצְטָעַ... אַכְדָּעַס דָאַרְפַּ זַיְנַ בָּאַ
אַוְנָדוּז ! אַוִּיסְנָלָאַנד, יַעֲוַרְאַפְּעַ אֹוְן אַמְּעַרְיקַע, דָאַרְפַּ
קְלִינְגַּעַן, אֹז דְּרִיִּ הַוְנְדָעַרְטַ יַדְנַ האַבְּנַ בָּאַ דָּעַר אַרְבָּעַטָּ
פָּאַרְשְׁטְרִיְּקַט... אַיְכַּ זַאְגַּ אַיְכַּ נָאַר, אֹזְסַ אֵין אַיְדְּסַעְקִישַׁ
שְׁפִּיצְלַ... אֹוְן גָּרָנַ אֵין בָּעַפְּיִירָעַש אַיְדְּסַעְקַ!

— וּוּעַר הַאַלְטַ דִּיכַּ דָּאַ, גַּאַדְלַ ?

— אֹז מַעְ אַטְ אַיְכַּ פָּאַרְבְּלַעְנְדַט, מִשְׁטִינַס גַּעַ-
זָאַגְטַּ. מִיר דָאַרְפָּן פָּאַרְשְׁטְרִיְּקַנַּ אֹוְן פְּרָאַטְעַסְטִירַן :

— גַּאַדְלַ, אַיְכַּ האַבַּ זַיְכַּ דָּעַרְמָאַנְט — וּוֹאַס בִּיסְטוּ
עַפְעַס נַעֲכַטְנַ גַּעַלְאַפְנַ צַוְּ נַיאַכְעַן ?

אוּוּרָאַם סְלָאַוּעַשְׁנָעַר :

— אַיְכַּ וּוֹאַרְגַּנַּ אַיְכַּ, יַדְגַּן, אֹז אַיְרַ וּוּעַט דָּאַ גָּרַ-
גָּרַ מִיעַס אַפְּשָׁנִיְּדַגְן...

- אונן מיר בליעבן! האסטו געזעען א צוטשעפען
ניש?
- יידג, בליעבט! יידג, מיר זייןען דאס שווערטטט
איבערגעקומען.
- GANZ קאראסטען בליעבט. מיר זייןען ניט קיין
יינגעלאַעכ...
- אָוּרֹוֹתְשׁ בְּלִיעְבֶּט אָוִיכּ, הַיְנְטִיקָעֶר טָאָג אַיּוֹ
כָּאַלְילָעַ קִינְגָּר נִיט פָּאַרְשָׁלָאָפּט גַּעֲוָאָרְגּ.
- וויל מיר האבן ניט געארפאָט. אַ דָּס טִינְעַ
אַיְכּ זִיכּ דֵּי גָּאנְצָעַ צִיְּיטַ...
- נִינְגּ, סִהְיִיבֶּט זִיכּ נִיט אָגּ, — וויל מיר האבן
שׁוֹינְג אַוִיסְגָּעְפָּעַלְטַ דָּעַם לְעַצְמָנוֹ זָמָפּ.
- קריס האם זיך אַוִיסְגָּעְדָּרִיְיט צָוֵם יונגווארג אונן
אויסגעצְוִיגְגּ נִיט דְּרִיְיסְטַ:
- אַיאָ, כְּעוּרוּעָ?
- אַ שְׁטוּמָעַרְ פְּרָעָגְ מִיטְ דֵּי אַוִיגְגְן האָטַ אַ בְּלָאַנדְזָעַ
גַּעַטְוֹגְ פּוֹנְ אַיְינְ גַּאֲכָעַר צָוֵם צְוּוַיְינְגּ. דָּעַר לְעַצְטָעַר
יאָטְ בְּאָמְ רָאַנְדְּ קְאַלְ האָטַ אַ שָּׁאָקְלַ גַּעַגְבָּן מִיטְנָן
קָאָפּ: יָאָ!
- סְאַיְןְ קְלָאָרְ, וּוּ דָעַר טָאָגּ: דֵּי יְוָנָגָעַ, אַלְעַ בֵּין
אַיְנָעָםְ, האָבָן אַזְוִי גַּעַהְאַלְטָבְןְ, זַיְןְ נַעַמְעַן אַונְ קְרִיכְנָן
שׁוֹינְגְ צְוָרִיךְ אַיְגְ דָעַר בְּאַטְאָרִיעַ.
- וּוּעָרְ האָטַ דָעַן גַּעַזְאָגְטַ, אָזְ מִיר גַּיְעַן אַוּוּעָקְ?
- מִירְ פּוֹנְ דֵּי קְאַנְאַלְןְ אַירְנְ זִיכּ נִיטְ.
- מִירְגּ אַיְבעָרְקוּמָעַן אַזְוִי שִׁיןְ וּוּי גָּאָלְדְ...
- אַוּוּקְגִּיְינְ פּוֹנְ אַרְפָּעַטְ, דָאָרְפּ מַעַן זִיןְ פְּרִישְׁ
אַונְ גַּעַזְוָנְטַ אַונְ מַעַשְׂגָּעַ.

— מיר זייןען פֿאָרָאנְטוּוֹ אַרטְלָעַכּ פָּאָר דָּעַר אָרְ—
בעט אונדזערער, צי נײַן?

— כְּעוּוֹרָעּ, אִינְגְּ דֵי קָאנְאַלְגּ, נָאָכּ מִיר!

קְריַיס אִיז גַּעַשְׁטָאַנְעָן אֶפְנָ אַנְשִׁיטּ, מִיט דָעַר פְּלִיעִיצּ
צּוּ דֵי עַלְטָעַרְעַ אַרְבְּעַטְעַרְ, אָוָג פֿאָרוּיכְטִיקּ זִיכּ גַּעַנוּ.
מען אַרְאַפְּלָאָזּוּן אִינְגְּ דָעַר בְּאַטְאָרִיעּ.

די פֿאָלִישְׁוּקִישׁעּ לִידּ.

קְאַלְטָעּ נַעֲכַת הָאָבָן זִיכּ גַּעַשְׁטָעַלְטּ.
מַע שְׂטִיטִיט อָופּ אַינְדָעַרְפְּרִי אִיז גַּעַל אִינְגְּ דֵי אוִיגְגּ
פּוֹגַעַם בְּלַעַטְעַרְפָּאַלְ. אִינְגְּ דָעַר בְּרוּינְקִיטּ פּוֹגּ דֵי וּוּרְדּ
פּעַסּ. וּוּאָסּ בְּיִגְגּ זִיכּ אִינְגְּ קָאנְאַל אַרְיִינְ, זְוּוֹאַרְפְּטּ זִיכּ
אַמְּאָל דָוְרָכּ אַגְּלָדָן בְּלַעַטְלָ אַדְמָפְנָס אָוָג אַרְויּ
טָעַר בְּלוֹטְסְטְרָאָפּוּן פּוֹגּ אַקְלִינְעּ.
די קָאַרְאָסְטָעַנְעָרּ הָאָבָן שְׁוִינְ אַנְגַּעַשְׁפָּאָרְטּ מִיטְנְ
קָאנְאַל בָּאּ דֵי פֿאָרְקוּילְטָעּ לְאַנְקָעָס — אִינְגְּ טָאָגּ אַרְיִ
בְּעַט אִיז גַּעַפְּלִיבְּגּ אָוָג זִיכּ קְוּמָעּ אַוְנְטָעָר צּוּ רָאָדָאַ
וּוְילְעָרּ הַרְעַפְּלִיעּ, צּוּ דָעַר טְשָׁעַרְנָאַבְּיְלָעָרּ דִּיסְטָאַנְצִיעּ;
הַיְנְטָעָרּ אַזְעָרָאָגּ שְׂטִיעָן דֵי קָאַצְאָפְעָס אָוָג דָעַרְשָׁנִינְיָדּ
די לְעַצְטָעּ פִּיקָעָטָן בָּאּ דָעַרְלָאַנְגָּעָרּ הַרְעַפְּלִיעּ — שְׁוִינְ
נָאָכּ זְוּמָעָרּ אָוָג נָאָכּ דָעַר אַרְבְּעַטּ.
הַאַרְבְּסַטּ.

פּוֹילְעּ וּוַיְנְטָגּ פֿרָאוּוּן שְׂטִיקּ דָוְרָכּ דֵי נַעֲכַת אָוָגּ
רַיְסָן פֿאָלָעָס פּוֹגּ דֵי פֿאָרְבְּלָאַטְיקְטָעּ בְּרַעֲזָנְטָעָנּ
פְּאַלְאַטְקָעָס. וּוֹעֵן מַעְכָּפְטָן זִיכּ נִיטּ אָופּ, אִיז נָאָכּ

בלאָו דער דראַיסן, וועג מע וואָרְפַט נִיט די אָרְבָּעַט,
איַז שוויג העט איַנְ אָוֹנְט.

איַנְ די באָטָאָרְיִיעַס שְׂטִיעַת מעַן איַנְ וּוּאַטָּאָוּעַ
ליַּיבְעָקָעַס אָוְן איַנְ האָרְטָע יְוַכְּתָעַנְעַ שְׁטִיוֹלַ. שְׁוֹעַר
גִּיטַּ דִּי אָרְבָּעַט,—מֵעַ קְלִיגְטַּ זִיכְ שְׂטִיעַנְ אָפְנַ טְרוּקָעַ
נַעַם אֲנְשִׁיט אָוְן שָׁאָרְנַ אַיְנְגַעְפּוֹיגַן די לוֹיזַע
בלְאָטַע.

דְּרִיְסִיק קָאָרָאָסְטָעַנְעַר, די עַלְטָעַרַע, זַיְנְגַעַן שְׁוִינַ
איַגְאָנְצָנוּ אַרְוִיְסָגְעָקְרָאָכָן פָּונַ זַיְעַרַע פִּיקְעַנַּן, זַיְיַ
טוּמְלָעַנַּן באָ יְאָנְקָל סְפִּיוֹאָקָס קוּרִינַ אָוְן באָקוּקָן מַעַד
וּוַיְנִישַׁ די אַקְעָרָס, וּוֹאָס לְוַטְשִׁינְקָעַר קָאָמְנְעַזָּאָמַ הַאָט
זַיְיַ גַּעַלְיַעַן.

מַאְרִיְנַע הַאָט עַרְגַּעַץ דְּעַרְטָאָפַט אָנַ אלְטָע אוִיסַ
גַּעַרְיְבָעַנַּע סְוִוִּיטַע, זַיְאָנְגָעַטָּוְן אָפְנַ לְיִבְעַק זַיְנְעַם אָוְן
שְׂטִיעַפַּ זַי פָּאָרְצְרִיגַן מִיט אַ שְׁוּאָרְצְצָר קְרִיְקָעַ.
— גַּוְטָעַר בְּרוֹדְעַר,—שְׁטָעַלַט אֶפְ מַאְרִיְנַע אַלְעַמְּאָל
אָנְאָנְדָעָרָג.—קְרִיגַ אַסְוִוִּיטַע צְוֹדָעַר פָּעַלְד-אָרְבָּעַט,—
איַנְ אַסְוִוִּיטַע אָרְבָּעַט זַיְכַּ גַּעַשְׁמָאָקָעַר...
מַע וּוַיְיִטְ נַאֲכַלְצַ נִיט, וּוְיִוּעַט מַעַן די עַרְד
איַיְנְטִילַג צְוִוִּישַׁן זַיְכַּ. יְאָנְקָל סְפִּיוֹאָק איַז פָּאָר
שְׁוּטְפָּעַס:

— וּוֹאָס גָּאָט גִּיט, זָאָל זַיְינַ בְּעַשְׁוֹטְפָּעַס. מַע הַאָט
שְׁוִינַ אַיְנְמָאָל אַפְגְּעַרְעַדְט, דָאָרַט עַס אַזְוַי בְּלִיְיְפַגְן! —
אָוְן דָּאָס דְּרִיטַע מָאָל הַיְּנְטִיקָן פְּרִימְאָרְגָן בְּרֻנְגַט
עַר דַּעַם מִאָשָׁל מִיטָּן בְּעַזְוּם: סִיאַז אַגְּרוּיַע נַאֲפַ
קֻעְמִינַע, צַי דָעַר בְּעַזְוּם איַז צְעַפְוָנְדָן, צַי דָעַר בְּעַ
זַעַם איַז פָּאָרְבּוֹנְדָן...

שעפטל גיט אלעמען אײַן אַין נאָדָן, אָז עֲרַהַט
אַינְדָּעֶרְהַיִם אֲשָׁקָּפָע, אֲגַזְוְנָטוּ שָׁקָּפָע הַטַּעַט עֲרַ
אַינְדָּעֶרְהַיִם:

— מֵיר דָּרְפָּן, — טִינְגָּט שְׁעַפְּטָל, — דִּינְגָּעָן פָּעָרְד
צֹו דַּי אֲקָרְטָס, אַיְזָן וּוּבָאַלְד שְׁוֹטְפָּעָס (אוֹוָאַדָּע שְׁוֹטָ
פָּעָס!), אָוָן אַיְכָה אָבָּא אַיְגָעָנָע שָׁקָּפָע אָפָּמִינְ
פָּאָרְמָעָג, דָּאָרְפָּמָעָן זַי מֵיר פָּאָרְעָכָעָנָע פָּאָר אָ
מְעַנְטָשָׁנָה... אַיְ דָּאָס, — דָּעָרְוּיִזָּט שְׁעַפְּטָל, — וּוּעָט אַיְרָ
הַאַנְדָּלָעָן גְּרוּיסָע מְעַצְּיָע, — וּוּאָרָעָם אַיְנָ פָּעָרְד וּוּעָט
פָּאָרְבִּיְתָן אַיְכָה דְּרִיִּי...

מַאְרִיָּנָע פָּאָרְצִית שָׁאָרְפָּעָר דִּי קְרִיְיקָע אָוָן שְׁטִילָט
אַיְנָ דְּעָמָע אוּילְעָם:

— אַיְזָן אֲפָגָעָרְעָדָט! שְׁוֹטָפָעָס, יִדְנָן! אַיְנָ אֲגָוטָעָר
אוָן מָאַזְלִידִיקָעָר שָׂאָ — שְׁוֹטָפָעָס, יִדְנָן!
יָאָסִי הַוִּיקָּעָר אַיְזָן אֲנְגָעָקוּמָעָן רַיְיטָנְדִיק פָּוָן לוֹ—
טַשְׁינְקִי:

— שְׁוַיְינָ — מַעַן הַטַּעַט דִּי עֲרַד נָאָכָה קִיְינָ דְּרָאָפָע נִיט
גַּעַטָּוָן, אָוָן מַעַן גַּעַוְאַלְדָעְוּוּעָט שְׁוַיְינָ! זַעַקָּס פָּאָר אַקְסָנָ
מִיט גְּרוּיסָע שְׁוַיְפָעָרָס גִּיט אָוָנדָן לְוַטְשִׁינְקִי אָוָן דָּעָרָ
קָאָמָנְעָזָם שִׁיקָּט אָוָנדָן אֲיַנְסְטְּרוּקְטָעָר, אַוְיסְלָעָרָ—
נָעָג אָוָנדָזְעָרָע יִדְנָן דִּי גּוֹיִישָׁע אַיוֹוָרָע — דָּעָרָ פָּאָרָ—
זִיכָּעָר פָּוָנָעָם קָאָמָנְעָזָם גִּיט צֹו אָוָנדָן פָּאָר אֲמָעָ—
לְאָמָעָד... אָוָן גִּיטְלִיאַנְסִקִּי הַטַּעַט מֵיר אֲנְגָעָזָגָט זָאָהָעָרָ—
וּוּזָאָהָעָרָ, אָז מַעַן זָאָל אַרְבָּעָטָן בְּעַפְּיִירָעָשׂ קָאָלְעָקְטָיוֹן,
אַכְדָּעָס, הַיִּיסְטָעָס, דְּעָמָגָאנְגָן קָלִינָן צָעָקָעָרָן אַיְנָ
אַיְנָ גָּאנְגָן, אָוָן אִימְרְטָשָׁעָם נָאָכָה פִּיסְעָכָה וּוּלְגָן — מֵיר
זְעָגָן...

— אָוֹאֶדָּע מַעַר סִיכְלָן!

— יֵדֶנָן, וְאָס הָאָפָּאָכָן גַּעֲזָאָגָט?
לִיּוֹוִי שְׁלִימֻעָס הָאָט גַּעֲקָעָמָט זִינָן לְאַנְגָע בָּאָרֶד
מִיט אַהֲנָט פִּינְגָעָר אָוָן אָרוּיס פָּוָן דִּי קִילִים:
— וְאָס אַרְיִילִים זִינְגָעָן דִּיר! זִי הָאָפָּן אַפָּאָנָעָם
דַּעֲרַזְעָעָן, אָז מִיר מִיְּנָעָן אָפָּן עַמְעַסְגָן... אָכָּפָּאָרָן
גִּינָן זִי גַּאֲרַנִּיט דִּי מִצְוָע. אָוָן גַּעַם צַוְּרִיק, זִינְגָעָן זִי
דָּאָכָּמְעַכְּיִיעָן נַעֲפָאַשְׁעָס...

אַיְנָן קָאָלְטָן כְּמוֹרָנוּמָם הָאָרְפֶּסְטִיקָן פְּרִימְאָרָגָן ?
נַעַן דִּי עַלְטָעָרָעָן קָאָרָאָסְטָעָנָעָר אָוּוּק גְּרָאָבָן קָאָ-
נָאוּוּס אָפָּדִי נַעַיְעָפָּאַלִישְׂקִיעָן פָּעַלְדָּעָר.
מַאֲרַיְינָעָן הָאָט אָוּנְטָעְרָגְעָטְרִיבָן דִּי אָפְגָעָשְׁתָּאָ-
נַעַן:

— אַוְילְעָט, קוּמָט אָפְגָעָבָן אַכְּיוֹו. דַעַם עַרְשָׁתָן
כְּיוֹו, וְאָס סְקָוָמָט אָוּנְדוּזְעָרָעָן שְׁכִינָיִם. מִיר וּוּרָן
פָּאַלִישְׂקָעָס, אָוָן אַפָּאַלִישְׂקָפָר אַפָּאַלִישְׂקָפָר דָּאָרָפָ-
אָפְגָעָבָן דָּאָס לְעַצְתָּע.

— כָּאָוּיִירִים.—הָאָט לִיּוֹוִי שְׁלִימֻעָס דָּאָס עַרְשָׁתָע
מָאָל אַיְנָן [לְעַפְנֵי] דָּאָס וּוּאָרָט „כָּאָוּיִירִים“ אוּסְטָגָע-
רָעָדָט.—כָּאָוּיִירִים, חַי פָּאַלִישְׂקָעָס שְׁטִיְעָן אַיְצָטָעָר
הַינְטָעָר לוֹטְשִׁינְקִי אַיְנָן אָוּנְדוּזְעָרָעָן קָאָנָאל אָוָן פּוֹצְנָדָעָם
דָּנָא. מַעַן זָאָגָט, זִי הָאָבָן דָּאָס אָנְדָעָרָעָן וּוּאָרָט נִיט
גַּעֲזָאָגָט, דִּי פָּאַלִישְׂקָעָס: זִיכָּר אָוּפָגָעָהוּבָן גַּאנְצָע
הַוִּיפָּבָן אָוָן אָרוּיס צּוּמָן קָאָנָאל.—אָכָּבָן זָאָג אַיְיךְ,—
סִידָן דִּי וּוּעָלָט אִיז גַּעֲוֹאָרָן אָוִיס וּוּעָלָט...—

— רָעָב לִיּוֹוִי, אִיר וּוּעָט זִיכָּר נָאָכְדָעָם קוּוִיקָן,—
קוּמָט גַּחְאָבָן דִּי קָאָנָאוּוּס!

פא דער שוועל פונגעם קורין איז געליבג רוי-
כערן א שיטערל. יאנקל ספיוואק האט פארשארט
יונגע קארטאָפליעס אינ פריסעך, געגלעט דאס קאָל-
טענעווואָטַע בערדל, פאמעלעכ אַנגענְכָּאָפֶט די גולי אָפֶן
נאָקן אָוָן נִיט אַפְּגָעָלָאָזֶט פֿוֹן זִיכְּרָאָסִי הַוַּיְקָעָר:

— יָאָסִי, זִיכְּרָאָסִי אַבְּיִסְלָמִיט דֵּיְנָעָם עֲמָר וּוָסָעָר.
סְאָ קַאלְטָעָר טָאגּ, אָוָן וּוּעָמָעָן גָּלוּסָט זִיכְּרָאָסִי אַיְצָט אָ
טְרוֹנוֹןְקָ ? אַיְיָ, יָאָסִי, יָאָסִי, אָז מָעָן גָּעָמָט זִיכְּרָאָסִי
פָּאַטְרָאָכְטָן...

אָ וּוַיְגַּטְּלָהָט אָ בְּלָאָזֶן גַּעַטְוֹן אָוָן פָּאַרְשָׁלָאָגָן יָאָנָן-
קָלְעָן רְוִיכְּ בְּאַינְגָּם. עָרָהָט זִיכְּרָאָסִי צַעַטְרָעָט פּוֹנְגָּעָם
רְוִיכְּבָּ, גַּעַפְּגַּטְּלָתָט מִיטָּ דִּי אַוְיָגָן אָוָן דָּעֶרְלָאָנְגָּט יָאָסִינָן
אָ הַיִּסְעָ קַארְטָאָפְּלִיעָ.

— כָּאָפְּ אַיְבָּר, יָאָסִי, אַקְארְטָאָפְּלִיעָ. אָז מִיר וּוּעָלָן
דִּי וּוּרָעָט זִינָן, וּוּעָלָן מִיר אַיבְּעָרָאִיאָר עַסְנָן אַיְגָעָנָע...
נָאָר דָּעֶרְיקָעָר. סְזָאָל קִיְּנָן מַאֲכְלָזְקָעָסָן נִיט זִינָן אָוָן
מָעָן זָאָל זִיכְּרָאָסִי פָּאַרְגִּינְגָּעָן... אַיְיָ, יִידָּגָן, יִידָּגָן...

אָסָם דִּי נָאָעָנְטָעָ קָאנָאָלָבָּהָט דָּאָס יְוָנָגְוָוָאָרָג גַּעַ-
טִיאָפְּקָעָט מִיט לְאָפְּעָטָעָס אַינְגָּד עָרָהָטָט. יָאָסִי
הַוַּיְקָעָרָהָט פָּאַרְוִיכָעָט זִינָן צִיבָּעָק אָוָן פָּאַרְוּשָׁמוֹ-
רָעָט אָוָיגָן. עָרָהָט גַּעַהָעָרָט יְאַזְקָלָעָן מִיט אַיְנָן
אוֹיגָן.

— כִּיהָאָפְּ מִיכְּ דָּעֶרְמָאָנָט, יָאָסִי, פֿוֹן דִּי יִעְרָוָשָׂא-
לְאַיְמָעָר בְּרִידְעָר... נָאָכָּפָן פָּאָרָן בִּיסָּאָמִיקְדָּעָשָׂ...

דָּעָרָהָטָט אַוְוָעָקָגְלִיָּגָט דָּעָמָץ צִיבָּעָק אָוָן
זִיכְּרָאָסִי צְוָעָרָטָט קַארְטָאָפְּלִיעָ. עָרָהָט גַּעַוּעָן
שְׁטָאָרָק אָוָן קָאָס:

— ווֹאָס דערצ'ילסטו מיר קאוזאלעט, יאנקל? אֶז
מע שמוועסט איזשער — קאַלעקטיוו, אַין שייעכ צו
רעדנ? הײַנטיקע וועלט אַיז אַ וועלט אַן קאוזאלעט...
ער האָט אַרוּסְגַּשְׁלָעַפְּט אַ קַּארְטָאָפְּלִיעַ פֿוֹנוּם
פריסעק אָונֵג אַפְּגַּעֲזִיפְּצָט:

— נַאֲרַ מִיט מִיבָּב בְּאַכְּעָרָהּ אַפְּ אַיכְּ נִיט גַּעַטְרָאָפְּן...
אַיכְּ וּוֹיִס גַּרְנִיט, אַינְגּוּמָעַן מִינְגַּדְלָ אַיז
גַּעַרְאָטָן... רַאֲקַ עַר מַוְרָמְלָט אַפְּ גַּרְנִינָן אָונֵג סַ'אָרט
אַימְ, הַאַלְעָמִינְיָהּ דִּי פַּאֲלִישְׁוּקָעָס לְעַפְּנָן מִיט אָונְדָן
גוֹט... אַיכְּלַ דִּיר דַּעֲרַצְיִילָן בְּעַסָּאָד, אַז עַר אַיז גַּעַוְעָגָן
מִיט נִיאָכָעַן אַינְגּוּ אַלְעָוָסְקָעָר גַּעַרְיכָתָן. עַפְּעַס אַיז
דַּאָּרְטָן גַּעַלְעָגָן אַ מַעַסְיַרְעָלָע אַפְּנָן אַינְזַעְנָעָר, הָאָט
מַעַן זִיכְּ פֿוֹנְגְּ זִיכְּ אַרוּסְגַּעֲלָאָכְט. פַּאֲרָקָעָרט, מַעַן וּוֹילְ
שְׁוִינְגּוּ נִעְמָעַן נִיאָכָעַן אַינְגּוּ דַּעַר אַרְבָּעָט פָּאָר דַּעַר מַעַן
סִירָעָ, הָאָט אַימְ גַּדְלָ קַאְמָ אַפְּגַּעֲשְׁרִיגָּן... ווֹאָס,
ווֹאָס.— נַאֲרַ אַ צִּינְגָּלָהּ הָאָט עַר אַ גַּלְאָטָס, דַּעַר מַעַן
שְׁוּמָעָד.

יָאָסִי הוַיְקָעָר הָאָט אַפְּגַּעֲגָסָן הַאַלְפָעָ עַמְּעָר וּוֹאָס
סֻעָּר, סַ'זָּאָל אַימְ זִינְגְּ גַּרְינְגָּעָר צֹ טַרָּאָגָן, אָונֵג זִיכְּ
אַרְאַפְּגַּעֲלָאָזָט פֿוֹנוּם בְּעַרְגָּל צָוָם שְׁלַיָּאָכְט. בָּאָמָ שְׁלַיָּאָכְט
הָאָט עַר אַוְעַקְעַשְׁטָעָלָט דִּי עַמְּעָר אַפְּנָן גַּרְאָז, בְּאַ-
טְרָאָכָט דַּעַמְּ הַיְמָל, ווֹאָס הָאָט זִיכְּ גַּעַכְמָאָרָעָט, אַוְיִס-
גַּעַגָּסָן דִּי אַיְבָּעָרִיקָּעָ וּוֹאָסָעָר פֿוֹנְגְּ דִּי עַמְּעָר אָונֵג זִיכְּ
גַּעַיְאָזָט צְוָרִיק צָוָם קוּרִיבָּן.

— הַעֲרָסָטוֹ, יְאָנְקָל,— הָאָט דַּעַר הוַיְקָעָר גַּעַזְאָגָט
גַּעַלְאָסָן אָונֵג גַּעַנְגָּמָעָן אַרוּסְשָׁאָרָן מִיט אַ צְוּוִיְיָגָל
קַאָרְטָאָפְּלִיעַס פֿוֹנוּם **פרִיסְעָק** — אַיכְּ הָאָפְּ זִיכְּ בְּאַ-

טראכט! איך האָב זיך באַטראכט, — ווֹאָס ווּעליכ
לוּיפֿן צוֹ דִי קָאנָאוועָם, אָז דָעַר טָאג אָיז אלצְיַינָס אָ
כְּמַאֲרְנוּעָר טָאג אָוָג דָעַמ אָוִילְעָם אָיז מִיסְטָאָמָע קָאלָט.
וֹאָס פָּאָר אָ מְעֻשְׁגָעָנָעָר טְרִיזְקָט אִיצְטָעָר וּוֹאָסָעָר?
עָר האָט אִיבְּעֶרְגָּעָקָערְט אָנָּעָמָעָר, זיך צָוְגָעָזָעָצָט
אָפָ אִים אָוָג גַּעַנוּמָעָן שְׂיִילְגָן קָארְטָאָפְלִיעָס.

— ווּיְיסְטוּ, יָאנְקָל, וֹאָס אִיכְנוּ דִיר זָאָגָן? — דָעַר
הָוֵיקָעָר האָט דִי אָרוּסְגָּעָשָׂאָרְטָעָ קָארְטָאָפְלִיעָס צָוָּ
רִיךְ אָרְיִינְגָּעָלְיִיגְט אִינְ פְּרִיסְעָק, — זַיְיִינְגָעָן גָּאָרְנִיט
דָעְבָּאָקָן דִי קָארְטָאָפְלִיעָס! — עָר האָט זַיְכְ פָּאָרָ
קָלְעָרָט, — הָאָלְעוּוֹיִי לְאָמִיכְ לִיגְבְּ זָאָגָן, פָּוָן מִינְגְ בְּעָ-
נָאָק וּוּעָט קִינְגְ גּוֹטָס נִיט אָרוּסָס: עָר האָט זַיְכְ מִיטָּן
גָּאָנְצָנָג אָוִילְעָם כְּעוּרָעָ צָעְקָרִיגְט, מִינְגָאָדָל, אָוָג דִי
כְּעוּרָעָ וּוַיְלָג אִים אִיצְטָעָר אִינְ קָאנְג נִיט אָרְיִינְגָעָמָעָן.
אָיז, שְׁיִיעַכְ צָוְ רָעְדָג, מִיר אָיז אָגְרְוִיסְעָרְטָהָרְאָצְווֹיִי-
טִיךְ — אָלָעְ גַּיְעַנְ קִינְגְ אָלְעוּוֹכְקָ אָפָן זָאוֹאָד אָרְבָּעָטָן
אָוָג נָאָר עָר אִינְעָרְטָהָלְיִיבְטָ אָפְגָעָשְׁמִיטָן; עָר שְׁמוֹ-
עָסְטָ שְׁוִינְגָמִיט נִיאָכָעָן, אָז נִיאָכָעָן זָאָל אִים וּוֹידָעָר
צָוּנוּמָעָן צָוְ דִי קִינְדָעָר...

יָאנְקָל סְפִּיוֹאָק האָט גַּעַשְׁאָקָלָט מִיטָּן קָאָפָ, מַעָ-
הָאָט נִיט גַּעַקָּאָנָט וּוַיְסָגְ, צִי סִיגְעָפָעָלָט אִים, צִי נִינְגָן.

יָאָסִי האָט נִיט אָוִיסְגָּעָהָאָלָטָן:

— וֹאָס שָׁאָקָלָסְטוּ זַיְכְ, וּוֹי דָעַמְ רָאוּסְ צִיגְ? טִיעַ-
פָּעַס אָטָאָכָלָעָס הַיְּינְטִיקָעָ צִיעַטְ פְּלִיבְּבָן אָמְלָאָמָעָד?
עָר אָיז זַיְכְ אָפָאָרְפָּאָלְעָנָעָר, מִינְגָאָדָל! דִי כְּעוּרָעָ
הָאָבָן אִים נִיטְ לִיבְ, נָאָר עָר הָאָט זַיְכְ אָגָלְדָעָנָעָ
קָאָפָ אָפָ זַיְכְ, אָגָלְדָעָנָעָ קָאָפָ!

יאנקל האט אים איברגעשלאגן. ער האט גע-
קראצט די גולי אונ געקוקט אינ וואלד ארײַן.
— שא, יָאָסִי, שויב נאכּוֹן טָאָג, אונ עפֿעַס רָאַשְׁטַח
זִיכּ אַיִּנ וּוְאַלְרָה. אַיִּי, שא — לְאֹז צוֹרוֹן מִיט דִּינְג
פּוֹסְטָעֵפָאַסְנוּיךְ, אָוְנְדְזָעֶרֶע וַיְיַנְגַּע שְׂוִיכּ מַעֲכְיִיעּוֹ בְּאַלְד
צַו קּוּמָעָן פּוֹנְג דָּעָר אַרְבָּעַט, אַונְג מִיט דָּעָר וּוּעַטְשָׁעֶרֶע
הָאַלְטָה אַיְכּ נָאָכּ גַּאֲרָפָּנְפָּאַרְנָט. גַּיְיַי בְּעַסְעַר, יָאָסִי,
נָאָכּ וּוּאַסְעַר ...

פּוֹנְג וּוַיְיַט האט דָּעָר וּוְאַלְד גַּעַטְרָאַגְּנָן אַטְוִיב גַּע-
זָאָג, אַגְּצָוְיגָעָנָע פָּאַלְיְשָׁוּקִישׁ לִיד —
לוֹטְשִׁינְקָעָר בּוֹטָעָר, אַוְאַלְד לְאַפְּעַטָּעָס, אַיְזָגַע-
גָּאַנְגָּעָן אַהֲיִים פּוֹנְג דָּעָר אַרְבָּעַט, פּוֹנְגָעָם פָּאַרְטִּיקָן קָאָ-
נָאָל, אַונְג גַּעַזְוְנָגָעָן פּוֹנְג פָּאַלְעָטִיעָ ...

עַכּ, פָּאַלְעָסִיעָ, גְּרִינְעָר בְּלָאָט —
בְּלִיצְנָן הָעָלָן דִּינְגַּע נַעַכְתָּ,
דוֹנְגָעָרָס בְּרַעֲנָעָן דָּא דִי קוֹילָגָן,
שְׁפִינְגָּעָן וּוּעָבָן בְּלָאָוָן צִיְּגָ...
עַכּ, פָּאַלְעָסִיעָ, גְּרִינְעָר בְּלָאָט !

אָפּ אַרְבָּעַט

דָּאָס טִיבְּלָל אַיְזָא טִיפָּס, אַבְּרִיטָס אַונְג דָּעָר
לְעַנְגָּצִיט זִיבָּס אָפּ מִילְּן; רַעֲכָטָס — עַרְגָּעָץ צַו
אַבְּלָאַטִּיקָעָ הרַעֲבָלִיעָ, לִינְקָס — צַו די זַומְפָן.
פָּאָר פּוֹסְגִּיעָר אַיְזָא דָּא וּוּגָא קִירְצָעָרָעָר. סַע
גַּיְיט אַשְׁמָאָל גַּלְיִיכּ וּוְאַלְדִּשְׁטָעָגָל פִּיזָּן צַוְּמָ טִיכָּל,

האלט זיך אָפַ בָּאָמַ וְוָאָסָעַר אָוֹן הַיִּבְטַ זִיכַ וְוִידָעַר אָנַ,
פָוָנָקֶט אָזָא שְׁמָאָלָס אָוֹן אַיְנָגָעָטָרָאָטָנָס, פָוָנוּמַ צְוֹוִיְתָן
ברָעָג טִיכָל אָוֹן שְׁנִירָלָט זִיכַ וְוִיְיטַ, בֵּיו דָאָס אָוִיגַ
כָאָפֶט.

נִיט קִיְינַ בְּרִיקָל, נִיט קִיְינַ לְעוֹשָׂעָן אִיבָּעָרָן וְוָאַ
סָעָר. אִינַ מִיטָנַ טִיכָל, צְוֹוִישָׂנַ בְּיִידָעַ שְׁטָעָגָלָעַ,
שְׁטָעָקֶט אַ הַוִּיכָעָר דְרָאָנָג, טִיפַ אַרְיִינָגָעָזָעַצַט אִינַ
לְיִימִיקָנַ גְרוֹנָט, אָוֹן אָזָיַ שְׁטָאָרָצַט עָרַ פָוָנוּמַ וְוָאַ
סָעָר — אַ הַוִּיכָעָר שְׁטָאָמַ אַיְנָגָעָר, אַ וּוִיסַ אַפְגָעַ-
שְׁיִילָטָעַר, וְזָסַ וְוָעָרָט דִינָגָעַר צָוָם שְׁפִיצַז. קְוָמָט אַ
פּוֹסְגִיָעַר מִיטָנַ שְׁטָעָגַל צָוָם טִיכָל, פָאָרוֹוָאָרָפַט עָרַ
אַ שְׁטָרִיקָל, אַדָעָר אַסּוּקָוָוָאָטָעַ לְאָנָגָעַ צְוֹוִיָג אָפָנַ
שְׁפִיצַז דְרָאָנָג אָוֹן, בִּיאָגַט אִים אָנַ צָוַזַ זִיכַ, כָאָפֶט זִיכַ
אִינַ אִים אָנַ מִיטַ בְּיִידָעַ הָעָנָט, הַיִּבְטַ זִיכַ אָוֹנָטָעַר אָוֹן
טוֹטַ אַ וְאָרָפַ דָעַמַ קָרְפָעָר צָוָם צְוֹוִיְתָן בְּרָעָג... אַ
בִּיאָג אִינַ אַיְנַ זִּיטַ, אַ בִּיאָג אִינַ דָעַר צְוֹוִיְתָעַר זִיטַ, אַ
מִינָוֹת גַעֲדוּיָעָרָט עָסַ, אָוֹן דָעַר דְרָאָנָג שְׁטָעָקֶט שְׁוִינַ
וְוִידָעַר אַ גַלְיִיכָעָר אִינַ מִיטָנַ טִיכָל, וְוִי אָנַ אַנְגָעַ-
צְוִיגָנַ שְׁטִיקָל שְׁטָאָל, אָוֹן וְוָאָרָט אַפְרִישָׁעַ פָאָרָ-
שְׁוִינָעַג...

זַעַצְמַיַק קָאָרָאָסְטָעָנָעַר יְוָגָעָנַ, וְוָאָסַ האָפָנַ נְעַכְתָּן
בָאַ גָּרְגָעָנַ זִיכַ צְעָרָכָנַט — עָרַ אִיזַ שְׁוִינַ פָאָרְטִיקַ,
דָעַר קָאנָאָל — זִיְנָעָנַ אִיצְט, אִינַ לְוִיטָעָר-הָאָרְבָּסְטִיקַ
הָאָלָבָנַ טָאָג, גַעֲשָׁתָאָנָעָנַ מִיטַ דִי גַעֲלָאָטָעָטַע קָלוּמָעַקַ-
לָעַכַ אָפַ פָלִיְצָעַס בָאָמַ בְּרָעָג טִיכָל אָוֹן בָאָטְרָאָכַט
דָעַמַ „פָאָלָעָסִיָעַר בְּרִיקַ“, דָעַמַ אַפְגָעָשְׁיִילָטַן דְרָאָנַ
אִינַ מִיטַ וְוָאָסָעַר.

קײַן אַלְעָוָסָק זִינְעָב דֵי יְוָנָגָעָן גַּעֲגָאנְגָעָן, אָפָן
פֶּאָצְעַלְיִיְזָאוּאָד אַרְבְּעַטָּבָן. פָּא אַיְינָעָם אִין אַרְמִיִּיָּה
יְשָׁנָ קְלוּמָעָק אִיז גַּעֲלָעָגָן אִין פִּירָן צְוֹנוּיֶפְגָּעַלְיִיגָּט
אוֹגָ פַּאַרוֹויְקָלָט אִין אָ פַּאְפִּיר דַּעַר קַאַלְעַקְטִיוּנָעָר
אָפְמָאָכָ, וּוֹאָס דַּעַר זָאוּאָד הָאָט אָוְנְטַעְרְגַּעַשְׂרִיבָן אָפָּ
זַעַכְזִיק אַרְבְּעַטָּעָר פָּוָן לַוְטְשִׁינְקָעָר קָאַנָּאָלָן: אָ פָעָרָ-
צִיךְ בְּעוּרָע שְׁטַעַלְנָ זִיכְ אִין דֵי לִימְ-קָאָרְיָעָן, אִין
דֵי פּוּרְעָמְ-וּאָרְשָׁטָאָטָן אוֹגָ דֵי אַיְבָּעָרִיקָע—בָּא טִישָׁ-
גַּעַפְעָסָ. אָוִיס אַרְבְּעַטָּנָ אָפָן סְעֻזָּאָן, אָוִיס וּוּגַנְטַעַרְנוּ מִיטָּ
אָ פּוֹרָל הָאָלָץ פָּוָן דַּעַר בִּירוּשָׁעָ, אָסָּאָפָּ צּוֹם בִּיטָּעָרָן
דִּיסְקָאָנָטָאָלָע אָנָהִיָּבָ פְּרִילִינָג אִין דֵי בּוּיְ-קָאָנְטָאָרָן.
— גִּיטְלִיאָנְסָקָי, מָאַזְיקָ, אָנוּ זַיִּ אָ בְּעָרִיעָ אָוָן
שְׁטַעַל זִיכְ אָפָוּ אַיְזָעָרָנָעָם בְּרִיקָ, וּוֹאָס טִיטְלָתָ מִיטָּ
פָּאָרְשָׁפִּיצְטָעָר נָאָזָ אִין מִיטָּן טִיכָּ... וּוּיְזָ, וּוֹאָס אָ
שְׁלָאָסָעָר קָאָן...

— אָוָן אַיְכָ וּוּיְסָ, אָוָן אַיְכָ וּוּיְסָ, — אִיז קְרִיסָ
אַרְיִינְגְּעַקְרָאָכָן מִיטָּ בְּיִידָעָ פִּיסָּ אִין וּוּאָסָעָר, — מַעָּ
דָּאָרָפָ מִיטָּ אֹזָא מִינָּ זָאָכָ צּוֹצְעָנָ דַּעַם שְׁפִּיצָ דְּרָאָנָגָ
צָו אָוְנְדָזָ, אָט אָזְוִיָּ, זִיכְ אָנְכָאָפָן אָוָן אַלְאָזָ טָוָן זִיכְ
אַיְנְדָעְרְלָוְפָטָן צּוֹמָ צְוּיִיטָן בְּרָעָ...

— מַאְזְלָטָאָוּ דַּעַר בָּאָפָעָ דִּינְעָרָ!

דָּאָס הָאָגָעָלָל הָאָט זִיכְ גַּעֲזָעָטָ אָפָּ זִיכְ קְלוּמָעָק,
אָנְגָעָהָוִיבָן אָוִיסְטוּנָ דֵי שִׁיכָ אָוָן קְיִינָ אָנוֹיָגָ נִיטָ אַרְאָפָּ
גַּעַנְומָעָן פָּוָנָעָמָ דְּרָאָנָגָ. עָרָ הָאָט גַּעַרְעָדָט אָפָּ
קָאָלָ, צָו זִיכְ אַלְיִינָ:

— גּוֹטָ, כָּאָפָ אַיְכָ אָגָ דַּעַם שְׁפִּיצָ דְּרָאָנָג אָוָן טָוָן
זִיכְ אָוְאָרָפָ צָו דַּעַר צְוּיִיטָרָ זַיִּיטָ, נָאָר טָאָמָעָר קָאָן

איך ניט אַרְאָפֶשְׁפְּרִינְגְּעָן אֶפְ דָּעֵר עֲרֵד, אֹוָן דָּעֵר
דרָאנְג טָוֵט מִיכְ אַצְיָ אֶפְ צְרוּיקְוּעָגָם, פְּלִיבְ אַיכְ זִיכְ
הַעֲנְגָעָן אַיְנְמִיטָן טִיכְלָ, אֹוָן אַזְוִיּוֹי אַיכְ הַעֲנָגָ, טָאַ
מַעַר טָוֵ אַיכְ זִיכְ אֶגְלִיטְשָׁ אַרְאָפְ... אָנוּ, אַוּרְוּצְקִי;
לְאַמְּמִיכְ זָעָן, מַאֲכֵ דָעֵם אַנְהִיְיבְ...

אַוּרְוּצְקִי הַאַט פּוֹנְ ערְגָעָץ גַּעֲפְרָאַכְטָ צָו טְרָאָגָן
אֶלְאָנְגָעָ וּוּרְבָּעָנָעָ צְוּיִיגָ מִיטָ אֶפְאָר סְוקָעָס בָּאָמָ
עָקָ, אַרְיִינָ אַיְגָ וּוּאָסָעָר בֵּין דֵי קְנִי אֹוָן גַּעֲפְרָוּוֹת זִיכְ
פָּאָרְכָּאָפְןָ דָעֵם שְׁפִיצָ דְרָאנְגָ. אַלְעָהָאָפְןָ זִיכְ
אוּיסְגָּעַשְׁטָעַלְטָ אַרְוּמָ אַיְם אֹוָן גַּעֲשְׁרִיעָן וּוּי צָו
אֶטְרִיבָנָ:

— אַוּרְוּצְקִי, פּוֹב דָעֵר זִיטְ...

— אָאָטְ!...

— קָאָלִיקָעָ, פָּאָמְעַלְעַכְנָ!...

— וּוּאָס צִיטָעָרָן דֵיר אַזְוִי דֵי הַעֲנָטָ? גִּיבְ מִירְ!

— מִיר גִּיבְ!

— לְאַזְטָ מִיכְ!

— אָאָט ...

אַוּרְוּצְקִי הַאַט פָּאָרְטְשָׁעְפָּעַט דָעֵם שְׁפִיצָ דְרָאנְג
אֹוָן פָּאָרְזִיכְטִיק גַּעֲנוּמָעָן צְיַעַן דֵי צְוּיִיגָ צָו זִיכְ. דָעֵר
דרָאנְג הַאַט זִיכְ גַּעֲבוֹיגָן, גַּעֲבוֹיגָן, אֹוָן דָאָס הַאָנֻכָּל
איַז אָוּנְטָעְרָגְעַשְׁפְּרָוּנְגָעָן אֹוָן אַנְגָעַכָּאָפְט דָעֵם שְׁפִיצָ,
צְוּיִי יְוָגָעָן פּוֹנְ בִּיְדָעְ זַיְתָן הַאָפְןָ אַרְוּפְגָעַלְיִיגָ
דֵי הַעֲנָט אָפְןָ הַאָנֻכָּלָס אַקְסָל :

— שְׂצִיּוֹ פָעָסָט, גּוּטָעָר בְּרוּדָעָר!

— דָעֵר דְרָאנְג קָעָן דִיכְ אַצְיָ טָוָן, בִּיסְטוֹ פָאָרְ-
טִיקְ...

— בעורע, ווער נעט זיך אונטער דער ער-
שטער?

— זאל דאס האנעלל זיך לאזונג, ער אין א גראַנְ-
געַר...

דאָס האנעלל האָט שיר דעם שפֿיצֶן דראָנג ניט
אָפְגָעַלְאָזֶט. אָזּוַי האָט עס אִים אָנֵן אָר גַעֲטָוָן. ער האָט
געמאָכֶט מיטַנְג קאָפֶן אַינְג די זַיְתָּן:

— ווֹיַיל אַיכֶן אַגְּרִינְגָּרְעָרְן! אַיכֶן האָבָּן קִיְּנָן
וּוְאָגָּן נִיט אָפֶן זַיְכָּן אַגְּרִיפָּן אָונְג דָּרְצָוָן נַאֲכָן אָ
פּוֹיְגָּטָן אָפֶן אַהֲיָן דֻּעָם דְּרָאָנְג...

מע האָט זַיְכָּן אַלְעָם מִיטַּאְמָל אָמְגַעְקוּקָט צָוָם וּוְאָלְדָן:
— שאָט. עַמְעַצְעָר גַּיִּתְדָּרְטָן, אָ פָּאַלְישָׁוֹק גַּיִּיט,
ניַיְנָן — אָ פּוֹיעַרְטָעָן, לאָמִיר זַיְלָאָזֶן די עַרְשָׁטָע, וּוּלְגָן
מִיר זַעַעַן...

— בעורע, סִיאַזְן בִּיזָּאַיְעָן פָּאָרְבָּן קְלִיְּדָל, לאָמִיר
איַבְּעַרְטָאַנְגָּן בִּיוֹ זַיְקָוְמָט צָוָן, אַנְיָיט וּוּעָט גַּאנְצָ פָּאָזָן
לְעַסְיָעָן נַאֲכָדָעָם כּוֹיְזָעָן, וּוּיְיָ מִיר האַבָּן זַיְכָּן גַּעַ-
קוּוּטָשָׁט.

דאָס האנעלל האָט אַדרְיָי גַעֲטָוָן מִיטָּן די פְּלִיְּצָעָס
אוֹגָן אַרְאַפְגָעַוּזָאַרְפָּן די פְּרַעְמַדָּע הַעֲנָט, וּוֹאָס זַיְנָעָן
גַעַלְעָגָן אָפֶן זַיְנָעָן אַקְסָל, אָפְגָעַטְרָאַטָּן מִיטַנְג שְׁפֿיצֶן
דְרָאָנְג אַינְג די הַעֲנָט אַפְּרִיטָאָפֶן צְוָרִיק, זַיְכָן אָ
הַיְיָ גַעַגְעָבָן אוֹגָן אַשְׂוּעָבָן גַעַגְעָבָן מִיטָּן קְעַרְפָּעָר
אוֹגָן אַרְאַפְגָעַשְׁפְּרוֹנוֹגָעָן פָוָן דָעָר צְוֹוִיטָעָר זַיְיט טִיכָּל...
דָעָר דְרָאָנְג, וּוֹאָס דָאס האנעלל האָט אָפְגָעַלְאָזֶט,
הָאָט זַיְכָן אַהֲיָדָעָ גַעַכְוָן אוֹגָן גַעַבְלִיבָן שְׁטָעָקָן אַינְג
מִיטַנְג טִיכָּל, וּוּיְיָ נִיט אִים מִינְגָט מַעַן.

די יונגען, פון דער זייט טיעכל, האבן געפאטשט
בראווא, אונטערגעטאנצט פאר סימכע, אונז אינער,
און אכצניאַריך באָכערל מיט אויסגעשטשערבעטע
נאֶזעלכערן ווי א גימל, האָט זיך צעהאָקלט אונ זיך
געפלעסקעט אַין די אַנגעבלאָזענע באָקן:
— אָפּ מיינן ווועארט בעכערע — אַ קאָפְּפָאָרְרָע
אללע בּרִיךְן אַין דער וועלט...
אָוּרוֹצְקיַהָאָט ווַיְדַעַר מֵיט דָעַר צוֹוִיגַ גַּעֲנוּמָעַג
פאָרטשעפָעַן דַעַם דְּרָאָנְג. קְרִיסַהָאָט אִים אַכְּפָגָע
טּוֹן פָּאָר דָעַר האָנט:
— ווֹאָרְט אַמִּיגְוּטַן! ווַיְסַט ווַעַר סִגְיִיט אַהֲעַרְצָוּ?
מַאְרָקָא גַּיְיט, אַ לּוֹטְשִׁינְקָעַר מַיְידַל! אַיכְ זָאָל אָזְוִי
איְבּוּרְטָאָנְצָן דַעַם בּרִיךְ...
כְּעוּרָעַ האָבָן שׂוֹין גַּעֲמָאָכְטַן אַ קְרִיזַן אַרְוֹם מַאְרָךְ
קָאָג אַונְ גַּעֲשְׁטָאָנְעַג אַפְּיִסְלַ אַפְּהָעַנְטִיק פָּוֹן אַיְדַר
קְלִינְגְּעַנְדִּיקָן גַּעֲלַעַכְטָעַר אַונְ פָּוֹנוּמַן גְּרִינְעַם כּוֹזְעַקְ
וּוֹאָסַהָאָט גַּעֲשְׁפִּילַט אַין אַיְרָע אַוְיגָן, פָּוֹן דִי ווּעָרָ
טָעַר, ווֹאָס זִי האָט גַּעֲוֹוָאָרְפָּן אַין אלָע זִיטְןָן:
— אַיְרָמִינְט, פָּאָלְעַסְיַע לְאֹזְטַ אַיכְ שׂוֹין אַרְוִיסָ?
פָּאָלְעַסְיַע לְאֹזְטַ אַיכְ נָאָכְ נִיטְ אַרְוִיסָ...
פָּוֹן יְעַנְעַר זִיטְ טִיכְלַהָאָט דָאָס האָנְעַל עַפְעַט
גַּעֲשְׁרִיעַג אַונְ גַּעֲמָאָכְט מֵיט דִי העַנְט. מַאְרָקָהָאָט אַ
גַּעֲשְׁרִיְיַהָגְטוֹן צָו אִים:
— פָּעַטְעַר, ווַיְיִטְעַר שְׁנִינְידַט אַיְבְּעַר דַעַם ווּעַגְ נָאָכְ
אַ טִיכְלַ, אַ בְּרִיטְעַרְט — פְּרִיְיט זִיךְ נִיטְ, פָּעַטְעַר...
זִי האָט זִיךְ גַּעֲדְרִיְיט צְוִישַׁג דִי יְוֹנְגָעַן אַונְ עַמְעַצְן
גַּעֲזָוָכְט. אַיְרָ גַּעַל שָׁאָלְעַלְלַהָאָט זִיךְ גַּעֲגִילַט פָּוֹן דָעַר

זונ, ווי א גרויסע הארכטיקע בלאט אפ א צוועידי
כערט פײַמל. א גיכנ גי געטונג צו אָוּרֶוצְקיַן:
— אָוּרֶוצְקיַן, דו אַנטְלוֹיפְַסְט אָוִיכַן: די עַלְטָעַרְע
אַיעַרְעַע זַיְנְגַן שַׂיְגַן לִיטִישָׁרְעַ פֿוֹן אַיְכַן —
זַיְ פְּלִיעְבָּגֵן אָונְדוֹעַרְעַע שְׂכִינִים... — גַּעֲמָאַכְט מִיט א
הָאנְטַ אַלְעַדְעַלְעַ אַיְבָּעַרְגַּן מַוְיל אָוֹן גַּעֲשְׁרִיעַן צַוְּמַח
הָאנְעַכְלַ — שְׁפָרִינְגַּ אָפַן צַוְּרִיק אַהֲרָה, אָוִיכַן דו
קָאנְסְטַ...

יונגען האָפְּגַן זַיְ פָּאָרוּוֹאָרְפַּן מִיט רַיְיךְ. דָּאס אַכְּצַנְזַן
יָאָרְיקַע בְּאַכְּעָרְלַ מִיט דַּעַר גִּימְלַ-נָּאוֹן האָט אוּסְגַּעַץ
כָּאָפְּט בְּאָוּרֶוצְקיַן די לְאַנְגָּע צַוְּיִיגַן, אַיְינַס אָוֹן צַוְּיִיגַן
זַיְ פָּאָרוּוֹאָרְפַּן אָפַן דְּרָאָנְגַן, אִם צַוְּגַעְצִיְגַן, זַיְכַן אָ
הַיְיַבְגַּעַגְבָּגַן אָוֹן אַרְיְבָּעַרְגָּעַפְּלָוִיְגַן אָפַן דַּעַר צַוְּיִיטַר
זַיְיטַ...

— אַלְעַפְּבָּעַדְיקַעַר גַּעַפְּלַדְעַר האָט אַ פְּלִיעַץ גַּעַטְוֹן
פֿוֹן צַעַנְדְּלִיקַעַר מַיְילַעַר. אַיְנַס מִינְנַטְבַּתְבַּת מַעַן
פָּאָרְגָּעָסְגַּן מַאָרְקָאָגַן, האָט אַוְפָּגָעַהָעַרְטַן שְׂנִידַן די אַוְיַגַּן
דָּאס גָּאָלְדַן פֿוֹן אַיְרַ שְׁאַלְעַכְלַ. אַלְעַהָאָפְּגַיְיכַן צַוְּיִיגַן
גַּעַקְרַעְמַפְּעוּוּט אָפַן די פְּלִיעַץְעַסְטַרְעַס די קְלוּמַעְקָלַעַב זַיְיטַ
עַרְעַע אָוֹן זַיְכַן אַוְיַסְגַּעַשְׁטַעַלְטַן אַיְנַס שְׁעַרְעַנְגַּע
מִיטַּן פָּאָנְעַטְמַן צַוְּמַח דְּרָאָנְגַן.

קרִיסִּים אַיְזַן אַרְיְבָּעַרְגָּעַשְׁפָּרוֹנוֹגָעַן. אַיְינַעַר נַאֲכַב אַיְיַיְהַ
נַעַם האָפְּגַן יונגען גַּעַצְיִיגַן צַוְּיִיגַן זַיְכַן דַּעַם דְּרָאָנְגַן אָוֹן גַּעַץ
טְרָאָגַן זַיְכַן אַיְבָּעַרְגַּן טַיְיכַלְ, וּיְהַלְעַשְׁקָעַס.

אַיְינַעַר אַיְזַן גַּעַפְּלִיבְּגַן פֿוֹן דַּעַר זַיְיטַ. אָוּרֶוצְקיַן. עַר
הָאָט די גַּאנְצַע צַיְטַ צַוְּטוֹן גַּעַהָאָט מִיט די פָּאָפִיקַן
לְעַכְלַ פֿוֹן זַיְינַן קְלוּמַעְקַלְ. קָאָמַן זַיְיַ פָּאָרְפּוֹנְדַן אַזְוִי, אַזְוִי

ז' זאלג ניט שנידן אונטער די פאכועט. אויסגע-
שטרעקט מאركאן א האנט:

— גו, פארבליב! — געצייגן צו זיך דעם דראנג
אונ אים אלץ ניט געקענט כאפנ, — מירן ארבעטן
אין אליעוסק, אונ וויפל אין פון אליעוסק קיין אוז-
ראן?... אָוּרְצֶקִי הָאָט שׁוֹינְגַּן פָּאָרְטְּשָׁעְפֶּעֶט דָּעַם דְּרָאָנְג
אונ פָּאָרוֹזִיכְטִיק אִים צּוֹגְעְפּוֹיְגַּן. סֵיאַין אִים אָפְּגָעְקוֹ-
מען: — מאركא, אונ מיט אונדז ווילסטו ניט גיינ אפנ
זאוואָד, ארײַן אין אונדזער קָאַלְעַקְטִּיו? מִיר וּוּאַלְטָן
דיַךְ צּוֹגְעַנוּמָעַן... — סֵיאַהָאָט אִים אַוְאַשׁ גַּעֲטָוֹן דָּאָס
גרינס פון מאركאָס אויגַן.

— אִיכְּ הָאָט זִיכְּ שׁוֹינְגַּן גַּעֲזָעָנְטִים טָאָטָן... אָ
הָאָט עַר גַּעֲגּוֹאַלְדָּעְוּוּט... אַונ אָפְּנָן זָאוּאָד וּוּעַט
מען מִיכְּ צּוֹנְעַמָּעַן, — זִיכְּ הָאָט זִיכְּ הַילְכִּיק צְעַלְאָכְט
נָאָר דיַ אָוִיגַּן זִיְּנָעַן גַּעֲבְּלִיבְּגַּן גַּרְיַן אַונ אַנְגָּעָ-
שְׁטְרָעָנְגַּט, — אִיכְּ בֵּין יָעַנְעַ וּוֹאָכְ גַּעֲוָעַן אָפְּנָן יַאֲרִיד
אין אליעוסק, הָאָט מעַן מִיר גַּעֲזָאָגְט אַינְ זָאוּאָד, אָז
מַעַן וּוּעַט מִיכְּ צּוֹנְעַמָּעַן, אָוִיב אִיכְּ וּוּעַל זִיְּנָן צּוֹגָעָ-
שְׁרִיבְּגַּן אַיְּנָר קָאַלְעַקְטִּיו... .

לאָנְדִּיק הָאָט מאָרְקָא אַיְּבָרְגָּעַנוּמָעַן פון אָוּ-
רוֹצְקִיס האָנט דָּעַם שְׁפִּיצְ דְּרָאָנְג, זִיכְּ אַ רִיר גַּעֲטָוֹן
אונ אַיְּבָרְגָּעַשְׁפְּרוֹנְגָּעַן דָּאָס טִיכְלָל... .

גַּיְּעַן זַעֲכִיק קָאַרְאָסְטָעָנְדָר יְוָנְגָעָב אֶפְּ אלְיעָוָסְק.
אין זָאוּאָד. אוִיס אַרְבָּעָטָן אָפְּנָן סְעֻזָּן, אוִיס זִיְּנָן
ニִכְּנָע אַיְּנָה דיַ פּוֹיְקָאָנְטָאָרְגָּן... מַעַן הָאָט זִיכְּ צְעַשְׁיַת
צְוִישָׁן זַי בִּימָעַר אַונ סֵיאַין פּוֹל דָּעַר וּוּאַלְד מִיט
יְוָנְגָן אַיְּבָרְגָּפָ, מִיט זַאְרְגָּלָזָן הִיקָּע:

— אהו!

— מאראקא, אהער!

— אהער! פארצ'י דאס פאלעסישע געזאנג, מאראקא!
אָפַ אַפְּרִיְּטָעַר לְאַנְקָעַ הָאָט מִירֻעּוֹ-זָוֶן גַּעַשְׁמִירַט
פָּסְנֵ-שִׁין אַיְבָּעַר אַרְוִיסְגַּעֲקָרְאַכְעָנָע שָׁאָטָנָס. מַאְרָקָא
אַיְזַ אַגְּשַׁטָּאָנָעַן בֵּין הַאָלָב אַיְבָּ גְּרָאָז, דָּעַר טַוְנְקָעַלְעָד
אַפְּגַּעַצְיִגְעַנְעָר פָּאנָעָם מִינְעָט זִיכְרָאַן דָּעַר שְׁפִילְפָּוָן
לִיכְטָ אָוָן, שָׁאָטָן, אַיְבָּ אַרְגָּן קָאָרְבָּן זִיכְרָוִיטָע
שְׁפָרָעַנְקָעַלְעָכְךָ:

— בעורע, צו מִיְּיִיר! דָּא נַעֲכְתִּיקָן! נַאֲכָ אַטָּג
גַּעַגְגָּן קִיְּנָן אַלְעָוָסָק!

— שִׁיטָּעָרְגָּן צָעַלְיִיגְטָן! מַאְכָט פִּיעָרָ!

— פִּיעָרָ!

די זונ האט זיך געועצת פון יונער זימט ביימער.
בא יאנקל ספיוואקס קורין האט א שיטער-פִּיעָרָל
זיך צעלאקיurt העלער אונ העלער. איינציקוויין
האבן מידע אויסגעמאטערטע קאראסטענען אַנגָעַ
הויבָן צוקומען צומ קורין אונ זיך א וואלגר גע-
טונ שוויגנדיקע אָפָן אויסגעברענטן גְּרָאָז אַרוּם שִׁיְּ
טָרָ. דָּאָס מַאְגָעָר פָּאַלְיִשְׁוָקָל מִיטָן קָלָאַטְשָׁע-בְּעַרְדָּל
אַיְזַ אַרְוִיסְגַּעֲשַׁוּמוּמָעַן פָּוָן דָּעַר אַוְנְטָ-טַוְנְקָלְקִיט מִיט
אַפְּנְטָל צוּיִיגָן אָפָן דִּי פְּלִיאִיצָעָס.

— באווארנט די אַקְסָן?

— באווארנט.

— באווארנט?

— באווארנט.

דאָס פֿאַליַּשׁוֹקֵל האָט גְּרֻעָסֶעֶר גַּעֲמָאַכְטַּ דַּעַם שְׂיִיַּטְרָ. זַיְכ אָוּמְרוֹיַּק אָוּמְגַעְקוֹקֵט אָפָּנָ אוּלְּעָם, וְוּאָס אִיז גַּעֲזָעָסֶן שְׂוּוּיְגַנְדִּיק אָוּנָ גַּעֲוָאַרְהָעָמֶט דִּי פֿאַרְעָרְדִּיקְטַּעְתַּע הַעַנְטַע אָפָּנָ פֿיְיָעָר, גַּעֲוָאַלְטַע עַפְעָס כְּרַעְגָּן, נַאֲרָא מַאֲכָגַעַבָּנוּ מִיטַּדְרָהָאנְטַע, — זַיְכ בָּאַטְרָאַכְטַּ, אָזְזַע דַּאֲרָפְנִיט.

יאָסִי הַוַּיְקָעָר האָט אָרוּיְסְגַעְשְׁלַעְפַּט דַּעַם צִיבָּעָק אָוּנָ אִים אָנְגַעַשְׁטָאַפְט מִיטַּטְיוֹנָ. אָזָג גַעַטְוֹנָ צֹו מַאַדְרִינְעָנוּ:

— מַעַג מַעַג שְׂוִינָגְרוּבָּרְגָּן, צָאַדְיק מַיְינְעָרָ? אִיְדָּבָּר אַיְבָּ, גַּאֲטָס גַּאֲנָאָוּיִם, הָאָפָּאַיְכָּ אָגַנְצָן טַאֲגָנִיט גַּעַרְוִיכְעָרְטַע...

אוּלְּעָם האָט גַּעַשְׂוִיגָּן. שְׁעַפְטָל אִיז אָנָ אָפְגָּעָ-
שְׁוּאַכְטָעָר אָוּפְגַעַשְׁטָאַנְעָגָן, גַּעַנוּמָעָנוּ דִּי עַמְּדָר אַוְנָ
אוּוּקָגָן נַאֲכָוָאַסְעָר. גַּעַמְאַכְטַע עַטְלַעְכַּע טְרִיטַע אַרְאָפְ-
בָּאָרְגָּ אָוּנָ אָוִיסְגַעְדָּרִיטַע דַּעַם קָאָפְצָוּמָ שִׁיְתָעָרָ:

— נַעַמְתָּ שְׁיַילְבָּן קָאָרְטָאַפְלִיעָטָס, שְׂוִינָגְצִיְּטָ פֿאַרְ-
פָּאַסְטָנוּ! — זַיְכ גַּעַלְאָזָט גַּיְינָ אָוּנָ גַּעַבְוִירְטַשְׁעָט אַיְגָדָעָר
פֿאַרְדָּ אַרְיִינָ: — סְזָאָל אָוְנְדוּ נַיְטְגַעְרָעְכָּנָט וּוּרְגָּן, מִירָ...
זַיְינְעָבָגָן אָגַנְצָעָ אַיְידָעָ...

יאָסִי האָט אַרְיִינְגַעְלִיְגָטָס אָקוּלְעָכָל. אַיְנָ צִיבָּעָק
אוּנָ גַעַרְעָדָט אָוּנָ נַיְטְאָוּפְגַעְהָעָרָט רַעְדָנוּ:

— מַיְמַאְנְגַעְפְשָׁעָכָ: טָאָרָמָעָנָגָן, נַיְטְוּיְלָסָאָן יַאֲנְקִיְפָעָר, טָאָרָמָעָנָגָן נַיְטְאָרְפַעְטָן אַרְיִיכָ, שִׁיְעָכָ-
צֹו רַעְדָנוּ... עַלְעַ אַיְרָ זַעַנְטָ מַוְסְקָעָמָמִיטָן פָּאָלִיָּ-
שָׁוּקָלָ, אָזְזַע אַיְצָטָא שִׁיְנָעָרָ נַאֲגָאָיזָא גַעְפִינְסָמָ-
אוּגָאָזְזַע נַיְטְאָרְפַעְטָן אִיזָדִיְגָרְטָע אַוְיִירָעָ, האָט

שוויג הײַנט געהאָט אַ שיינעם פֿאַנעם אַיִיעַר אַרְבֵּעַט
אַפְּן נִיכְתְּעַרְבָּג האָרֶצְנוּ...

פֿוֹנוּמַן שׂוֹוָאַרְצְנוּ וּוּלְדָל אַיז אַ הוַיְכָעַר מַעֲנְטֵש
גַּעַגְּאַנְגְּעַן מִיט גִּיכְנַן שְׁפָגַן אָוָן זִיכְרַעַנְעַגְּנַעַטְעַרְט
צּוֹם שִׁיטָּעָר.

יאָסִי הָאָט זִיכְרַעַנְגַּן אָוָן אַ צִּיקְעַ גַּעַטְוָן אַפְּן
שִׁיטָּעָר:

— דַּעַר גּוֹטְעַרְ-יִיד גִּיטְשְׁוִינְגַּן... עַר הָאָט טַאַקְעַ
זַּיְינְס אַוְיְסָגְעַפְּרִירְט — עַר הָאָט טַאַקְעַ הַיְּינְטַן נִיט גַּעַ-
אַרְבֵּעַט... רַעַב לִיְּיוֹן, גִּיטְאַפְּסִיל גִּיכְבָּעָר, סִזְוָאַרְט אַפְּ
אַיְיכְּ אַ גַּעַהְוִיְּבָעָנָעַ וּוּעַטְשְׁעַרְעָ... — אַטְאַרְעַ גַּעַטְוָן מִיט
דַּעַר הַאנְט יַאַנְקְלָעָנָן: — יַאַנְקָלָל, זַּיְינְט אַזְוִי אַנְגְּגָעַי
בְּלָאָזְגַּן, אַבְּיַי דַּו הָאָסְט גַּעַפְּאָסְט, הָאָט דַּעַר אַיְבָּעָרִ
שְׁטָעַר דִּיר אַוְנְטְּעַרְגָּעַשְׁרִיבָּן דַּאַס קוּוִיטְל... כְּמָ... אָוָן
אַיְינְג יַאַנְקִיפָּעָר, אַז מַע אַרְבֵּעַט? שִׁיעַכְבָּץְרוּ רַיְּדָנְג... אַיְנְ
שְׁטָאָט וּוּאַלְטָן מִיר גַּעַרְבֵּעַט אַיְנְ בְּעַסְמַעְדָּרָעַשְׁ מִיטָּן
גַּאַרְגָּל, אָוָן דָּא הַאָבָּן מִיר גַּעַרְבֵּעַט אַיְנְ פָּעַלְדָּ מִיט
דיַּהְעַנְטָ...

אוַיְלָעַם הָאָט זִיכְרַעַנְגַּן אַ רְוַדְעַר גַּעַטְוָן בָּאָמַ שִׁיטָּעָר.
קַיְיַינְעַר הָאָט נִיט גַּעַקְוּקְט אַפְּ יַאַסְגַּן. בָּאַלְעַמְעַן זַּיְיַיְ
נָעַן גַּעַוּעַן. דַּיְ בְּרַעְמַעְן צְוּנוֹיְפְּגַעְצְזִוְגַּן אָוָן טִיפָּע
קַנְיִיטְשָׁן הַאָבָּן זִיכְרַעַנְגַּן אַיְנְ דַּי זַיְטָנְגְ מַוְילְ.
דַּאַס פָּאַלְיְשָׁוּקְלָה הָאָט אַרְפְּגַעְוּוֹאַרְפָּן אַפְּנָן פִּיעַרְ אַ
פְּרִישָׁ בִּינְטָל צְוּוּיְגָן. גַּעַפְּרָוּוֹת אַ רְעַד טָוָן מִיט אַ
פְּרִיְילְעַכְעָרְ מִינְעָ:

— האָדִיעַ! אַירְיַט שְׁוִינְגַּן הַאָבָּן אַגְּוֹט יַאַר — דַּיְעַרְ
הָאָט זִיכְרַעַנְגַּן, וּוי צְוּקְעַרְ-לְעַקְעָכְ.

א קלעפ געטונג אין שטערן: — איר ווועט אופהייבן די
גאנצע רוייערד אין א זואכ ארום, ווועט איר נאבדעם
אָפְּדָאוּרַעֲנָג אַיִּעֶר טָאָג... אַ, צֵּי נַיְבָן? ..
פֿוֹנְ-זִיךְ אַיְזָ אָוִילָעָם מַונְטָעָרָעָר גַּעֲוָוָאָרָגָן, אַנְגָּעָ-
הוּיְבָגָן זִיכְ דּוֹרְכוֹוָאָרְפָּגָן מִיט וּוּרְטָעָר אָוָן דָּעָר שְׁמוּעָם
איַז זִיכְ צְעוֹוָאָקָסָן:

— אָוּוָאָדָע בָּאָמָּ קָאָנָאָל אַיְזָ גַּעֲוָעָן גְּרִינְגָּאָר.

— בִּיסְטָ אָפְּעָר אַמְּיָוָוָן, וּוּי דֵי אָקָסָן הָאָפָּגָן גַּעָ-
שְׁלָעָפָּט?

— בָּא מִיר אַיְזָ נָאָר דָּעָר אָקָעָר אַלְעָמָאָל אָרוֹיסָ-
גַּעֲרָאָכָן, הָאָפָּ אַיְכָ גַּעֲמָזָט אַנְקוּמָעָן מִיט אַשְׁלָעָסָ-
טְשְׁוּוּעָ צּוֹם רַעֲבָן...

— דּוּרִיקָעָר, דּיוֹוָאָרְצָלָעָג, — אַפְּאָנָעָם, אַוְאָלָד הָאָט
אַמְּאָל דָּא גַּעֲוָוָאָקָסָן.

— דּוּרְפָּאָר אַיְזָ דָּא דֵי עָרָד גּוֹט דּוּרְכָּגָעְפּוֹיְלָט...

— אַיְזָ עַס אַמְּיַלָּע?

— וּוּאָדָעָן, אַכְּיָסָאָרָן?

לִיְוָוִי שְׁלִימָעָם אַיְזָ גַּעֲשְׁתָאָנָעָג בָּאָמָּ שְׁיִטָּעָר אָוָן
דֵי גְּרָאָוָע בָּאָרְדָּ זִיְנָעָ אַיְזָ גַּעֲוָעָן גַּעַל פֿוֹנְ שְׁיִטְעָרָ-
אָפְּשָׁיְגָן. זִיְנָה הַיּוֹזְרִיקָלָעָכָ קָאָל הָאָט זִיכְ אַרְיִינְגָּעָ-
רִיכָּן אַיְנָעָם אַוְגָעַלְעַבְטָן שְׁמוּעָם פֿוֹנְעָם אָוִילָעָם:

— אַיְכְּ הָאָפָּ אַיְכְּ צּוֹ דּוּרְצִיְלָן אַמְּיַסְעָ שְׁעהָאָיָע..

קָאָלְטָעָר לוּיטָעָר פֿרִימָאָרָגָן הָאָט גַּעֲצִיטָעָרָט
מִיט פֿרָאָכְטִיקָן זִילְפָּעָר אָפָּ דֵי גַּעַלְעַגְעַרְטָע גְּרָאָזָן.
אָפָּ אַנְגָּעָצְוִיְגָעָנָע שְׁפִינְנוּוּעַפְּאָדָעָם אַיְבָעָר בִּימָעָר
אַיְבָעָר שְׁלִיאָכָנְדָאָפָּגָן גַּעֲפִינְקָלָט מַאֲנַעַלְעָכָ דִּימָעָנָט אָוָן

זיך געשפיגלט אינעם מיזרעכדיקן ראנז' באפרעטען הא-
רייזנט. פון שיטיקע בערגליך אפ ברוינע וואלד-לאן-
קעס האבן ארויסגעשטראַם אונ זיך געצוייגן צו
וועיטע סטערניעס פטע פאסן מורהשקעס. לאנג-
זאמ אונ פעט האבן זי געשטראַם, ווי צעגאָסענער
נאפט. שטייל, שטייל, אונ פלווצים טוט זיך אָרים אָ
וועיגטלאָ אונ יאנגט אָפ פון די כמורתע בײַמער טשאָ-
טעס בלעטער, אונ ווידער ווערט שטייל דאס. ווינט;
קוליען זיך די בלעטער אינדעַרלופטען, ווי פוילע
גאלדענע פלייגן, אונ באטראָכטן זיך וויהיגן צו פאלגן.
קאראָסטענער יונגען שפאָנען מיט פֿאָלעטישע
אָרוֹפּבָּאָרגְּן - אָרוֹפּבָּאָרגְּן צומ ברנדִיקְּן זאוֹאָד-
קוּימעָן פון אָוּיטער שטאט.

Г. ОРЛЯНД
ГРАБАРІ

КООП. ВИДАВНИЦТВО „КУЛЬТУР-ЛІГА“